



FINGRID
2013
VUOSIKERTOMUS



VUOSIKERTOMUKSEN SISÄLTÖ JA RAPORTOINTIPERIAATTEET

Fingrid laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsaukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-raportointistandardien ja arvopaperimarkkinalain mukaisesti. Toimintakertomus ja konsernin emoyhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolain sekä kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Henkilöstöä koskevat tiedot perustuvat henkilöstöhallinnon laskentajärjestelmiin, ja niiden laskennassa noudatetaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta toimintakertomuksen laatimisesta. Ympäristötiedot on kerätty viranomaisille raportoitavista tiedoista ja omista tiedonkeruujärjestelmistämme. Ulkopuolinen päästökauppatodentaja on todentanut hiilidioksidipäästöselvityksemme. Muilta osin yritysvastuun tietoja ei ole varmennettu.

Vastuullisuusraportointi kattaa Fingrid-konsernin oman toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön kohdistuvat vaikutukset vuodelta 2013. Sovellamme vastuullisuusraportoinnissamme kansainvälistä GRI G3 -raportointiohjeistoa (Global Reporting Initiative). Lisäksi raportoimme valitut tunnusluvut GRI:n energia-alan toimialakohtaisesta liitteestä. Sivulla 50 on GRI-ohjeistuksen ja raportin välistä vastaavuutta kuvaava taulukko. Olemme itse arvioineet, että raportointimme vastaa GRI-ohjeistuksen soveltamistasoa B. Soveltamistason on tarkistanut kolmas osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy. Keskitymme raportoinnissa kaikkein olennaisimpiin teemoihin ja noudatamme olennaisten asioiden osalta myös valtionyhtiöiden raportointiohjetta. Tavoitteemme on kehittää eri osa-alueiden kannalta tasapuolisesti kattavasti vastuullisuuteen liittyviä tiedonkeruujärjestelmiämme ja vastuullisuusraportointiamme sekä niihin liittyviä tunnuslukuja.

Fingrid raportoi vastuullisuudestaan vuosittain vuosikertomuksessa. Vuoden 2013 vuosikertomus julkaistaan sekä painettuna että sähköisessä muodossa. Tekstit ovat molemmissa julkaisuissa yhteneväiset, mutta painettu versio on hieman suppeampi. Verkkojulkaisu, joka sisältää kaikki tekstit, löytyy osoitteesta <http://annualreport.fingrid.fi/fi/2013>. Vastuullisuusraportoinnin raportointijakso on vuosikertomuksen tavoin tilikausi 1.1.–31.12.2013. Fingridin edellinen vuosikertomus julkaistiin 27.5.2013. Palautetta ja kysymyksiä vastuullisuudesta voi lähettää osoitteeseen viestinta@fingrid.fi.

SISÄLLYS

Fingrid lyhyesti	4
Fingridin strategia	6
Toimitusjohtajan katsaus	8
Asiakkaat ja sidosryhmät	10
Talous ja rahoitus	16
Sähköjärjestelmä	20
Sähkömarkkinat	24
Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito	28
Henkilöstö	32
Ympäristö	38
Vastuullisuus	44
Riskienhallinta	54
Hallinto- ja ohjausjärjestelmä	58
Hallitus	64
Johtoryhmä	66
Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2013	67

FINGRID LYHYESTI

- Fingrid Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, joka vastaa sähkön siirrosta Suomen kantaverkossa.
- Maanlaajuinen kantaverkko on keskeinen osa Suomen sähköjärjestelmää. Kantaverkko on sähkönsiirron runkoverkko, johon ovat liittyneet suuret voimalaitokset ja tehtaot sekä alueelliset jakeluverkot.
- Suomen sähköjärjestelmä on osa yhteispohjoismaista sähköjärjestelmää. Yhteispohjoismainen järjestelmä on kytketty Keski-Euroopan järjestelmään tasasähköyhteyksin. Lisäksi Suomesta on tasasähköyhteydet Venäjälle ja Viroon.
- Fingridin vastuulla ovat kantaverkon käytön suunnittelu ja valvonta sekä verkon ylläpito ja kehittäminen. Lisäksi tehtävänä on osallistua eurooppalaisen yhteistyöjärjestö ENTSO-E:n toimintaan ja osallistua eurooppalaisten verkkosääntöjen laadintaan sekä verkkosuunnitteluun.
- Fingridin omistamaan kantaverkoon kuuluu 400, 220 ja 110 kilovoltin voimajohtoja noin 14 000 kilometriä sekä yli sata sähköasemaa.
- Fingridin asiakkaita ovat verkko-yhtiöt, sähkön tuottajat, sähkön käyttäjät ja sähkömarkkinatoimijat. Näille ryhmille yhtiö tarjoaa erilaisia palveluita, joita ovat: kulutuksen ja tuotannon liittäminen kantaverkkoon, tasesähkökauppa ja taseselvitys, käyttövarma sähkönsiirto, toimivat sähkömarkkinat ja edunvalvonta, markkina-paikan tarjoaminen reserveille sekä sähkömarkkinainformaation tuottaminen.
- Fingrid kehittää uusia markkinapalveluita, joilla parannetaan markkinoiden toimivuutta. Yhtiön vastuulla on 1.4.2014 alkaen sähkön alkuperätakuiden myöntäminen. Fingrid uudistaa markkinoiden sähköistä tiedonvaihtoa. Tällä yhtenäistetään ja tehostetaan erityisesti vähittäismyyjien ja verkko-yhtiöiden liiketoimintaprosesseja.
- Fingrid huolehtii siitä, että Suomi saa sähköä häiriöttä. Lähivuosina rakennetaan lähes 2 500 kilometriä uusia voimajohtoja ja parikymmentä sähköasemaa.
- Omistajina valtio 53,1 prosenttia, Keskinäinen Eläkevakuutus-yhtiö Ilmarinen 19,9 prosenttia ja muut institutionaaliset sijoittajat 27 prosenttia.
- Yhtiö on perustettu 29.11.1996.
- Operatiivinen toiminta alkoi 1.9.1997.
- Liikevaihto 543 (522) miljoonaa euroa.
- Taseen loppusumma 2,18 (2,09) miljardia euroa.
- Fingrid omistaa 18,8 prosenttia sähköpörssi Nord Pool Spot AS:stä.
- Fingrid omistaa yhdessä Statnetin ja Svenska Kraftnätin kanssa tasepalveluyhtiö eSettin. Yhtiö tarjoaa tasepalveluja Suomen, Norjan ja Ruotsin sähkömarkkinoiden osapuolille vuoden 2015 toiselta vuosipuoliskolta lähtien.
- Henkilöstö vuoden lopussa 287 (275), joista vakinaisessa työssä 268 (261).
- Fingridin pääkonttori sijaitsee Helsingissä, ja yhtiöllä on toimipaikat myös Hämeenlinnassa, Oulussa, Petäjävedellä, Rovaniemellä ja Varkaudessa.

Fingrid Oyj, organisaatio 1.1.2014



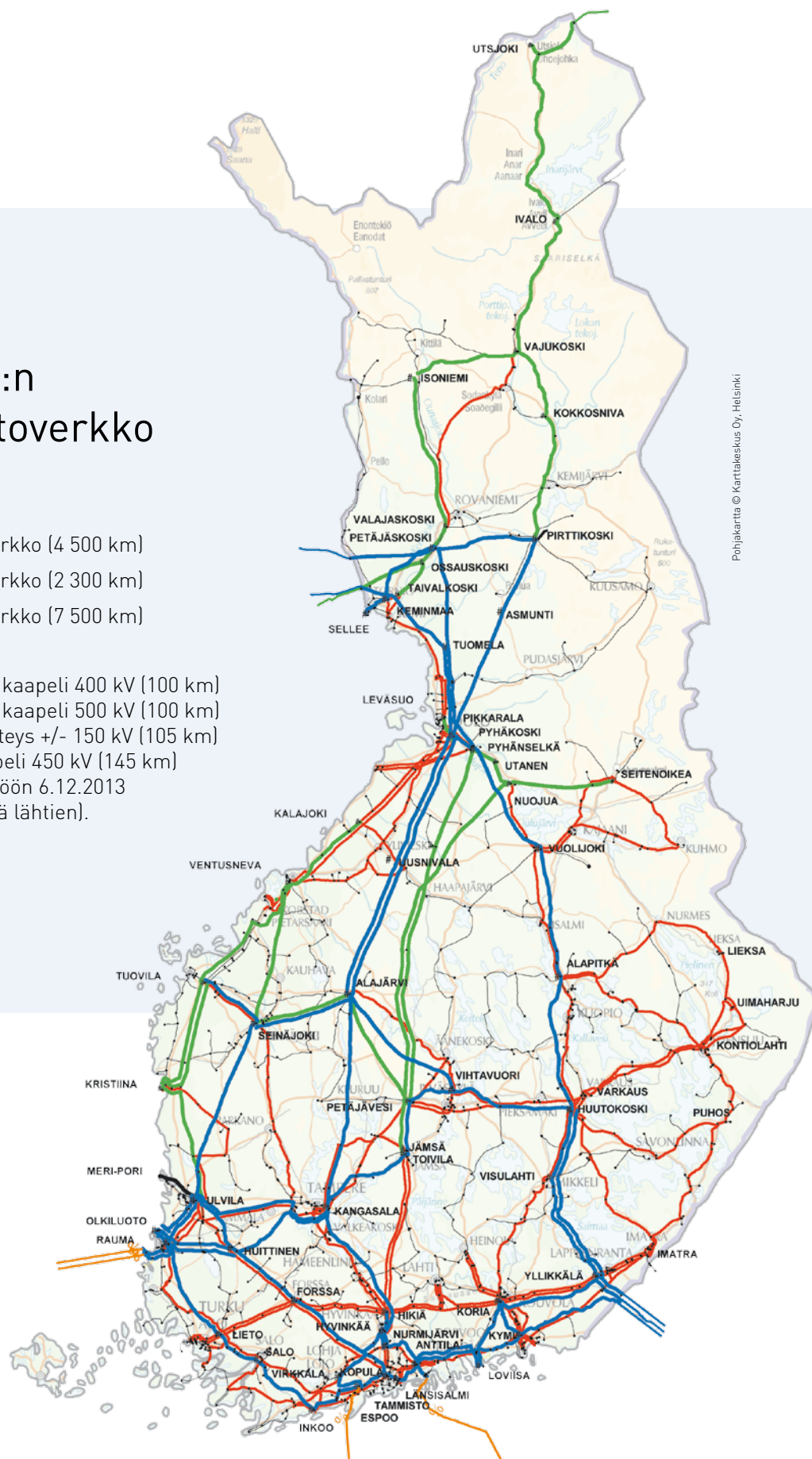
Fingrid Oyj:n voimansiirtoverkko

1.1.2014

- 400 kV kantaverkko (4 500 km)
- 220 kV kantaverkko (2 300 km)
- 110 kV kantaverkko (7 500 km)

Lisäksi

- Fenno-Skan 1 -merikaapeli 400 kV (100 km)
- Fenno-Skan 2 -merikaapeli 500 kV (100 km)
- Estlink 1 -kaapeliyhteys +/- 150 kV (105 km)
- EstLink 2 -merikaapeli 450 kV (145 km)
(markkinoiden käyttöön 6.12.2013
käyttöönottoesteistä lähtien).



Pohjakaartta © Karttakeskus Oy, Helsinki

FINGRIDIN STRATEGIA

Fingrid huolehtii siitä, että Suomi saa sähköä häiriöttä nyt ja tulevaisuudessa. Olemme mukana kehittämässä suomalaista yhteiskuntaa ja jokaisen suomalaisen hyvinvointia. Vaikutamme jokaisen suomalaisen arkeen kolmen päätehtävämme avulla: siirtämällä luotettavasti sähköä, edistämällä aktiivisesti sähkömarkkinoita ja kehittämällä kantaverkkoa pitkäjänteisesti.

FINGRIDIN STRATEGISET TAVOITTEET NELJÄN NÄKÖKULMAN MUKAAN

Asiakkaat ja sidosryhmät

Turvaamme yhteiskunnalle varman sähkön ja toimivat markkinat. Tarjoamme asiakastarpeisiin vastaavat palvelut ja edullisen hinnoittelun.

Talous

Toimimme kustannustehokkaasti ja tuotamme arvoa omistajille.

Sisäiset prosessit

Siirtokapasiteetin varmistaminen

Teemme investoinnit ja kunnossapidon turvallisesti ja tehokkaasti oikeaan aikaan.

Käyttövarmuuden hallinta

Käytämme kantaverkkoa ennakoiden ja luotettavasti.

Sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen

Ylläpidämme ja kehitämme aktiivisesti sähkömarkkinoita.

Henkilöstö ja osaaminen

Toimintamme tukipilari on tuottava, innovatiivinen ja hyvinvoiva työyhteisö.

FINGRIDIN VISIO

Kantaverkkotoiminnan esikuva

FINGRIDIN PERUSTEHTÄVÄ

Toimimme asiakkaiden ja yhteiskunnan hyväksi:

- Siirrämme luotettavasti sähköä.
- Edistämme aktiivisesti sähkömarkkinoita.
- Kehitämme pitkäjänteisesti kantaverkkoa.

FINGRIDIN ARVOT

- Avoimuus
- Tasapuolisuus
- Tehokkuus
- Vastuullisuus

Kantaverkkoyhtiön tavoitteena on toimia asiakkaiden ja yhteiskunnan hyväksi. Yritys toimii kantaverkkotoiminnan esikuvana kaikessa, mikä kuuluu sen toimialaan. Yritysarvoina ovat avoimuus, tasapuolisuus, tehokkuus ja vastuullisuus, ja ne ohjaavat käytännön toimintaa ja valintoja. Strategian valmistelussa tarkastellaan vision asettamia vaatimuksia mahdollisimman tasapainoisesti neljän eri näkökulman kannalta.

Asiakkaat ja sidosryhmät odottavat Fingridiltä valintoja ja toimintamalleja, joilla turvataan yhteiskunnalle varma sähkön saanti ja toimivat markkinat. Palveluita kehitetään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti, ja samalla turvataan edullinen siirtohinnoittelu kantaverkossa. Fingrid on riippumaton toimija markkinoilla ja se palvelee kaikkia asiakkaitaan tasapuolisesti. Asiakkaina on sähköntuottajia, sähkömarkkinatoimijoita, suurteollisuusyrityksiä sekä sähköyhtiöitä. Fingrid tarjoaa asiakkailleen sähkönsiirtopalveluita ja sähkömarkkinapalveluita.

Taloudenhoidon kannalta lähtökohdiana on, että yritys vastaa pitkäjän-

teisesti yhteiskunnan odotuksiin ole-malla kustannustehokas ja tuottamalla arvoa omistajille. Fingrid haluaa olla kantaverkkotoiminnan esikuva kansainvälistyvillä sähkömarkkinoilla. Tämä tarkoittaa toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja kustannustehokkuutta.

Sisäiset prosessit on kuvattu yhtiön päätehtävien mukaisesti. Organisaatiomalliksi on valittu tehokasta toimeenpanoa tukeva ja henkilöstöä laajasti osallistava matriisirakenne.

Käyttövarmuuden hallinta edellyttää toiminnalta luotettavaa ja ennakkoivaa sähkönsiirtoa. Tavoitteena on pitää valot päällä valtakunnassa ja huolehtia siitä, että Suomen sähköjärjestelmässä sähkön kulutus ja tuotanto ovat joka hetki tasapainossa. Tätä työtä tehdään joka päivä ympäri vuorokauden.

Sähkömarkkinoiden toimintaa Fingrid edistää osallistumalla aktiivisesti sähkömarkkinoiden toimintamallien ylläpitoon ja kehittämiseen. Sähkönsiirtoyhteydet maiden välillä pyritään pitämään riittävinä, tietoa markkinoista annetaan riittävästi

ja tasepalvelu hoidetaan tehokkaasti. Tehokkaasti toimivat yhteiseurooppalaiset sähkömarkkinat ovat myös kuluttajan etu.

Siirtokapasiteetin varmistamisessa oleellinen tavoite on, että investoinnit tehdään siirtoverkkoon tehokkaasti kansantalouden kannalta oikeaan aikaan sekä huolehditaan verkon kunnossapidosta. Verkkoa rakennetaan ja kunnostetaan turvallisesti ja joustavasti yhteiskunnan sähköntuotanto- ja kulutustarpeita vastaavasti.

Henkilöstöä ja osaamista kehitetään niin, että työyhteisö on tuottava, innovatiivinen ja hyvinvoiva. Yhtiön strategiaa päivitetään vuosittain. Tähän työhön osallistuu kymmeniä fingridiläisiä läpi koko organisaation joko tavoitteita asettaessa tai toimintaympäristöä analysoitaessa. Henkilöstönäkökulma on tasapainoisesti mukana kaikessa päätöksenteossa.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2013 kehitysteemojamme olivat asiakastoiminta ja vastuullisuus. Asiakastoiminnan osalta olemme nyt valmiita aloittamaan uudistetulla toimintamallilla, jota on kehitetty hyvässä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Fingridin neuvottelukunnan panos tässä työssä on ollut merkittävä. Kehitystyöllä saattoi olla oma vaikutuksensa siihen, että asiakastyytyväisyyskyselyn tulos parani jokaisella rintamalla. Fingridin onnistuminen päätehtävissään on arvioitu aiempaa paremmaksi. Toimintamme avoimuus on lisääntynyt. Fingridin henkilöstön yhteydenpidon riittävyys on parantunut. Tästä on hyvä jatkaa!

Vastuullisuuden saralla olemme kehittäneet vastuullista johtamista ja konkretisoineet Fingridin vastuullisuustavoitteita. Vastuullisuus kuuluu olennaisena osana kantaverkko-yhtiön toimintaan, ja se on keskeinen osa strategiaamme. Viime kädessä tärkeintä on se, millaisena toimijana asiakkaamme ja ympäröivä yhteiskunta meidät näkevät. Vuoden 2013 konkreettisia kehitystoimenpiteitä olivat työmaiden vastuullisuusauditoinnit ja kansainvälisen laitetoimittajan vastuullisuuden auditoinnin kehittäminen suuren muuntajahankinnan yhteydessä. Olemme myös työstäneet uudet vastuullisuusvaatimukset palvelu- ja tavarantoimittajillemme.

Kantaverkkoinvestoinnit olivat jälleen korkealla tasolla: investoimme kantaverkkoon noin 209 miljoonaa euroa. Investointisalkun hallinta vaati paljon venymistä organisaatiomme eri osissa. Ylpeänä voin todeta, että kaikki hankkeet ovat edenneet suunnitellussa aikataulussa ja budjetissa. Omien työntekijöidemme lisäksi kiitos tästä kuuluu palvelutoimittajaorganisaatioidemme työntekijöille. Sähköverkon ja sähköasemien rakentaminen on kovaa työtä, ja viime vuonna näimme työmaillamme erinomaista yhteistyötä ja paljon huippusuorituksia.

Kaikki ei kuitenkaan aina mene niin kuin on suunniteltu. Vuosi 2013 oli yhtiössä työturvallisuuden kehittämisen vuosi. Tästä huolimatta työmaallamme sattui kuolemaan johtanut työtapaturma Yliskälän ja Huutokosken välisen uuden voimajohdon tarkastus- ja korjaustöissä. Työturvallisuuden parantamiseksi tehdyt ponnistukset eivät ole olleet turhia, mutta paremman työturvallisuuden eteen pitää edelleen tehdä töitä.

TYÖ JATKUU, JA PYRIMME PARANTAMAAN TOIMINTAAMME EDELLEEN, JOTTA SÄHKÖN TOIMITUSVARMUUS OLISI JATKOSSAKIN SUOMESSA MAAILMAN HUIPPULUOKKAA.

Itämeren alueen sähkömarkkinat ottivat harppauksen eteenpäin Est-Link 2 -yhteyden myötä. EstLink 2 on jo nyt tehostanut markkinoiden toimintaa ja parantanut sähkön toimitusvarmuutta alueella. Hyödyt yhteiskunnalle ovat merkittävät. Hanke sopii malliksi koko Euroopalle siitä, miten maiden ra-



jat ylittävällä yhteistyöllä saadaan paljon aikaan, kun molemmilla puolilla rajaa on sama tahtotila. Suuren kokoluokan projekteissa tärkeintä on luottamus kaikkien osapuolten välillä. Valtava, teknisesti monimutkainen hanke vietiin maaliin reippaasti aikataulussa ja budjetissa pysyen.

Kantaverkon käyttövarmuus oli erinomainen vuonna 2013 huolimatta siitä, että suuri investointiohjelmamme lisäsi vaikeusastetta merkittävästi. Uusi kantaverkkokeskus osoitti ensimmäisenä toimintavuotenaan toimivuutensa. Aiempien vuosien takapakeista on otettu opiksi ja toimintaa on kehitetty edelleen muun muassa siirtokeskeytysten suunnittelun osalta. Työ jatkuu, ja pyrimme parantamaan toimintaamme edelleen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, jotta sähkön toimitusvarmuus olisi jatkosakin Suomessa maailman huippuluokkaa. Osana jatkuvaa kehittämistä tulemme vuonna 2014 tarkastelemaan asiakkaidemme kanssa voimalaitosten kykyä selvittää häiriöistä, haarajohtojen puuvarmuutta ja voimajohtoliityntöjen häiriöttömyyttä.

Kantaverkkoyhtiö on monopoli-asemassa, ja tästä syystä sen pitää

jatkuvasti kyetä osoittamaan asiakkailleen ja yhteiskunnalle, että toiminta on kustannustehokasta. Me mittaamme toimintamme tehokkuutta jatkuvasti ja teemme mitausten pohjalta kehitystyötä. Tahotilamme on olla maailman paras kantaverkkoyhtiö, jolloin vertailukohtanamme pitää olla maailman parhaat kantaverkkoyhtiöt. Vuonna 2013 osallistuimme eurooppalaisten kantaverkkoyhtiöiden kokonaistehokkuusvertailuun, maailmanlaajuiseen omaisuudenhallinnan tehokkuusvertailuun ja maailmanlaajuiseen käyttötoiminnan tehokkuusvertailuun. Tuloksemme olivat erinomaisia, ja Fingrid sijoitui kärkisijoille jokaisessa vertailussa. Samalla saimme vertailuista ajatuksia siitä, miten toimintaamme voi edelleen kehittää. Yhtenä merkittävänä kehitysasteleena on uusi edistyksellinen toiminnanohjausjärjestelmämme, jonka saimme osin käyttöön vuoden 2013 lopulla.

Suomeen saatiin uusi sähkömarkinalaki syyskuussa 2013. Laissa määritellään kantaverkon omissuuden eriyttäminen EU:n vaatimusten mukaisesti. Laissa on myös uusi kantaverkon määrittely, jonka mukaan jatkossa myös 220–400 kilovoltin säteittäiset johdot ovat osa kantaverkkoa, mikäli ne syöttävät

kulutuskeskittymää. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Fingridin kantaverkko tulee aikanaan Helsinkiin. Laissa on myös selkeämmät vaatimukset koskien kantaverkon käyttövarmuutta ja luotettavuutta. Markkinoiden kehittämiseen liittyen laki mahdollistaa yhteispohjaisen taseselvityksen toteuttamisen muiden kantaverkonhaltijoiden kanssa perustettavassa yhtiössä. Tämä työ on meillä jo täydessä vauhdissa. Laki määrittelee Fingridille uutena tehtävänä sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon kehittämisen. Fingridin vastuulle annettiin myös alkuperätakuun hallinnointi erillisen alkuperätakuulain kautta. Uusien tehtävien myötä Fingridin asiakas-kunta on moninkertaistumassa.

Maailma monimutkaistuu ja kansainvälistyy. Sään ääri-ilmiöt lisääntyvät. Yhteiskunnan riippuvuus sähkön saannista lisääntyy. Ei liene yllätys, että Fingridin vuoden 2014 pääteemana on jatkuvuuden hallinta.

Jukka Ruusunen
toimitusjohtaja

ASIAKKAAT JA SIDOSRYHMÄT

Fingrid kehitti vuoden aikana asiakaspalveluaan yhdessä asiakkaidensa kanssa, ja asiakastyytyväisyys olikin kyselyn mukaan edellisvuotta paremmalla tasolla. Uusi sähkömarkkinalaki toi Fingridille uusia vastuualueita ja niiden myötä myös uusia asiakkaita. Asiakkaiden lisäksi Fingridille on tärkeää pitää yllä toimivaa vuoropuhelua kaikkiin sidosryhmiin, kuten maanomistajiin ja voimajohtojen lähellä asuviin ihmisiin.



ASIAKASTYYTYVÄISYYS PARANI

Mennyt vuosi oli **asiakastoiminnan kehittämisen** teemavuosi. Vuoden alussa käynnistettiin selvitystyö, jonka tavoitteena oli selvittää asiakkaiden tarpeita ja odotuksia Fingridiä kohtaan sekä löytää keinoja yhtiön tarjoamien palveluiden laadun parantamiseksi. Asiakastarvekyselyissä ja -haastatteluisissa pidettiin lähtökohtaisesti tärkeimpinä asioina luotettavaa sähkönsiirtoa, kohtuullista hinnoittelua sekä toimivia sähkömarkkinoita. Toimialansa mukaan asiakkaat odottivat Fingridiltä sujuvaa verkon suunnitteluyhteistyötä, markkinaehtoisia säätö- ja reservimarkkinoita sekä edunvalvojana ja informaatiolähteenä toimimista eurooppalaisessa sähkömarkkinakehityksessä.

Selvitystyön tuloksena asiakkaat jaettiin neljään ryhmään heidän liiketoimintojensa tarpeiden mukaan: verkko-yhtiöihin, sähköntuottajiin, sähkökäyttajiin ja sähkömarkkinatoimijoihin. Yksi asiakasyhtiö voi kuulua useampaankin asiakasryhmään. Tavoitteena on tarjota kohdennettumpaa ja laadukkaampaa palvelua. Fingridin palvelut jakautuvat kantaverkkoliityntöihin ja sähkön siirron palveluihin, sähkömarkkinoita edistäviin ja tukeviin palveluihin sekä tasesähkökauppaan ja taseselvitykseen liittyviin palveluihin.

Sisäisiä toimintatapoja täsmennettiin toiminnan tehostamiseksi, ja asiakaspalautteen vastaanottoa ja käsittelyä varten luotiin oma kanava. Kullekin asiakkaalle osoitetaan Fingridistä yhteyshenkilöt. Tehdyt uudistukset palvelevat asiakkaita jatkossa entistäkin paremmin.

Vuoden lopulla tehdyn **asiakastyytyväisyyskyselyn tulos parani** edellisestä vuodesta. Varsinkin toiminnan avoimuus ja yhteydenpidon riittävyys saivat entistä parempia arvosanoja. Kriittistä palautetta annettiin

kantaverkkopalveluiden hinnankorotuksista. Kantaverkkopalveluiden hintaa nostettiin vuoden 2013 alusta keskimäärin viisitoista prosenttia. Tämä johtui meneillään olevista mitavista kantaverkon rakennus- ja perusrannushankkeista sekä markkinaehtoisten palveluiden huomattavasta kustannustason noususta.

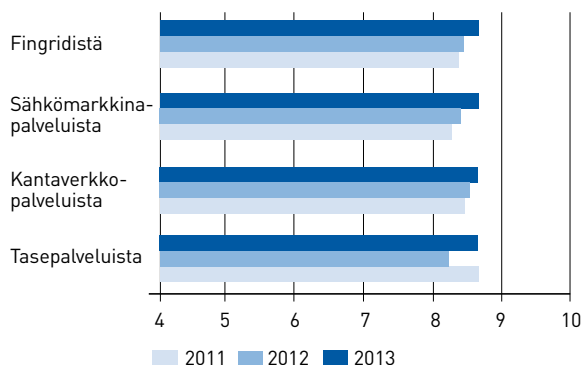
Uusittu sähkömarkkinalaki astui voimaan syyskuussa. Muutokset kohdistuvat varsinkin jakeluverkkoihin. Tällaisia ovat esimerkiksi tiukennetut toimitusvarmuus- ja varautumisvaatimukset. Suurin kantaverkkoa koskeva muutos oli lain perusteluissa esitetty laajennettu **kantaverkon määritelmä**. Sen mukaan myös säteittäinen johto voi kuulua kantaverkkoon, mikäli se syöttää kuluskeskittymää ja sen jännite on riittävän suuri. Tämä voi johtaa rajausmuutoksiin suurimmissa kaupungeissa, aluksi pääkaupunkiseudulla. Lisäksi laki asettaa tavoitteeksi pitää **Suomi yhtenä hinta-alueena**, mikä edellyttää kaikissa tilanteissa riittävää Pohjois- ja Etelä-Suomen välistä siirtokapasiteettia. Laki antoi Fingridille myös sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämän **tiedonvaihdon kehittämisvastuun**. Tähän liittyen on tarkoitus solmia palvelusopimukset

arviolta noin kahdensadan toimijan kanssa. Vastuuseen ei kuulu fyysisen sanomaliikenteen välittäminen ja hoito, mutta tiedonvaihdon mahdollisesta keskittämisestä on menossa erillinen selvitys. Lisäksi on kehitetty **yhteispohjoismaista taseselvitystä**, jonka avulla edesautetaan mahdollisten pohjoismaisten vähittäismarkkinoiden toteutumista ja helpotetaan usealla tasealueella toimivien tasevastaavien toimintaa. Vuonna 2013 perustettu eSett-yhtiö toimii Fingridin tiloissa, ja sen operatiivinen toiminta alkaa syksyllä 2015. Uusiutuvan energian tuottamisen osoittavien **alkuperätakuiden hoito** tulee kokonaisuudessaan Fingridin vastuulle 1.3.2014 alkaen.

Suomen energia- ja ilmastostrategia tuo **haasteita sidosryhmätöihin**. Suunnitteilla on uutta tuuli- ja ydinvoimaa, mikä tarkoittaa myös kantaverkkoon uusia johtoja ja sähköasemia. Avoin ja rehellinen vuoropuhelu sidosryhmien välillä on tärkeää uusien voimajohtohankkeita toteutettaessa. Maanomistajien, paikallisten yhteisöjen ja voimajohtojen läheisyydessä asuvien ihmisten mielipiteet on otettava huomioon. Yleisötilaisuuksien lisäksi maanomistajia on tavattu muun muassa messutapahtumis-

ASIAKAS- JA SIDOSRYHMÄTYYTYVÄISYYS

Minkä arvosanan antaisit Fingridistä kouluarvosana-asteikolla?

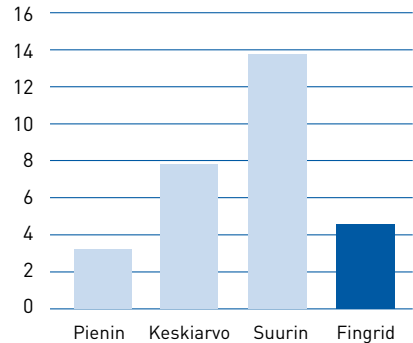


sa. Palautetta voimajohtohankkeista ja niiden reiteistä kerättiin Fingridin karttapohjaisella palautejärjestelmällä. Maanomistajille suunnatun yrityskuvatutkimuksen tuloksista ilmenee, että yleisarvosana Fingridistä toimijana parani edellisvuodesta. Fingrid tunnustetaan luotettavaksi, osaavaksi ja huolehtivaksi yritykseksi.

Uusien johtojen ja asemien lisäksi verkkoon tarvitaan runsaasti **uusia asiakasliityntöjä** ja muutoksia vanhoihin verkkoihin. Verkkoon liittymisen prosessia on tehostettu, samoin kuin siirtokeskeytysuunnittelun prosessia. Tuotantorakenteen muuttaminen vaatii myös yhteistä panostamista voimajärjestelmän käyttövarmuuteen. Tämän seurauksena yleiset liittymisehdot ja voimalaitoksille asetetut järjestelmätekniset vaatimukset on päivitetty. Käytännön muutoksia ovat olleet muun muassa suurimman voimalaitoskoon rajaaminen ja toisaalta perusvaatimusten esittäminen myös verkkoon liitettävälle pienille voimalaitoksille. Samalla on tehostettu aiemmin asetettujen liittymisehtojen toteutumisen seuranta.

Vuoden 2013 aikana valmisteltiin **yhdeksää eurooppalaista verkkosääntöä**, joista kolme liittyy sähkömarkkinoihin, kolme sähköjärjestelmän käyttöön ja kolme sen kehittämiseen. Säännöt eivät koske vain Fingridiä, vaan kaikki kansalliset vaatimukset, ohjeet ja ehdot tulee päivittää vastaamaan eurooppalaisia verkkosääntöjä. Useassa tapauksessa varsinaisten numeroarvojen ja käytäntöjen tarkempi kirjaaminen jää paikallisten toimijoiden vastuulle. EU:n jäsenvaltiot hyväksyvät verkkosäännöt sovellettavaksi niin sanotun komitologiaprosessin kautta. Hyväksynnän ja siirtymäkauden jälkeen ne muuttuvat jäsenmaita sitovaksi lainsäädännöksi. On erittäin tärkeää, että myös Fingridin asiakkaat osallistuvat aktiivisesti sääntöjen kommentointiin ennen lopullista sääntöjen hyväksyntää. Fingrid on järjestänyt infoja ja työpajoja, joissa sääntöjen sisältöä on käyty läpi, ja joiden perusteella asiakkailla on ollut mahdollisuus työstää ja toimittaa eteenpäin omia kommenttejaan.

KANTAVERKKOTARIFFIT KESKIMÄÄRIN €



Sisältäen kantaverkkotoimintaan liittyvät kustannukset, kuten investoinnit, häviösähkö, järjestelmäpalvelut, mutta ei muita kantaverkkotoimintaan suoraan kuulumattomia kustannuksia, kuten julkisen palvelun velvoitteet, uusiutuvan energian syöttötariffit ja tehoreservi.

Mukana vertailussa 24 maata: Belgia, Bosnia ja Herzegovina, Espanja, Hollanti, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Latvia, Liettua, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro.

UUDEN VUODEN VARRELTA

Fingridiin sähkömarkkinoiden tiedonvaihdon neuvonta- ja asiakaspalvelu.

Syksyllä voimaan tullut sähkömarkkinalaki toi Fingridille vastuun sähkön vähittäismarkkinoiden tiedonvaihdon kehittämisestä. Yhtiön uudet tehtävät koskevat sähköistä sanomaliikennettä markkinaosapuolten välillä. Yhtiön vastuulle siirtyy jo olemassa olevia tiedonvaihtoon liittyviä palveluita, kuten käyttöpaikkarekisteri, sertifiointipalvelu, yhteystietotaulukko sekä tiedonvaihdon ohjeistuksia. Uuden tehtävänsä hoitaakseen Fingrid perustaa sähkömarkkinoiden tiedonvaihdon neuvonta- ja asiakaspalvelun, jonka kautta sähkömarkkinatoimijoilla on mahdollisuus selvittää tiedonvaihtoon liittyviä ongelmatilanteita ja varmistaa oikea toimintatapa. Palvelu käynnistetään vuonna 2014.



Asiakaspäällikkö
Petri Parviainen
ja asiakaspäällikkö
Jarno Sederlund.

FINGRIDIN SIDOSRYHMÄT JA TOIMENPITEET VUONNA 2013

Sidosryhmät	Toimenpiteitä 2013
Asiakkaat	<ul style="list-style-type: none"> Sähkömarkkinapäivä 8.4., Kantaverkkopäivä 2.9., Käyttövarmuuspäivä 2.12. Kussakin tapahtumassa paikalla oli asiakkaita yli 100, suoran webcastingin kautta lähetystä pystyivät seuraamaan kaikki halukkaat. Tasevastaavapäivä 21.11. Lukuisia alueellisia asiakastilaisuuksia Eurooppa-tason koodivalmisteluihin liittyviä keskustelutilaisuuksia Tilaisuuksia liittymisehdoista ja niiden kehittämisestä Neuvottelukunta, 4 kokousta/vuosi Verkkotoimikunta 4 kokousta/vuosi Käyttötoimikunta 4 kokousta/vuosi Markkinatoimikunta 3 kokousta/vuosi Asiakaspalvelu: etenkin tuulivoiman liittäminen kantaverkkoon Asiakaslehti 3 kertaa vuodessa Uutiskirje asiakkaille 12 kertaa vuodessa Asiakaskysely marraskuussa
Henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> Minun strategiani -keskustelut I (tulos- ja tavoitteet) ja II (kehittyminen) Kohdennettu työterveyskysely henkilöstölle Henkilöstökyselyt: työilmapiiritutkimus keväällä ja Great Place to Work -tutkimus syksyllä Intranet Henkilöstötilaisuuksia: 28.5., 9.9., 29.11. ja toimitusjohtajan tiedotustilaisuuksia keväällä ja syksyllä, aamukahvi-infoja perjantai-aamuisin Orchidea-ideointityökalun käyttöönotto ideointia tukemaan Henkilöstöyhdistys Kehys ry:n järjestämät vapaa-ajan liikunta- ja kulttuuritilaisuudet
Omistajat	<ul style="list-style-type: none"> Yhtiökokous 27.5. Hallitusyöskentely: 16 kokousta/vuosi Henkilökohtainen yhteydenpito
Rahoittajat ja luottoluokittajat	<ul style="list-style-type: none"> Luottoluokituksen vahvistaminen tasolle A+/A1/AA-(vakaa/vakaa/vakaa) Aktiivinen viestintä rahoittajien kanssa
Urakoitsijat ja palveluiden tuottajat	<ul style="list-style-type: none"> Kokoukset ja palautekeskustelut Auditoinnit Yhteiset tietojärjestelmät Tarjouskilpailut ja sopimusneuvottelut Sopimusehdot ja tekniset eritelmat Työturvallisuuskampanja
Maanomistajat ja voimajohdon naapurit	<ul style="list-style-type: none"> Yleisötilaisuus suunnitteilla oleviin johtohankkeisiin liittyen Tiedotteita maanomistajille johtohankkeiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kasvuston käsittelystä Karttapalautepalvelu ja muu yhteydenpito Farmari-näyttely heinäkuussa Seinäjoella Yhteisillä linjoilla -julkaisu heinäkuussa Fingridin mainetutkimus maanomistajien keskuudessa elokuussa
Media	<ul style="list-style-type: none"> Lehdistötilaisuuksia: Forssan varavoimalaitoksen vihkiminen, Sähkömarkkinapäivä, Kantaverkkopäivä, Käyttövarmuuspäivä, Kuopion voimajohdon reunavyöhykehakkuut Lehdistötiedotteita, pörssitiedotteita ja ajankohtaisia uutisia internetissä noin 130 kappaletta Henkilökohtaiset yhteydenotot Jatkuva mediaseuranta ja julkisuusanalyysi
Viranomaiset ja järjestöt: Energiavirasto, ET, MML, MMM, MTK, STUK, TEM, YM, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, Huoltovarmuuskeskus	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö ja yhteydenpito toimialan viranomaisten kanssa Työryhmät ja toimikunnat Lausunnot Voimatalouspoolin toiminta Viranomaiskysely marraskuussa
Muut yhteistyökumppanit: muut kantaverkkoyhtiöt, toimialajärjestöt, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset, maankäytön suunnittelijat, kansalaisjärjestöt, poliittiset päätöksentekijät	<ul style="list-style-type: none"> Osallistuminen ja vaikuttaminen ENTSO-E:ssä ja muu kansainvälinen ja kansallinen toimialayhteistyö Tutkimus- ja kehityshankkeisiin osallistuminen, oppilaitosyhteistyö Maankäytön suunnittelun vuoropuhelu Yhteydenpito poliittisiin päättäjiin

Fingrid on määritellyt sidosryhmänsä sisäisenä työryhmätyöskentelynä. Yhtiön tavoitteena on avoin ja tasapuolinen vuoropuhelu kaikkien sidosryhmien kanssa. Fingrid pyrkii keskustelemaan ja keräämään palautetta sidosryhmiltään sekä julkaisemaan toiminnastaan mahdollisimman avoimesti aineistoa kaikkien saataville.

ASIAKASTOIMIKUNNAT JA NEUVOTTELUKUNTA

Fingridillä on neuvottelukunta ja kolme asiakastoimikuntaa. Neuvottelukunta on vuorovaikutuskanava asiakkaiden ja yhtiön välillä. Sen kautta yhtiö jakaa tietoa tilanteestaan ja suunnitelmistaan. Asiakasryhmien edustajat puolestaan voivat ottaa kantaa neuvottelukunnassa esitettyihin asioihin. Neuvottelukunta käsittelee yhtiön koko toimintakenttää ja sen asiakkailleen tarjoamia palveluita.

Asiakastoimikunnat käsittelevät kukin oman osa-alueensa asioita. Käyttötoimikunnan tehtävänä on ottaa kantaa ja esittää näkemyksiä sähköjärjestelmän käyttöön ja käyttövarmuuden hallintaan liittyviin asioihin. Markkinatoimikunta on keskustelufoorumi, joka auttaa yhtiötä pohjoismaisten ja eurooppalaisten sähkömarkkinoiden kehittämisessä. Verkkotoimikunnan tehtävänä on toimia verkon kehittämiseen liittyvänä yhteistyöelimenä.



Neuvottelukunta

Tapani Liihala, Elenia Verkko Oy (puheenjohtaja)
Tapio Jalonen, Rovakaira Oy, 1/2013 alkaen
Antti Koskelainen, Outokumpu Oyj
Jussi Laitinen, Tampereen Sähkölaitos Oy,
1/2013 alkaen
Markus Lehtonen, Helsingin Energia
Juha Lindholm, Vatajankosken Sähkö Oy,
1/2013 alkaen (puuttuu kuvasta)
Marko Nylund, Pohjolan Voima Oy
Arto Pajunen, Järvi-Suomen Energia Oy
Risto Penttinen, Fortum Oyj
Jukka Ruusunen, Fingrid Oyj (toimitusjohtaja)
Seppo Tuomisto, Kemira Oyj
Pekka Tynkkynen, UPM-Kymmene Oyj
Rami Vuola, EPV Energia Oy, 1/2013 alkaen
Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj (sihteeri), 1/2013 alkaen

Käyttötoimikunta

Reima Päivinen, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)
Hannu Halminen, Boliden Harjavalta Oy
Mikael Heikkilä, Fortum Power and Heat Oy, 6/2013 alkaen
Teppo Härkönen, Helen Sähköverkko Oy, 3/2013 alkaen
Teuvo Jouhten, PVO-Vesivoima Oy, 3/2013 alkaen
Jaakko Puotinen, Stora Enso Oyj (puuttuu kuvasta)
Jukka Rajala, Etelä-Pohjanmaan Alueverkko Oy
Ismo Reinikka, E.ON Kainuun Sähköverkko Oy
Erkki Tiippa, VR-Rata Oy Ab
Jonne Jäppinen, Fingrid Oyj (sihteeri)



Markkinatoimikunta

Juha Kekkonen, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)
 Mika Laakkonen, Kymppivoima Hankinta Oy
 Janne Laine, Energiakolmio Oy, 10/2013 alkaen
 Mikko Lepistö, Rautaruukki Oyj, 10/2013 alkaen
 Harri Mattila, Helsingin Energia, 2/2014 saakka
 (puuttuu kuvasta)
 Karl-Henrik Nordbad, Fortum Power and Heat Oy,
 10/2013 saakka
 Sami Oksanen, Nord Pool Finland Oy
 Raimo Peltola, Fortum Power and Heat Oy,
 10/2013 alkaen (puuttuu kuvasta)
 Ari Sormunen, Kuopion Energia
 Anne Särkilahti, UPM-Kymmene Oyj
 Harri Tiittanen, Power-Deriva Oy
 Jouni Väisänen, RAO Nordic Oy
 Katja Lipponen, Fingrid Oyj (sihteeri)



Verkkotoimikunta

Kari Kuusela, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)
 Jorma Heikkilä, Metsä Fibre Oy, 1/2013 alkaen
 Markku Hyvärinen, Helen Sähköverkko Oy
 Raimo Härmä, Kymenlaakson Sähköverkko Oy
 Esa Kalla, Outokumpu Stainless Oy (puuttuu kuvasta)
 Jarkko Kohtala, Elenia Oy
 Antti Timonen, Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy
 Jaakko Tuomisto, Teollisuuden Voima Oy
 Seppo Tupeli, Herrfors Nät-Verkko Oy Ab, 1/2013 alkaen
 Petri Parviainen, Fingrid Oyj (sihteeri)

TALOUS JA RAHOITUS

Yhtiön keskeinen rooli järjestelmävastuullisena kantaverkkoyhtiönä ja sähkömarkkinoiden kehittäjänä vaatii mittavia investointeja verkkoon ja rajasiirtoyhteisyyksiin. Toiminnan kustannustehokkuus, riskien hallinta ja suorituskyvyn johtaminen ovat keskeisiä yhtiön strategian toteutuksessa.



FINGRID



TULOS PARANI, INVESTOINNIT EDELLEEN ERITTÄIN KORKEALLA TASOLLA

Yhtiön **strategian toteutusta mitataan** sisäisesti muun muassa käytövarmuuden, sähkömarkkinoiden toiminnan ja kustannustehokkuuden osalta säännöllisesti. Vuonna 2013 käyttövarmuusmittarin tavoitteet täyttyivät lähes täysin, sillä keskeytyksiä oli harvoin ja niiden taloudellinen haitta yhteiskunnalle jäi vähäiseksi. Sen sijaan sähkömarkkina- ja kustannustehokkuusmittarilla asetetut sisäiset tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet. Fingrid saavutti kuitenkin tehokkuudessa täydet pisteet 21 eurooppalaisen kantaverkkoyhtiön e3Grid-vertailussa, jonka teettivät eurooppalaiset kantaverkkoja valvovat viranomaiset.

Kantaverkkohinnoittelun säilyminen edullisella eurooppalaisella vertailutasolla, omistajien tuottotavoitteiden saavuttaminen sääntelymallin puitteissa, pääomarakenteen vakauttaminen ja korkean luottoluokituksen säilyttäminen ovat yhtiön **talouden keskeisiä tavoitteita**. Omavaraisuusasteessa tavoitellaan 30 prosentin tasoa. Yhtiö nosti tariffejaan vuonna 2013 johtuen markkinaehtoisten kustannusten noususta ja yhtiön mitattavasta investointiohjelmasta. Fingrid sijoittui parhaaseen neljännekseen ENTSO-E:n tekemässä eurooppalaisten kantaverkkoyhtiöiden tariffivertailussa, jossa oli mukana 24 Fingridin vertailuyhtiötä. Yhtiön vuotuinen tuottotaso on nyt lähellä energiaviranomaisen sallimaa kohtuullista tuottoa.

Konsernin tilikauden 2013 voitto oli 91 (67) miljoonaa euroa. Sijoitetun pääoman tuotto oli 6,3 (5,6) prosenttia ja oman pääoman tuotto 15,0 (12,4) prosenttia. Energiavirasto valvoo verkkoyhtiöiden **tuoton kohtuullisuutta**. Nykyinen valvontajakso al-

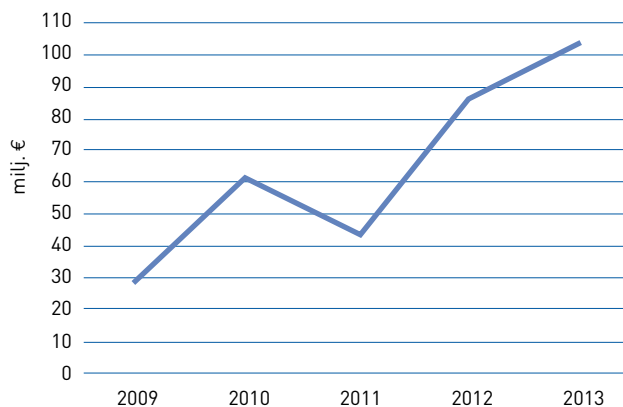
koi 1.1.2012 ja päättyy 30.12.2015. Alustavan tiedon mukaan Fingridin alituotto vuosilta 2012–2013 on yhteensä noin 28 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 tulosta paransivat pääasiasa kantaverkkotariffien nosto. Konsernin liikevaihto oli 543 (522) miljoonaa euroa tilikauden aikana. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 4 (4) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto 2013 oli 115 (95) miljoonaa euroa. Sähköjohdannaisten arvomuutoksista kirjattiin tulokseen -6 (-13) miljoonaa euroa.

Kantaverkkotuotot kasvoivat 321 (276) miljoonaan euroon vuoden alusta toteutetun 15 prosentin tariffikorotuksen seurauksena. Sähkön kulutus Suomessa laski 1,5 prosenttia verrattuna vuoteen 2012. Fingrid siirsi verkossaan sähköä 0,6 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna eli 64,6 (64,2) terawattituntia. Tasesähkön myynti kasvoi 159 (151) miljoonaan euroon. Kasvuun vaikutti vuonna 2013 tehdyt tasepalvelumaksujen korotukset kasvaneiden reservienhankintakustannusten kattamiseksi. Rajasiirtotuotot Suomen ja Venäjän välillä sekä Suomen ja Vi-

ron väliset pullonkaulat tuotot olivat edellisen vuoden tasolla. Fingridin saamat pullonkaulat tuotot Suomen ja Ruotsin väliseltä yhteydeltä puolestaan laskivat merkittävästi markkinatilanteen ja aluehintojen pienentyneiden erojen seurauksena ja olivat 19 (44) miljoonaa euroa. Läpisiirtotuotot alenivat hieman.

Tasesähkön kulut alenivat edellisestä vuodesta säätösähkön määrän vähennyttä ja olivat 121 (126) miljoonaa euroa. Häviösähköt kulut alenivat 6 miljoonalla eurolla. Häviösähkön hankinnan keskihinta oli 51,10 (52,86) euroa megawattitunnilta. Poistot kasvoivat 6 miljoonalla eurolla uusien investointihankkeiden valmistuttua. Kantaverkon käyttövarmuuden varmistavien reservien kulut kasvoivat 23 miljoonalla eurolla, koska taajuusohjattujen reservien tilapäishankinta tuntimarkkinoilta Suomesta ja muilta pohjoismaisilta kantaverkkoyhtiöiltä oli aikaisempaa kalliimpaa. Lisäksi taajuuden laadun parantamiseksi hankittiin lisäreservejä. Henkilöstö-, kunnonhallinta- ja läpisiirtokulut olivat suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

VOITTO ENNEN VEROJA, ILMAN JOHDANNAISTEN KÄYVÄN ARVON MUUTOKSIA

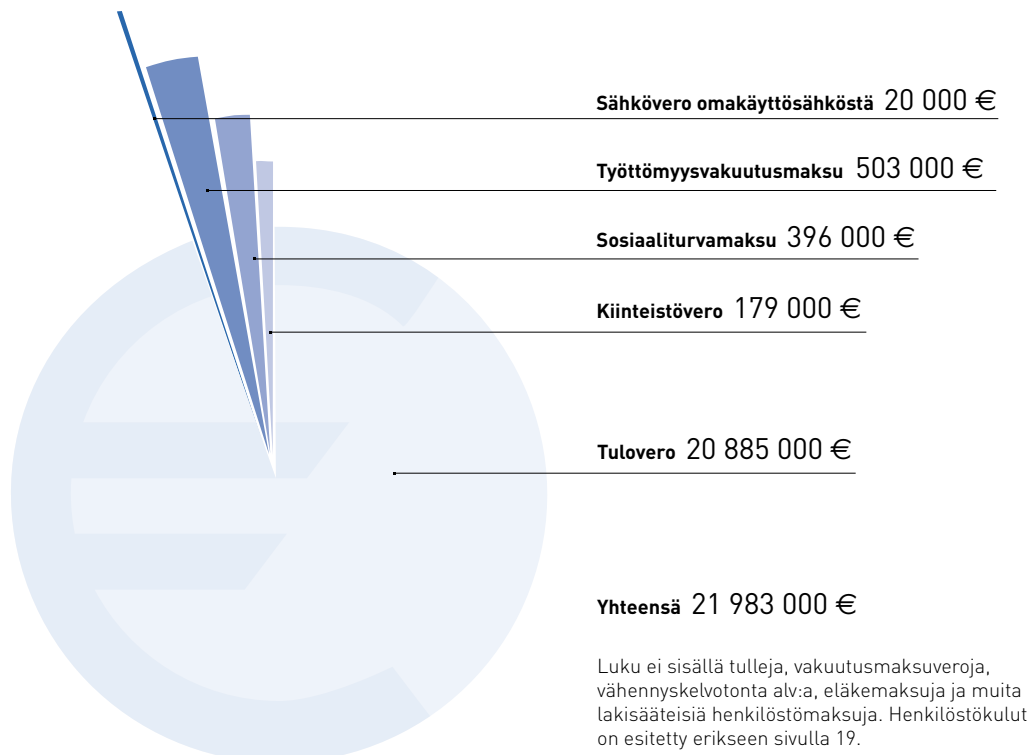


Vuonna 2013 **kokonaisinvestoinnit** olivat 225 (139) miljoonaa euroa, mikä oli erittäin merkittävä määrä. Tästä määrästä sähköverkkoon investoitiin yhteensä 209 (120) miljoonaa ja varavoimaan 4 (26) miljoonaa euroa. Tietojärjestelmäinvestoinnit olivat noin 9 (11) miljoonaa euroa. **Konsernin liiketoimintojen rahavirta** investointien jälkeen heikkeni ja oli -68 (-1) miljoonaa euroa johtuen paremmasta tuloksesta mutta selkeästi suuremmista investoinneista.

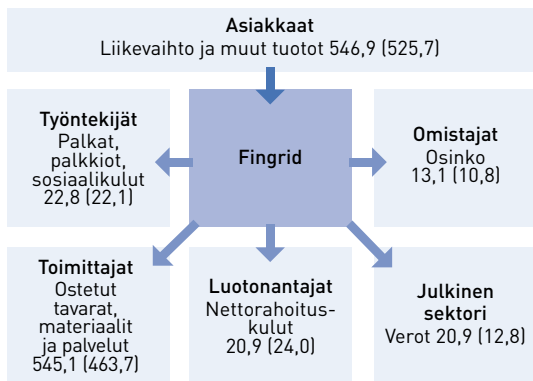
Konsernin varainhankinta perustuu pitkäjänteiseen yhteistyöhön pankkien ja institutionaalisten sijoittajien kanssa. Kansainväliset luottoluokituslaitokset päivittivät Fingridin luottoluokitukset vuonna 2013, ja ne säilyivät korkealla tasolla. Tämä takasi myös omalta osaltaan kilpailukykyisen rahoituksen saannin yritystodistus- ja joukkovelkakirjalainamarkkinoilta, niin investointien kuin korollisten velkojenkin pitkäaikaisiksi (jälleen)rahoittamiseksi. Konsernin

rahoitus tilanne säilyi tyydyttävänä. Nettorahoituskulut ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia olivat 19 (21) miljoonaa euroa. IFRS:n mukaiset nettorahoituskulut olivat 29 (7) miljoonaa euroa, joihin sisältyvä johdannaisten käyvän arvon muutos oli -10 (14) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat 31.12.2013 yhteensä 217 (214) ja korolliset lainat 1 294 (1 244) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli tarkastelukauden lopussa 29,5 (27,3) prosenttia.

FINGRIDIN VEROJALANJÄLKI 2013



FINGRIDIN TOIMINNASTA SYNTYVÄ
TALOUDELLINEN HYÖTY ERI
SIDOSRYHMILLE, MILJ €



FINGRID SAAVUTTI
TEHOKKUudessa
TÄYDET PISTEET
21 EUROOPPALAISEN
KANTAVERKKOYHTIÖN
E3GRID-VERTAILUSSA.

VUODEN VARRELTA

Fingridin uusi varavoimalaitos vihittiin käyttöön Forssassa maaliskuussa 2013.

Virallisen vihkimisen suoritti elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori**. Forssan varavoimalaitoksen rakennusprojekti kesti kolmisen vuotta, ja laitos valmistui aikataulussa vuoden 2012 lopulla. Uusi 318 megawatin laitos on Suomen suurin varavoimalaitos. Sitä ei käytetä kaupallisessa sähköntuotannossa, vaan sillä varmistetaan Suomen sähköjärjestelmän toimivuus häiriötilanteissa. Fingridillä on nyt käytössään yhteensä 1 300 megawattia nopeaa häiriöreserviä. Forssan varavoimalaitoksen rakentaminen oli yksi Fingridin historian suurimpia hankkeita.

Fingrid saavutti menestystä CEER:n vertailututkimuksessa.

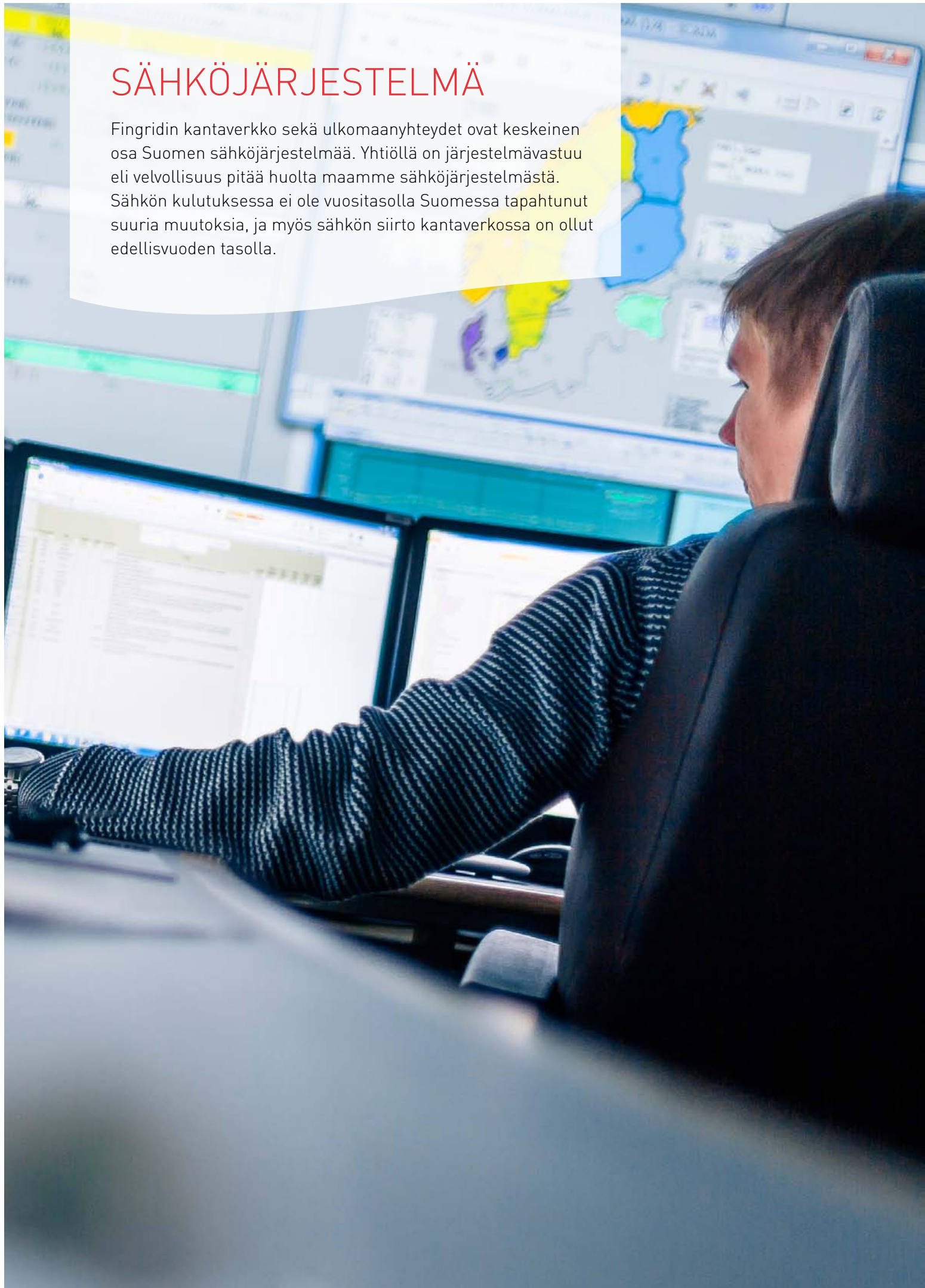
Yhtiö osallistui syksyn 2012 ja kevään 2013 aikana eurooppalaisten energia-alan viranomaisten yhteistyöjärjestö CEER:n (Council of European Energy Regulators) koordinoimaan eurooppalaisten kantaverkkoyhtiöiden tehokkuusmittausprojektiin. Projektissa verrattiin kantaverkkoyhtiöiden kustannustehokkuutta. Vertailututkimukseen osallistui 21 kantaverkkoyhtiötä Euroopasta. Fingrid saavutti tutkimuksessa poikkeuksellisen, täyden 100 prosentin tehokkuuden.



Kirjanpitäjä Eija Kauppinen, Controller Henrik Gummerus, kirjanpitäjä Satu Alvarez ja liiketoiminnan kehityspäällikkö Anssi Nevalainen.

SÄHKÖJÄRJESTELMÄ

Fingridin kantaverkko sekä ulkomaanyhteydet ovat keskeinen osa Suomen sähköjärjestelmää. Yhtiöllä on järjestelmävastuu eli velvollisuus pitää huolta maamme sähköjärjestelmästä. Sähkön kulutuksessa ei ole vuositasolla Suomessa tapahtunut suuria muutoksia, ja myös sähkön siirto kantaverkossa on ollut edellisvuoden tasolla.



ERINOMAINEN KÄYTTÖVARMUUS

Suomen sähkön kulutus laski 1,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Suomessa kulutettiin vuonna 2013 sähköä 83,9 (85,2) terawattituntia. Fingridin verkossa sähköä siirrettiin 64,6 (64,2) terawattituntia, joka vastasi 77,0 (75,4) prosenttia Suomen kulutuksesta.

Sähkön tuonti- ja tuotantokapasiteetti riittivät hyvin kattamaan talven kulutushuipun. Talven 2013 sähkökulutus oli Fingridin käytönvalvontamittausten mukaan suurimmillaan 14 043 megawattia. Sähkön tuotanto Suomessa oli alkuvuonna suurimmillaan noin 12 000 megawattia, ja voimalaitokset toimivat pakkasjakson aikana ilman merkittäviä häiriöitä. Sähköverkon rajajohdoilla huippukulutusviikolla esiintyneistä vikaantumisista huolimatta sähkön riittävyys Suomessa ei ollut vaarassa. Valtakunnallista 600 megawatin tehoreservikapasiteettia ei tarvinnut ottaa käyttöön.

Suomen ja Ruotsin välinen sähkön siirto oli valtaosin tuontia Ruotsista Suomeen. Tuontikapasiteettia on alkuvuonna rajoittanut Fenno-Skan 1 tasasähköyhteyden vikaantuminen. Yhteys oli poissa käytöstä tammi-kuun ajan korjaustöiden sekä uuden automaatiojärjestelmän käyttöönottestauksen vuoksi. Helmikuun 12. päivänä yhteyteen tuli kaapelivika, ja yhteyden korjaustyö saatiin päätökseen huhtikuussa. Tämän jälkeenkin kaapelin kapasiteettia jouduttiin rajoittamaan kaapelin vian syyn selvityksen ajaksi.

Suomen ja Viron välisessä sähkön-siirrossa vallitseva siirtosuunta oli vientiä Suomesta Viroon. Siirtokapasiteetti oli markkinoiden käytössä normaalin tapaan. Loppuvuodesta 2013 aloitettiin uuden Suomen ja Vi-

ron välisen tasasähköyhteyden, Est-Link 2:n, käyttöönottestit. Testien aikana maksimissaan 650 megawatin kapasiteetti annettiin markkinoiden käyttöön ja vienti Viroon kasvoi joulukuussa merkittävästi.

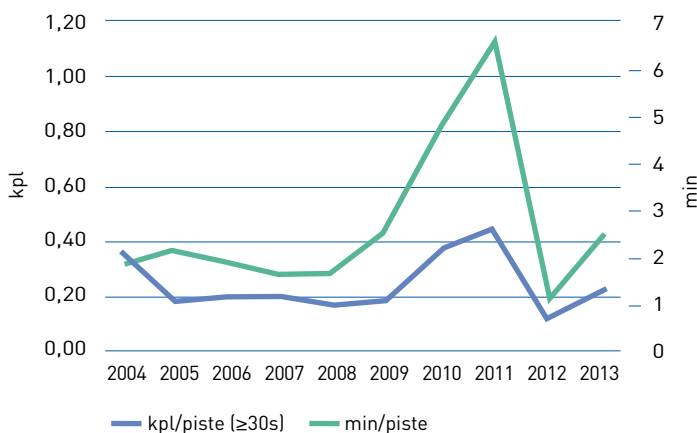
Sähkön tuonti Venäjältä oli alhaisella tasolla kuten edellisenäkin vuonna, vaikkakin siirtokapasiteettia oli tarjolla lähes täysimääräisesti lukuun ottamatta tavanomaisia vuosittaisia Viipurin tasasähköaseman sekä Venäjän verkon huoltotöitä. Kaksisuuntaisen sähkökaupan avaamiseen Suomen ja Venäjän välillä valmistauduttiin teknisin testein.

Häiriöiden lukumäärä kantaverkossa oli keskimääräisellä tasolla. Häiriöistä aiheutunut laskennallinen haitta asiakkaille ja yhteiskunnalle oli kuitenkin huomattavan pieni. Fingridin käyttövarmuuteen liittyvät tavoitteet on koottu yhteen muiden vastuullisuustavoitteiden kanssa vuosikertomuksen sivulla 49.

Kantaverkon toimivuutta koettelivat tasasähköyhteyksien viat sekä myrskyt. Kesäkuun 3. päivänä koettiin poikkeuksellinen häiriö, kun kaikki kolme tasasähköyhteyttä – Fenno-Skan1, Fenno-Skan 2 ja Estlink 1 – irtosivat verkosta aamulla puolen tunnin sisällä. Häiriöiden vuoksi käynnistettiin varavoimalaitoksia ja tehtiin voimajärjestelmän erikoissäätöä. Häiriötilanne ei aiheuttanut sähköntoimituksen keskeytyksiä. Loppusyksyn voimakkaat Eino-, Oskari- ja Seija-myrskyt aiheuttivat muutamia lyhyitä paikallisia häiriöitä myös kantaverkossa.

Lukuisien investointitöiden myötä kantaverkossa toteutettiin useita vaativia siirtokeskeytyksiä erityisesti Pohjanmaalla. Siirtokeskeytykset toteutuivat onnistuneesti, mikä edellytti huolellista etukäteissuunnittelua ja hyvää yhteistyötä asiakkaiden kanssa.

KANTAVERKON HÄIRIÖISTÄ AIHEUTUNEET KESKEYTYKSET LIITTYMISPISTEISSÄ



Vesivoiman hyvä tuotantotilanne ja vähäinen sähkönsiirto Venäjältä vähensivät taajuusohjattujen reservien saatavuutta ja vaikeuttivat ajoitain Suomessa ylläpidettävää veloitetta reservimäärän saavuttamisesta. Niukkuutta korvattiin lisääntyneellä ostolla Pohjoismaista ja Virosta. Samalla markkinaehtoisesti hankittavien reservien kustannukset kasvoivat huomattavasti budjetoituun tasoon nähden. Pohjoismaisen taajuuden laadun heikentymisen korjaamiseksi pohjoismaiset kantaverkkoyhtiöt ottivat vuoden 2013 aikana testikäyttöön uuden reservilajin, automaattisen taajuudenhallintareservin. Koejaksolla vuonna 2013 reserviä ylläpidettiin yhteensä 100 megawattia, josta Fingridin osuus oli 23 megawattia.

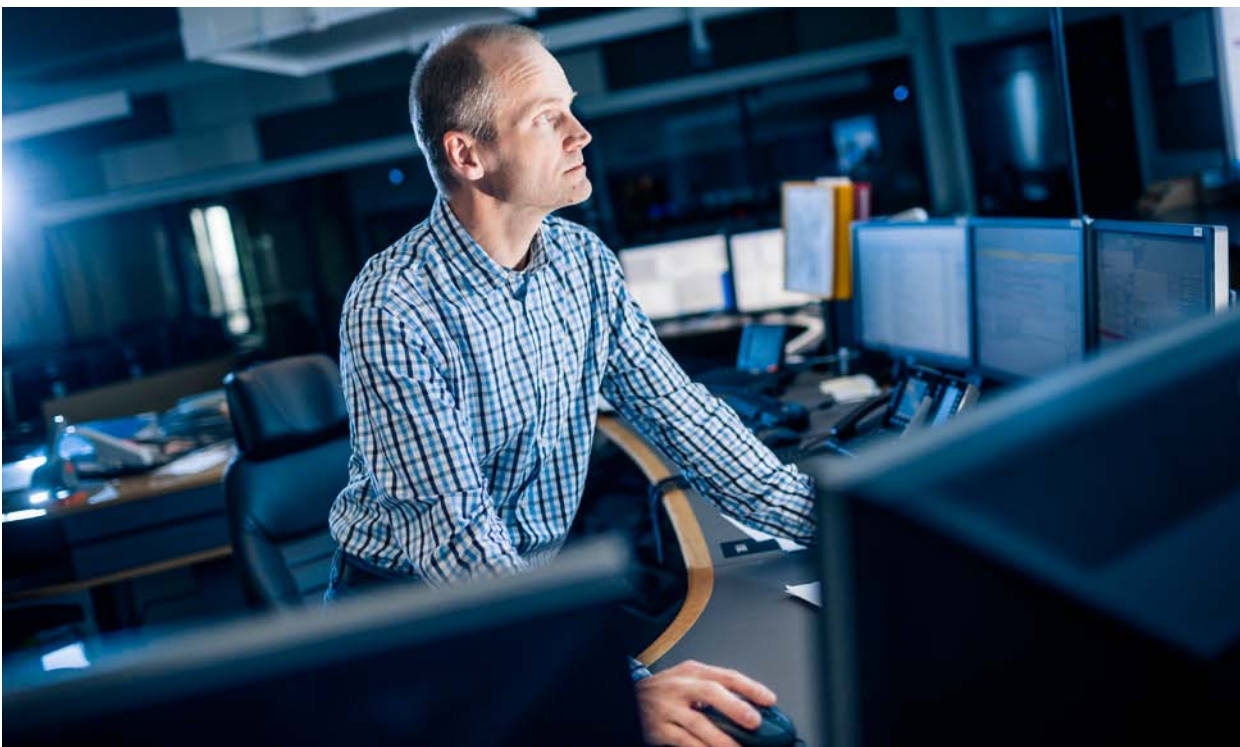
Vuoden 2012 lopulla valmistunut ja keväällä 2013 käyttöön vihitty Forsan varavoimalaitos kasvatti nopean häiriöreservin määrää merkittävästi.

Kantaverkon **häviöiden määrä** oli suurehko siirtotilanteesta johtuen, mutta kuitenkin pienemmällä tasolla kuin vuonna 2012. Häviöiden vuosittaiseen vaihteluun vaikuttaa pohjoismainen sähköntuotanto. Sateisena vuonna on etenkin Ruotsissa ja Norjassa käytettävissä paljon edullista vesivoimaa, jolloin sähköä siirretään Suomessa pitkiä matkoja pohjoisesta etelään ja häviöt kasvavat. Vähäsateisena vuotena on taas enemmän paikallista tuotantoa Suomessa, jolloin siirtohäviöt kantaverkossa ovat pienemmät. Verkon käyttöä optimoidaan siten, että häviöt ovat mahdollisimman pienet. Tähän pyritään Ruotsin suunnan siirtojen optimoinnilla, jännitteen säädön tilanteen mukaisella ohjaamisella ja loistehon siirron minimoinnilla.

Helsingin Käpylässä otettiin käyttöön joulukuussa 2012 uusien toimilohjojen myötä korkean turvallisuustason ja paremman toiminnallisuuden

mahdollistava valvomo, jota kutsutaan **kantaverkkokeskukseksi**. Siirtyminen uuteen valvomoon onnistui hyvin, ja tammikuussa 2013 myös Hämeenlinnan valvomotoiminnot siirtyivät uuteen kantaverkkokeskukseen. Ensimmäinen vuosi on osoittanut ratkaisun toimivaksi käytännössä. Yhteistyö sisäisesti sekä asiakaspalvelu erityisesti häiriötilanteissa on parantunut.

Jatkuvuudenhallinta on erittäin tärkeää Fingridin toiminnassa. Vuoden 2013 aikana tunnistettiin keskeisiä kantaverkkotoimintaa uhkaavia skenaariota (häiriöt, myrskyt, tulipalot ja niin edelleen). Näiden skenaarioiden varalle käynnistettiin projekti toimintavalmiuden kohottamiseksi. Hanke jatkuu vuonna 2014.



HÄIRIÖISTÄ
AIHEUTUNUT
LASKENNALLINEN
HAITTA ASIAKKAILLE
JA YHTEISKUNNALLE
OLI HUOMATTAVAN PIENI.

VUODEN VARRELTA

EstLink 2 -yhteys testausvaiheeseen.

Viron ja Suomen välisen 650 megawatin EstLink 2 -tasasähköyhteyden tehotestit toteutettiin syksyllä 2013. Onnistuneiden tehotestien jälkeen EstLink 2 -yhteyden testit jatkuivat koekäyttöajaksolla, jonka päätyttyä EstLink 2 -yhteys luovutettiin tilaajalle helmikuussa 2014. Estlink 1 ja 2 -yhteyksien suunniteltu yhteiskapasiteetti Virosta Suomeen on 1 000 megawattia ja Suomesta Viroon 860 megawattia. Siirtokapasiteetin rajoitus Viron suuntaan syyskuuhun 2014 asti johtuu Kiisan varavoimalaitoksen valmistumisen aikataulusta.



VOIMAJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖ

	2013	2012	2011	2010	2009
Sähkön kulutus Suomessa TWh	83,9	85,2	84,4	87,7	81,3
Fingridin siirtovolyymi TWh	64,6	64,2	64,2	68,1	62,8
Fingridin häviösähkövolyymi TWh	1,1	1,2	1,2	1,1	1,0
Sähkön siirto Suomi–Ruotsi					
vienti Ruotsiin TWh	0,7	0,4	4,0	5,7	4,1
tuonti Ruotsista TWh	12,8	14,8	5,9	2,8	2,7
Sähkön siirto Suomi–Viro					
vienti Viroon TWh	1,6	1,5	0,5	0,2	0,1
tuonti Virosta TWh	0,5	0,4	1,6	2,0	1,8
Sähkön siirto Suomi–Venäjä					
tuonti Venäjältä TWh	4,7	4,4	10,8	11,6	11,7
NordPool systeemihinta					
NordPool systeemihinta	38,1	31,2	47,1	53,0	35,0
Suomen aluehinta					
Suomen aluehinta	41,2	36,6	49,4	57,0	37,0

Suunnittelupäällikkö Timo Kaukonen.

SÄHKÖMARKKINAT

Fingridin toiminta sähkömarkkinoiden kehittäjänä pyrkii tuottamaan hyötyä Suomen kansantaloudelle. Siirtoverkon vahvistaminen sisäisesti ja maan rajoilla parantaa markkinoiden tehokkuutta. Samaan suuntaan vaikuttaa markkinoiden pelisääntöjen harmonisointi maiden välillä. Laajat, toimivat markkinat vaikuttavat positiivisesti kuluttajan maksamaan sähkön hintaan, parantavat sähkön toimitusvarmuutta ja helpottavat uusiutuvan energian käyttöönottoa.



MAAILMAN SUURIMMAT SÄHKÖMARKKINAT

Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla vesivoiman tarjonta oli jonkin verran vähäisempää kuin edellisvuonna, mikä korotti tukkumarkkinoiden hintatasoa. Sähköpörssissä keskihinta spot-sähkölle (systeemihinta) oli 38 (31) euroa megawattitunnilta.

Suomen markkinoita leimasi edellisen vuoden tapaan vahva tuonti Ruotsista ja Norjasta, koska vesivoimaa oli runsaasti tarjolla. Tuonti oli kaiken kaikkiaan 12,8 (14,9) terawattituntia. Tuonti olisi ollut suurempaakin, mutta sitä rajoittivat rajasiirtoyhteyksien pullonkaulat vaajaan viidenneksen ajasta. Ruotsin puolella oli paljon verkonkunnostustöitä ja Fenno-Skan 1 -kaapelin pysyväluonteinen vika rajoitti kapasiteettia osittain. Suomen aluehinta oli keskimäärin noin kaksi euroa Ruotsia korkeampi. Hintaerosta kertyi 37,2 (88,5) miljoonaa euroa pullonkaulatuloja. Nämä tuotot jaetaan puoliksi Suomen ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöiden kesken. Pullonkaulatulot käytetään rajasiirtokapasiteetin ylläpitoon tai sitä lisäviini investointeihin.

Baltian markkinoiden integroituminen Pohjoismaihin saatiin päätökseen, kun Latvia ja Liettua tulivat kesäkuussa tarjousalueiksi Nord Pool Spot -sähköpörssiin. Vallitseva kaupasuunta oli Suomesta Viroon, jonne vietiin 1,5 terawattituntia sähköä. Joulukuussa koekäyttöön otettu Est-Link 2 kolminkertaisti maiden välisen siirtokapasiteetin ja vahvisti merkittävästi Itämeren alueen sähkömarkkinoiden integraatiota.

Tuonti Venäjältä Suomeen vaihteli suuresti eri vuoden ja vuorokauden aikoina kokonaismäärän jäädessä jälleen vaatimattomaan 4,7 (4,4) terawattituntiin.

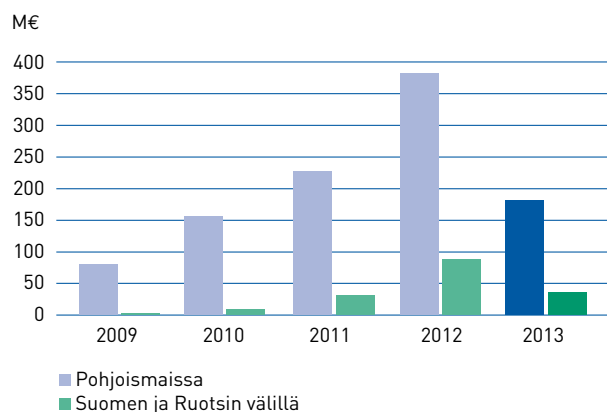
Suomen sähkömarkkinat ovat tulleet uuteen vaiheeseen. Naapurimaiden markkinoiden vaihtelut kaikissa ilmansuunnissa vaikuttavat Suomeen aiempaa enemmän. Tämä johtuu muun muassa siirtoyhteyksien lisääntymisestä, Ruotsin markkinoiden jaosta neljään hinta-alueeseen, Baltian liittymisestä samaan pörssialueeseen ja Venäjän markkinamuutoksista.

Eurooppalaisten sisämarkkinoiden kehittämisessä otettiin merkittävä askel, kun Luoteis-Euroopan spot-markkinat yhdistettiin (helmikuussa 2014). Uusi markkina-alue kattaa Pohjoismaat, Baltian, läntisen Keski-Euroopan ja Ison-Britannian. Käytännössä luotiin maailman suurimmat sähkömarkkinat, joissa hinnanlaskenta ja siirtokapasiteettien anto markkinoille on yhdistetty samaan prosessiin. Euroopan Unionin kolmanteen sähkömarkkinasäädöspakettiin liittyen ENTSO-E sai valmiiksi ehdotukset kolmesta keskeisestä markkinasäännöstä. Fingrid osallistui aktiivisesti tähän työhön, koska siinä viitoitetaan markkinoiden toimintamalli pitkälle tulevaisuuteen.

Fingrid on kehittämässä **uusia markkinapalveluita**, joilla parannetaan markkinoiden toimivuutta. Lainmuutoksen myötä yhtiön vastuulle tuli sähkön alkuperätakuiden myöntäminen. Uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön alkuperä varmennetaan näillä takuilla, ja aiemmin vapaaehtoinen mekanismi tuli nyt toimijoita velvoittavaksi. Fingrid on käynnistämässä myös markkinoiden sähköisen tiedonvaihdon kehittämistä, millä pyritään yhtenäistämään ja tehostamaan erityisesti vähittäismyyjien ja verkkoyhtiöiden liiketoimintaprosesseja. Tähän liittyen yhtiö käynnisti selvityksen tiedonvaihdon keskittämisestä yhteen tietokeskukseen, niin sanottuun datahubiin.

Suomen, Norjan ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöt jatkoivat yhteisen taseselvityksen toteuttamisesta Fingridin johdolla. Vuonna 2015 käynnistyy palvelua varten perustettiin yhteinen yhtiö eSett Oy, joka ensimmäisinä toiminaan allekirjoitti sopimuksen uuden taseselvitysjärjestelmän tilaamisesta.

POHJOISMAISET PULLONKAULATULOT SEKÄ PULLONKAULATULOT SUOMEN JA RUOTSIN VÄLILLÄ



SÄHKÖMARKKINAT

	2013	2012	2011	2010	2009
Nord Pool Spot systeemihinta €/MWh	38,1	31	47	53	35
Suomen aluehinta, keskihinta €/MWh	41,2	37	49	57	37
Pullonkaulatulot Pohjoismaissa M€	179,3	381,3	228,5	156,1	79,5
Pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin välillä M€	37,2	88,5	31,2	8,9	1,1
Pullonkaulatunnit Suomen ja Ruotsin välillä %	19,4	35,1	22,9	6,5	4,9
Pullonkaulatulot Suomen ja Viron välillä M€	7,4	12,9	19,6	18,9	
Pullonkaulatunnit Suomen ja Viron välillä %	27,3	34,7	45,5	50,0	

Suomen ja Ruotsin väliset pullonkaulatulot jaetaan tasan Fingridin ja Svenska Kraftnätin kanssa. Suomen ja Viron väliset pullonkaulatulot Fingrid ja Elering maksoivat vuokrana Estlink 1 -yhteyden omistajille. EstLink 2 -yhteyden tultua markkinoille 7.12.2013 sen pullonkaulatulot on jaettu tasan Fingridin ja Eleringin kesken. Jatkossa Estlink 1 -merikaapelin siirryttyä kantaverkkoyhtiöiden omistukseen, pullonkaulatulot jaetaan molempien merikaapelien osalta tasan Fingridin ja Eleringin kesken.



NAAPURIMOIDEN
MARKKINOIDEN VAIHTELUT
KAIKISSA ILMANSUUNNISSA
VAIKUTTAVAT SUOMEEN
AIEMPAA ENEMMÄN.



Asiantuntija
Mika Petsalo.

VUODEN VARRELTA

Baltian sähkömarkkinoiden yhdentymisen pohjoismaiseen järjestelmään eteni.

Virossa Elspot- ja Elbas-markkinat avautuivat jo vuonna 2010. Latvian Elspot-markkinat avautuivat 3.6.2013, minkä myötä myös Liettuan vuonna 2012 avautunut tarjousalue on yhteydessä Pohjoismaisiin markkinoihin. Muutokset mahdollistivat päivänsäisten Elbas-markkinoiden käyttöönoton Latviassa ja Liettuaissa syksyllä 2013. EstLink 2 -siirtoyhteyden tultua markkinoiden käyttöön joulukuussa 2013 voidaan sanoa, että pohjoismaisten sähkömarkkinoiden tilalle ovat muotoutumassa koko Itämeren alueen sähkömarkkinat.

Uusi sähkömarkkinalaki muuttaa pelisääntöjä.

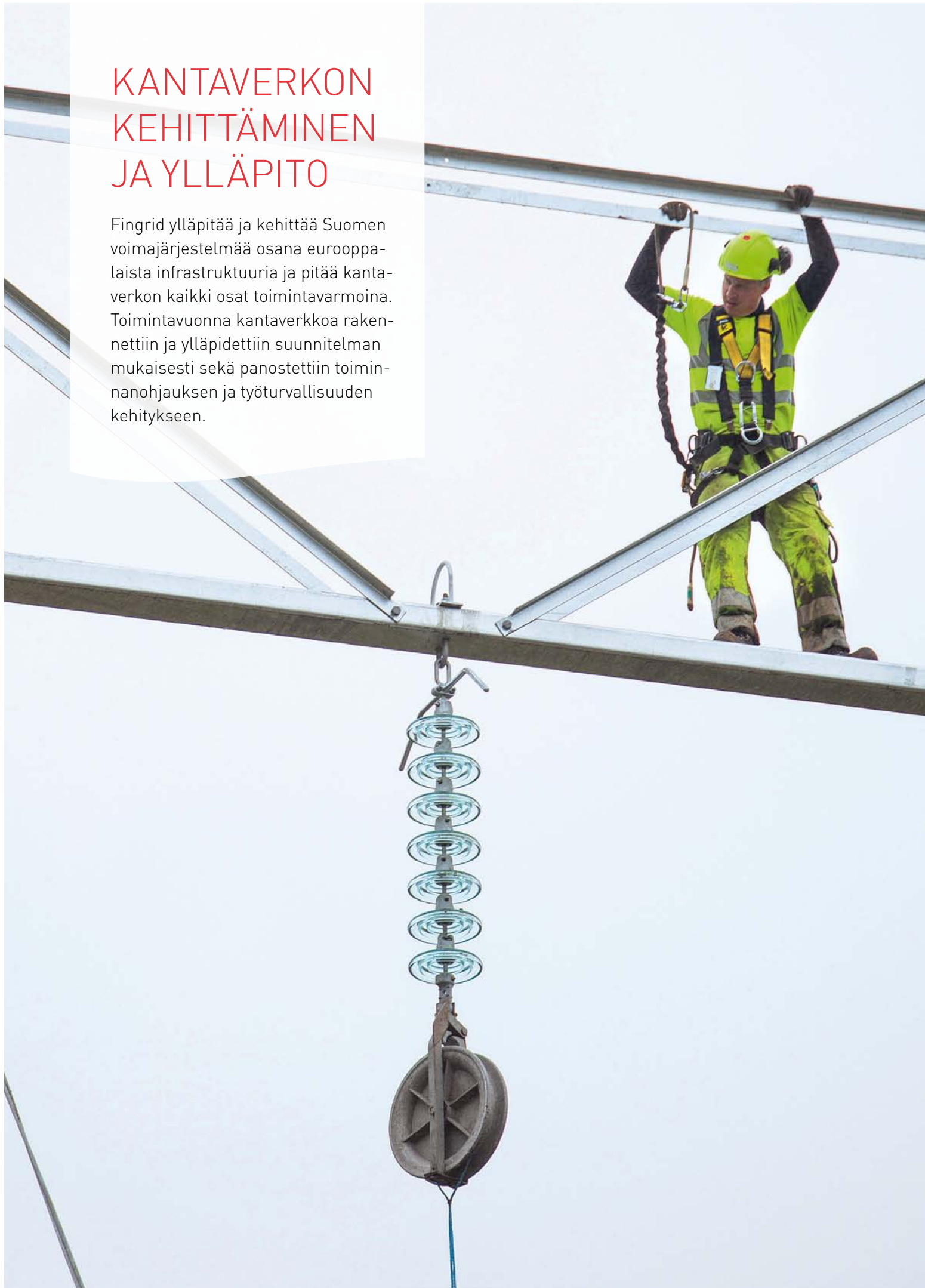
Syyskuun alussa voimaan tullessa sähkömarkkinalaissa kantaverkko on määritelty osin eri tavalla kuin aiemmin. Lisäksi lakiin on kirjattu yksityiskohtaisempia vaatimuksia sähköverkkojen toimitusvarmuuden parantamisesta ja sähköverkonhaltijoiden varautumisen tehostamisesta. Fingridiltä tämä edellyttää uudenlaista varautumista ja uusia toimintamalleja. Eri lakien muutokset toivat Fingridille uusia tehtäviä, kuten vähittäismarkkinoiden tiedonvaihdon kehittämisen ja sähkön alkuperätakuiden sähköisen rekisterin ylläpitämisen. Alkuperätakuu on todistus siitä, että sähkö on tuotettu uusiutuvilla energialähteillä.

Kohti pohjoismaista taseselvitystä.

Suomen, Ruotsin ja Norjan kantaverkko-yhtiöt Fingrid, Svenska Kraftnät ja Statnett perustivat yhteisen taseselvityspalveluyhtiön eSett Oy:n. Uuden yhtiön tavoitteena on tarjota tasepalveluja Suomen, Ruotsin ja Norjan sähkömarkkinoiden osapuolille vuodesta 2015 alkaen. Yhtiö pyrkii helpottamaan maiden sähkömarkkinoille pääsyä tasapuolisten ja yhteisten taseselvityssääntöjen avulla. Näin kilpailu maiden sähkömarkkinoilla lisääntyy ja markkinaosapuolten pitkän aikavälin kulut pienenevät, ja samalla tasoitetaan tietä pohjoismaisille loppukäyttäjämarkkinoille.

KANTAVERKON KEHITTÄMINEN JA YLLÄPITO

Fingrid ylläpitää ja kehittää Suomen voimajärjestelmää osana eurooppalaista infrastruktuuria ja pitää kantaverkon kaikki osat toimintavarmoina. Toimintavuonna kantaverkkoa rakennettiin ja ylläpidettiin suunnitelman mukaisesti sekä panostettiin toiminnanohjauksen ja työturvallisuuden kehitykseen.



HISTORIAALLISTA AIKAA KANTAVERKON KEHITYKSESSÄ

Fingrid toteutti suunnitellusti kanta-verkon **investointiohjelmaansa**, jolla varmistetaan Suomen energia- ja ilmastostrategian mukaisten ratkaisujen toteutusmahdollisuudet, parannetaan käyttövarmuutta, lisätään siirtokapasiteettia sekä edistetään sähkömarkkinoita.

Vuosi 2013 oli työntäyteinen niin investointien, kunnossapidon kuin toiminnan kehittämisenkin osalta. Fingridin palvelutoimittajat tekivät verkon suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon parissa yhteensä 639 (593) henkilötyövuotta. Kantaverkoinvestoinnit olivat jälleen korkealla tasolla. Kantaverkkoon investoitiin noin 209 (120) miljoonaa euroa. Fingrid on ulkoistanut verkon rakentamis- ja kunnossapito palvelut ja tilaa ne tarkkaan valikoiduilta, osavilta palvelutoimittajilta.

Vuonna 2013 Fingridissä tehtiin töitä uusien ja vanhojen merikaapeleiden parissa. Fingridin ja Viron kantaverkkoyhtiön Eleringin yhteishanke EstLink 2 eteni vuonna 2013 maalisuoralle. Linkki saatiin koekäyttöön ja sen kapasiteetti annettiin onnistuneesti markkinoiden käyttöön 6.12.2013. Tuoloin saatiin noin 650 megawattia lisää siirtokykyä Suomen ja Viron välille. Hankekokonaisuus vastaanotetaan alkuvuodesta 2014. Joulukuussa 2013 Fingrid ja Elering hankkivat yhteisomistukseensa Estlink 1 -tasasähköyhteyden Nordic Energy Linkiltä (NEL). Espoon ja Harkun tasasähköasemat ja niiden välinen, noin sadan kilometrin pituinen maa- ja merikaapeliyhteys kuuluivat noin 80 miljoonan euron kauppaan. Estlink 1:n kapasiteetti on 350 megawattia, joten kokonaisuudessaan siirtokapasiteetti Suomen ja Viron välillä on nyt 1 000 megawattia.

Suomen ja Ruotsin välinen noin 23-vuotias Fenno-Skan 1 -kaapeli viikaantui kevättalvella 2013. Korjauksen yhteydessä havaittiin poikkeamia kaapelin eristyksessä. Vuoden aikana tehdyt tutkimukset osoittivat, että kaapelin sähköinen lujuus on mahdollisesti heikentynyt ja seuraavan kaapelivian todennäköisyys kasvanut. Tämän vuoksi Fenno-Skan 1:n maksimikapasiteettia laskettiin varoimenpiteenä 500 megawatin tehosta 400 megawatin tehoon. Tutkimuksia kaapelin kunnosta ja mahdollisesti tarvittavista jatkotoimenpiteistä jatketaan vielä yhteistyössä Svenska Kraftnätin kanssa.

Vuonna 2013 Fingridissä oli käynnissä useita investointihankkeita, joilla varmistetaan käyttövarmuus ja siirtokapasiteetin riittävyys tulevaisuudessa. Yksi suurimmista valmistuneista hankekokonaisuuksista viime vuosina oli Yllikkälä-Huutokoski 400 kilovoltin siirtoyhteys. Huutokosken ja Yllikkälän sähköasemat valmistuivat jo vuoden 2012 lopulla ja pohjoinen johto-osuus Visulahti-Huutokoski loppuvuodesta 2012. Alkukesästä 2013 saatiin päätökseen eteläinen johto-osuus Yllikkälä-Visulahti. Muuten hyvin edennyt hanketta varjostivat työmaalla sattuneet onnettomuudet alkukevästä. Yksi urakoitsijan työntekijä menehtyi huhtikuussa tarkastus- ja korjaustöissä sähköiskuun. Toukokuussa nostotyön yhteydessä loukkaantui kolme työntekijää nostokoriauton kaaduttua kyljelleen. Fingrid aloitti välittömästi toimenpiteet vastaavien onnettomuuksien ehkäisemiseksi tulevaisuudessa.

Etelä-Suomen suurjänniteverkkoa vahvistava Nurmijärvi-Hyvinkää-Hikiä-hanke valmistui loppuvuodesta 2013 suunnitelman mukaisesti. Hankekokonaisuudessa yhdistyivät niin Fingridin historia kuin uusi muotoilukin. 1920-luvulla rakennet-

tu 110 kilovoltin kaksoisjohto Rautarouva uusittiin Hikiän ja Nurmijärven välillä. Fingridin uutta pylväsmuotoilua edustava peltopylväs pystytettiin Hyvinkään asuntomesualueen läheisyyteen alkuvuodesta 2013. Hankekokonaisuudessa korvattiin vanha Hyvinkään kytkinlaitos Hikiän laajennetulla 400 kilovoltin kytkinlaitoksella, joka toimii jatkossa alueen verkon keskeisenä solmukohtana.

Länsi-Suomen siirtokykyä vahvistaa 400 kilovoltin siirtoyhteys välillä Ulvila-Kristinestad. Hankekokonaisuus valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä. Työt ovat vuoden 2013 aikana edenneet kahdella sähköasemalla ja voimajohto-osuuksilla suunnitellusti. Ulvilan uuden 400 kilovoltin kytkinlaitoksen johtojärjestelyt ja käyttöönnotot valmistuivat loppuvuodesta onnistuneesti. Samalla aloitettiin Ulvilan vanhan 400 kilovoltin kytkinlaitoksen purkutytöt, joissa syntyvien jätteiden käsittelyssä hyödynnetään uutta Lassila & Tikanojan kanssa tehtyä **jätehuoltosopimusta**. Osa laitteista otetaan jatkokäyttöä varten talteen ja loppujen kierrättämisestä huolehtii kokonaisuvaltaisesti jätehuoltokumppani. Marraskuussa 2013 solmittu sopimus kattaa seuraavan kolmen vuoden ajan Fingridin työmaiden jäte- ja romu-metallipalvelut.

Vuoden 2012 lopulla Fingrid teki merkittävän investointipäätöksen, jonka seurauksena Pohjanmaalla siirrytään 220 kilovoltin jännitteestä 400 kilovoltin jännitteeseen vuoteen 2016 mennessä. Hankekokonaisuus käsittää muun muassa 212 kilometriä pitkän, Kokkolasta Oulujoelle ulottuvan 400 kilovoltin **Hirvisuo-Pyhänselkä** -johdon sekä useita kytkinlaitoksia. Nämä mahdollistavat muun muassa tuulivoiman laajamittaisen liittämissä kantaverkkoon Pohjanmaalla. EU:n uusiutuvan energian tavoit-

teiden toteuttamiseksi Suomessa on vireillä paljon **tuulivoimahankkeita**, joista monet sijoittuvat nimenomaan länsirannikolle.

Fingridissä suoritetaan vuosittain useita **sidosryhmäsidoonaisia hankkeita**, joilla mahdollistetaan asiakkaiden liitynnät ja muutostyöt muun muassa kaupunki- ja tehdasalueilla. Yksi vuoden 2013 suurimmista muutostyöjärjestelyistä tehtiin Oulun Hiukkavaarassa, jossa 110 kilovoltin voimajohto siirrettiin uudelle johtoreitille, mikä mahdollisti alueen asuntorakentamisen toteuttamisen.

Fingrid teki marraskuussa 2013 hankintapäätökset 400 kilovoltin **Hikiä-Forsa**-voimansiirtoyhteyden urakoista. Voimajohtourakassa vaadittiin myös ensimmäistä kertaa urakoitsijalta päätoiminen **työturvallisuusvalvoja** Fingridin työturvallisuus- ja vastuullisuustavoitteiden varmistamiseksi. Yhtiö teki myös **hankintapäätöksen kolmen uuden muuntajan tilaamisesta** Hyundai Heavy Industries Co., Ltd:ltä. Tilauksen yhteydessä tehtiin Hyundaiin tehtaalla Etelä-Koreassa auditointeja, joissa tarkasteltiin Fingridin vastuullisuustavoitteiden toteutumista tilaus-toimitusketjussa.

Fingridin maanlaajuisen verkon **kunnonhallintaa** tehtiin suunnitelman mukaisesti. Kunnonhallinnan miehituksen varautumista nostettiin muutamana kerran vuoden 2013 aikana myrskyjen vuoksi. Kantaverkko kesti myrskyt hyvin, ja pidemmiltä katkoilta sähkönsiirrossa vältyttiin. Vuoden 2013 aikana oli käynnissä **lukuisia kehityshankkeita**. Vuonna 2008 aloitettu haruskorroosiohanke saatiin päätökseen. Hankkeessa tutkittiin ja vaihdettiin yhteensä noin 2 200 pylväspaikan maanalaiset harusrakenteet. Hankkeessa on löydetty korroosio-ongelman hallintaan uusia ratkaisuja, joita käytetään uusilla

johtoilla ja olemassa olevien johtojen riskipaikoilla. Voimajohtoja talvisin vaivaavien jääkuormien pudotukseen kehitettiin yhdessä Helikopterikeskus Oy Helsingin kanssa menetelmä, jossa jäätä pudotetaan helikopterista käsin komposiittieristimestä tehdyn pudotustyökalan avulla.

Keväällä 2013 Fingridin omaisuudenhallinta sai jälleen **PAS55** (Publicly Available Specification 55) **-sertifikaatin** seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi Lloyd's Registerin myöntämänä. Uudelleensertifioinnin yhteydessä todettiin Fingridin osoittavan edelläkävijyyttä useilla omaisuudenhallinnan alueilla. Fingrid menestyi myös kansainvälisessä **ITAMS:ssa** (International Transmission Asset Management Study), jossa Fingrid sijoittui maailmalla menestyjien ryhmään. Erityistä kiitosta vertailussa saivat muun muassa Fingridin korkea osaamistaso ja hankkeiden toteutusprosessi.

Fingridin toiminnanohjausjärjestelmän uusimishanke on vuoden 2013 aikana työllistänyt yhteensä satoja Fingridin, IBM:n, ja palvelutoimittajien työntekijöitä. Rakenteilla oleva **Elvis-tietojärjestelmä** tulee olemaan kokonaisvaltainen työkalu, jota käytetään Fingridissä omaisuuden pitkäaikaissuunnittelusta aina päivittäiseen käytön suunnitteluun ja kunnossapitoon. Elvis on keskeinen tiedonhallintatyökalu ulkoistamiseen nojaavassa toimintamallissa. Toiminnanohjausjärjestelmästä otettiin ensimmäisiä osia käyttöön vuoden 2013 aikana. Järjestelmäkokonaisuus valmistuu vuonna 2015.

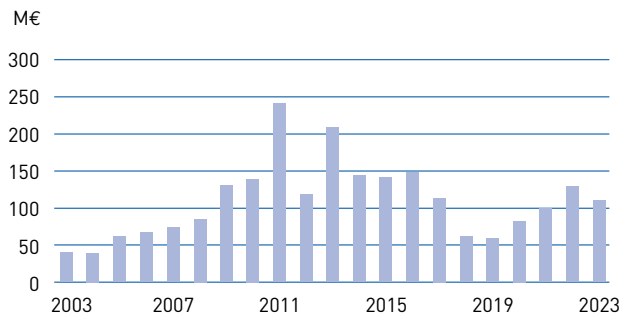
Fingrid jatkoi **työturvallisuushankkeen** toteuttamista ja panosti työturvallisuuskehitykseen monilla tavoin vuoden 2013 aikana. Fingridin investointityömailla otettiin käyttöön MVR (maa- ja vesirakentami-

sen) -mittauskäytäntö. Siinä mitataan ja raportoidaan viikoittain onnistumista työmaiden turvallisuudessa ja siisteydessä. Fingrid julkaisi uuden Turvallisilla linjoilla -lehden, jolla tiedotetaan työturvallisuusasioista palvelutoimittajille, ja panosti voimakkaasti työmaiden turvallisuus- ja vastuullisuusauditointeihin. Vuoden aikana toimittajille ja fingridiläisille järjestettiin useita turvallisuuskoulutuksia. Yli kahden miljoonan euron hanke muuntajien putoamissuojauksen parantamiseksi aloitettiin vuonna 2013. Putoamissuojausta parannetaan neljän vuoden kuluessa yli viidelläkymmenellä muuntajalla. Fingridin investointityömaille tuotiin loppuvuodesta turvallisuushavaintokampanja, jolla kehoitetaan puuttumaan turvallisuutta heikentäviin asioihin jo varhaisessa vaiheessa. Lisäksi Fingrid lähti mukaan Oulun uuteen turvapuistohankkeeseen, johon perustetaan myös toimialan ulkopuolisille sähköverkkojen vaaroista kertova käytännönläheinen opetusrasti.

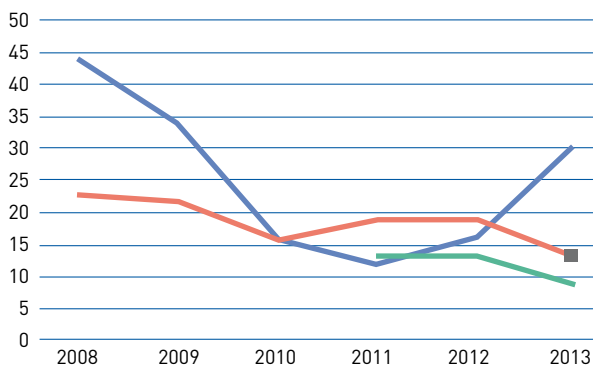
Fingridin työturvallisuushankkeen tavoitteena on nolla tapaturmaa Fingridin työmailla. Fingrid jatkaa pitkäjänteistä työtä palvelutoimittajien turvallisuuden parantamiseksi investointi- ja kunnossapitokohteissa. Vuoden aikana tapaturmia sattui edelleen liikaa: palvelutoimittajien tapaturmataajuus vuonna 2013 oli 9 (13) tapaturmaa miljoonaa tehtyä työtuntia kohden. Tapaturmien lisäksi Fingridin työmailla sattui yksi kuolemaan johtanut onnettomuus.

Kantaverkon kehittämisen liittyvät tavoitteet on koottu yhteen muiden vastuullisuustavoitteiden kanssa vuosikertomuksen sivulla 49.

FINGRIDIN INVESTOINNIT KANTAVERKKOON



TYÖTAPATURMATAAJUUS JA TAPATURMIEN VAKAVUUS



- Palvelutoimittajien tapaturmien vakavuus (SRP/tapaturmien lkm)
 - Palvelutoimittajien työtapaturmataajuus (vähintään 1 SRP)
 - Yhdistetty työtapaturmataajuus
 - 2013 kuolemaan johtanut tapaturma
- SRP = sairauspoissaolo

TYÖTAPATURMATAAJUUS: OMA HENKILÖKUNTA JA PALVELUTOIMITTAJAT

	2013	2012	2011
Oma henkilökunta työtunnit	437 736	456 633	447 311
Oma henkilökunta tapaturmat (lkm)	0	0	0
Oma henkilökunta tapaturmataajuus	0	0	0
Palvelutoimittajien työtunnit	1 086 026	1 007 571	1 061 516
Palvelutoimittajien tapaturmat (lkm)	14	19	20
Palvelutoimittajien tapaturmataajuus	13	19	19
Yhdistetyt tunnit	1 523 762	1 431 053	1 473 516
Yhdistetyt tapaturmat (lkm)	14	19	20
Yhdistetty tapaturmataajuus	9	13	14

VUODEN VARRELTA

Suomen länsirannikolla on käynnissä sähkösiirron valtavyölin rakentaminen.

Hankkeen myötä Satakunnasta Pohjois-Pohjanmaalle ulottuva, ikääntynyt ja siirtokyvyltään pieneksi jäänyt 220 kilovoltin sähkösiirtoverkko korvataan lähivuosina 400 kilovoltin verkolla. Länsirannikon suurhanke on osa Fingridin kantaverkon investointiohjelmaa, jolla varmistetaan uuden energiantuotannon liittäminen osaksi kantaverkkoa, korvataan ikääntynyt verkko uudella ja vahvistetaan siirtokykä vastaamaan alueen sähkönkulutus-tarpeita. Uusi 400 kilovoltin yhteys tuo Suomen sisäiseen sähkösiirtoon merkittävästi lisää kapasiteettia sekä parantaa Pohjois- ja Etelä-Suomen välistä sähkösiirtokapasiteettia.



Kehityspäällikkö Tuomas Maasalo ja asiantuntija Sanna Hakala.

HENKILÖSTÖ

Fingridin henkilöstöstrategian tavoitteena on tuottava, innovatiivinen ja hyvinvoiva työyhteisö. Tavoite saavutetaan laadukkaalla johtamisella, strategisella henkilöstösuunnittelulla ja jatkuvan kehittämisen organisaatiokulttuurilla.



TOIMINNAN TUKIPILARI

Fingridin henkilöstöjohtamisen perustana ovat yhtiön arvopohja sekä henkilöstö- ja johtamisperiaatteet. Vuonna 2013 keskityttiin innovaatioita tukevan toimintakulttuurin ja erilaisia työmuotoja mahdollistavien toimintamallien kehittämiseen sekä strategisen henkilöstösuunnittelun vakiinnuttamiseen. Näihin liittyen otettiin käyttöön muun muassa ideointikilpailut ja vakinaistettiin etätöiden tekemisen käytännöt. Henkilöstöasioihin liittyvät tavoitteet on koottu yhteen muiden vastuullisuustavoitteiden kanssa vuosikertomuksen sivulla 49.

Vuodenvaihteessa Fingridin pääkonttori siirtyi Helsingin Kampista uusiin toimitiloihin Käpylään, vuosia kestäneen toimitilahankkeen päätteeksi. Erityistä huomiota kiinnitettiin toimintojen sijoitteluun ja istumajärjestyksen suunnitteluun uusissa tiloissa, jotta yhteistyö yli toiminto- ja prosessirajojen olisi mahdollisimman sujuvaa. Samassa yhteydessä yhtiön toimintaa organisoitiin uudelleen ja johtoryhmävastuita muutettiin.

Avoimuuden varmistamiseksi järjestettiin kolme henkilöstöpäivää, joiden tavoitteena on tuoda yhteiseen keskusteluun ja tietoisuuteen ajankohtaisia aiheita yhtiön toiminnasta, strategiasta ja meneillään olevista hankkeista. Kevään tilaisuus painottui työyhteisön innovaatiotoimintaan, syksyn tilaisuudessa puhuttiin yhteiskuntavastuun merkityksestä ja siitä, miten se liittyy kunkin omaan toimintaan. Joulukuussa keskustelun aiheena oli työnilo.

Fingridin henkilöstömäärä kasvoi vuoden kuluessa jonkin verran yhtiölle tulleiden uusien tehtävävastuiden myötä. Toimintavuoden aikana palkattiin uusia ammattilaisia muun muassa sähkömarkkinoiden tiedon-

vaihdon kehittämiseen, sähköisen alkuperätakuupalveluun, asiakaspalvelutoiminnan sekä tietoliikenne- ja viestintäteknologian varmistamiseen.

Fingridin henkilöstöllä on käytettävissään kattavat ja monipuoliset työterveys- ja hyvinvointipalvelut, joiden tavoitteena on tukea työkykyä ja työhyvinvointia. Toimintavuonna kohdennettiin terveystarkastus kaikille 35–49-vuotiaille.

Työsuojelun keskeisimpänä toimenpiteenä kaikilla toimipaikoilla tehtiin työpaikkaselvitykset turvallisen työn sekä työympäristön varmistamiseksi ja kehittämiseksi. Työsuojelutoimikunta päivitti työriskien arvioinnin ja työsuojelun toimintaohjelman. Myös varhaisen välittämisen malli päivitettiin. Fingridin työtaturmien lukumäärä pysyi viime vuosien tapaan alhaisena, mutta työmatkataturmien vuoksi työtaturmien sairaspäiviä oli edellisvuotta enemmän. Tapaturmia sattui kaikkiaan 8 (10) kappaletta. Tapaturmista tai sairauksista aiheutuvat henkilöstön poissaolot olivat toimintavuonna 2 (2) prosenttia työajasta.

Fingridissä suhtaudutaan myönteisesti henkilöstön jatkuvaan koulutautumiseen. Työntekijöiden tehtävänkuvat vaihtelevat eri osissa organisaatiota. Monipuolisilla tehtävänkuvilla ja tehtäväkierrolla varmistetaan osaamisen kehittyminen yhtiössä, jossa toiminta perustuu pitkäjänteiseen asiantuntijatyöhön. Työntekijöille tarjottiin yhteistä koulutusta, mutta henkilöstöllä oli mahdollisuus myös itsenäisesti ehdottaa täydentävää koulutusta. Vuonna 2013 fingridiläisen keskimääräinen koulutukseen käyttämä aika oli 45 (46) tuntia. Kehityskeskustelut koskevat kaikkia vakituksessa työsuhteessa olevia henkilöitä. Esimiesvertaistoiminnan kehittyminen ja laatu varmistettiin esimiesvalmennuksin.

Henkilöstöjohtamisen kehittämiseksi ja parhaiden käytäntöjen hyödyntämiseksi yhtiö osallistui marraskuussa Suomen parhaat työpaikat 2014 -tutkimukseen ja sijoittui yleisessä sarjassa 25. sijalle. Aikaisemmassa vuoden 2012 Suomen Parhaat työpaikat -tutkimuksessa yhtiö sijoittui sijalle 28.

Fingrid osallistui vuosittaiseen Työterveyslaitoksen Parempi työyhteisö® -ilmapiiritutkimukseen, jossa yhtiö ylsi jälleen erinomaisiin arvostuksiin ja sai työnantajana arvostukseksi 8,6 kouluarvosana-asteikolla. Toiminnan jatkuvalla arvioinnilla ja koko työyhteisön osallistamisella pyritään minimoimaan riskit, jotka liittyvät henkilöstön työkykyyn, osamiseen, työturvallisuuteen ja työtyytyväisyyteen.

Vuosittainen tasa-arvosuunnitelma laadittiin Fingridin tasa-arvoperiaatteiden mukaisesti yhteistyössä henkilöstöryhmien edustajien kanssa. Siinä arvioidaan nykyinen työpaikan tasa-arvotilanne, aikaisempien toimien toteutuminen ja käynnistettäväksi suunnitellut toimet. Tavoitteena on estää syrjintä ja edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Uusien osaajien löytäminen varmistetaan tekemällä pitkäjänteistä työtä yritys- ja työnantajakuvan säilyttämiseksi sekä kehittämiseksi. Fingrid on ollut mukana eri työnantajajulkaisuissa sekä osallistunut rekrytointimessuille ja opiskelijatilaisuuksiin.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta

Fingridin tavoitteiden saavuttaminen edellyttää innovatiivista ja ennakkoivasti muutoksiin reagoivaa työyhteisöä. Toimintavuoden aikana Fingridissä panostettiin yhtiön innovaatiokulttuurin kehittämiseen; ideoinnin aktivoimiseksi ja kohdentami-

seksi järjestettiin erilaisia ideahaaste kilpailuja, ja yhteistä ideointia tukemaan hankittiin tietojärjestelmä. Henkilöstön innokkuus ideointiin ja yhdessä kehittämiseen moninkertais tui aiempaan verrattuna.

Suuresta määrästä ideoita osa ja lostuu innovaatio-, tutkimus- ja kehityshankkeiksi. Toimintavuonna Fingridissä oli käynnissä noin **50 tutkimus- ja kehityshanketta**, jotka yhdessä muodostivat noin 1,8 miljoonan euron suuruisen kokonaisuuden. Tutkimustoiminnan volyymi pysyi samalla tasolla verrattuna aiempiin vuosiin. Tutkimuksen kohteena olivat muun muassa uusiutuvan tuotannon tuomat haasteet voimajärjestelmälle. Tähän liittyvän tutkimuksen tuloksena otettiin käyttöön uusi reservilaji.

Fingridin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa **sidosryhmäyhteistyöllä** on keskeinen rooli: si-

dosryhmiemme ideoita kuunnellaan toiminnan kehittämiseksi ja yhteisistä kehittämishankkeista ollaan kiinnostuneita. Toimintavuonna ajankohtainen aihe oli kysyntäjouston edistäminen. Kysyntäjousto on jo teknisesti mahdollista, ja hankkeissa selvitettiin, miten pienkuluttajia ja muita kuluttajaryhmiä saataisiin aktivoitua mukaan kysyntäjouston piiriin.

Merkittävä osa Fingridin tutkimus- ja kehitystoiminnasta tehdään **yhteistyössä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa**. Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa selvitettiin Suomen ja Venäjän välisen sähkökaupan kehittämistä. Jyväskylän yliopisto puolestaan tutki Fingridin innovaatioedellytyksiä yrityskulttuurin näkökulmasta osana laajempaa tutkimushanketta. Vaasan yliopiston kanssa osallistuttiin sähköasemien väyläratkaisujen koulutusympäristön rakentamiseen Technobotni-

an tiloihin. Voimajärjestelmän dynamiikkaan liittyviä selvityksiä tehtiin yhteistyössä muun muassa Aalto-yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston sekä VTT:n kanssa. Tärkeä osa yliopistoyhteistyötä ovat myös opinnäytetyöt, joita toimintavuonna valmistui neljä kappaletta.

Fingrid on mukana myös **kansainvälisessä tutkimus- ja kehitystoiminnassa**. Fingrid osallistuu ENTSO-E:ssä eurooppalaisten kantaverkko-yhtiöiden tutkimustoimintaa koordinoivaan ryhmään, jonka tavoitteena on käynnistää laajoja hankkeita Euroopan komission kolmannen energiapaketin vaatimusten täyttymisen edistämiseksi. Eräs tällainen hanke on REALSMART, jossa tutkitaan voimajärjestelmän käyttövarmuutta ja erityisesti tuulivoimaloiden mallintamista sekä valvontaa. Hankkeessa syvennetään alan osaamista myös yliopistojen ja teollisuuden välisellä tutkija- ja asiantuntijavaihdolla.



HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2013

	2013		2012	
vakituisia	268	93,38 %	261	94,90 %
kokoaikaisia	269	93,73 %	250	95,80 %
osa-aikaisia	18	6,27 %	11	4,20 %
määräaikaisia	19	6,62 %	14	5,10 %
yhteensä	287		275	
keskimäärin	277,3		269,4	

VAKITUISEN HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA

	2013	2012
alle 29 v.	18	22
30–39 v.	82	75
40–49 v.	77	75
50–59 v.	71	66
60–69 v.	20	23
keskimääräinen ikä	44	44

TYÖSUHTEET

	2013	2012
usia vakituisia työsuhteita	16	14
päättäneiden työsuhteiden määrä	3	7
eläkkeelle jääneet	6	4
keskimääräinen eläköitymisikä	64	65
keskimääräinen työsuhteen pituus*	9,4	13,0
irtisanottujen määrä	0	0
tulovaihtuvuus	5,97 %	5,40 %
lähtövaihtuvuus	3,36 %	4,21 %

* Fingrid perustettiin 1996, operatiivinen toiminta käynnistyi 1997 ja henkilöt siirtyivät yhtiön palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

VAKITUISEN HENKILÖSTÖN KOULUTUSASTE

	2013	2012
perus- ja keskiaste	23	22
alin korkea-aste	39	38
alempi korkeakouluaste	91	97
ylempi korkeakouluaste	108	97
tutkijakoulutus	7	7
koulutuspäiviä/hlö	6,0	4,9

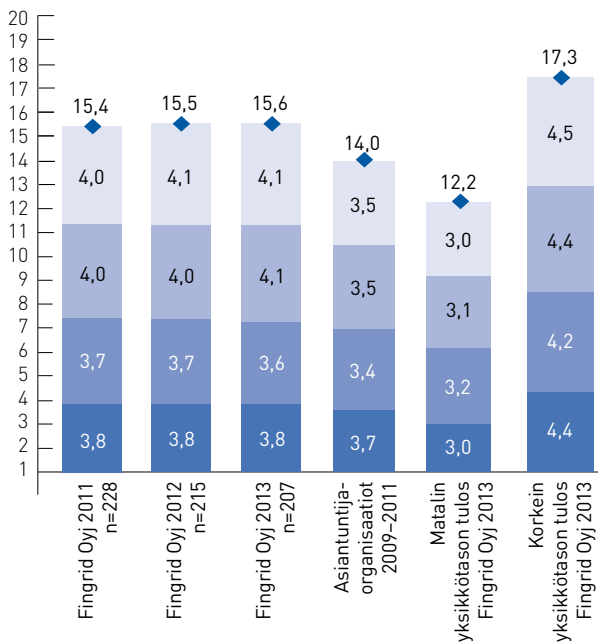
SUKUPUOLIJAKAUMA HENKILÖSTÖRYHMITTÄIN

	2013		2012	
	miehet	naiset	miehet	naiset
hallitus	3	2	3	2
johto	7	1	8	0
ylemmät toimihenkilöt	195	50	190	47
toimihenkilöt	1	14	1	15

HENKILÖSTÖ TOIMIPAIKOITTAIN

	2013	2012
Helsinki	239	218
Hämeenlinna	17	26
Oulunsalo	9	9
Petäjävesi	12	11
Rovaniemi	1	1
Varkaus	9	10

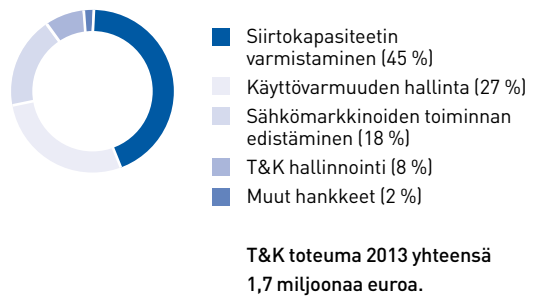
PAREMPI TYÖYHTEISÖ (PARTY)® -AVAINLUVUT



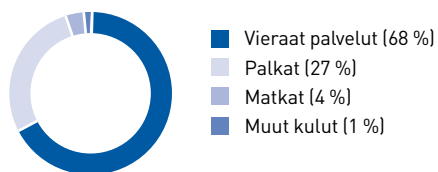
- Yksikön kehittämisedellytykset
- Yksikön toimivuus
- Työn perusedellytykset
- Henkilöstön hyvinvointi
- ◆ Parempi Työyhteisö® -avainluku

Huom. mahdollinen 0,1-0,2 pisteen ero Parempi Työyhteisö -avainluvussa ja yksittäisten avainlukujen yhteenlasketussa summassa johtuu pyöristyksestä (yksittäisten avainlukujen matalin ja korkein tulos lasketaan erikseen, jolloin yhteenlaskettu summa voi olla eri kuin korkein/matalin kokonaisluku).

T&K-KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN VUONNA 2013



T&K-TOTEUMA TILEITTÄIN VUONNA 2013



KEHITYSKESKUSTELUT

Koskevat kaikkia vakituisia työntekijöitä. Kaksi kertaa vuodessa käytävät kehityskeskustelut sisältävät keskustelun henkilökohtaisista tavoitteista ja tuloksista sekä henkilökohtaisen kehityssuunnitelman pitkällä ja lyhyellä aikavälillä.

TYÖTAPATURMIEN MÄÄRÄ JA SAIRAUSPOISSAOLOT

sairauspoissaoloprosentti	2013 2 % (4,3 pv/hlö)		2012 2 % (5,0 pv/hlö)	
	työpaikka	työmatka	työpaikka	työmatka
poissaoloon johtaneita tapaturmia	0	5	0	1
ei poissaoloa aiheuttaneita tapaturmia	1	2	4	5
tapaturmataajuus (tapaturmia / miljoona työtuntia)	0*	12	0	2,3
työhön liittyvät kuolemantapaukset	0	0	0	0

* Nolla tapaturmaa foorumin -kriteerien mukainen tapaturmataajuus

TULOSPALKKIOT

Maksetut tulospalkkiot henkilöstöryhmittäin

	2013	2012
johto	313 000 €	215 000 €
henkilöstö	422 000 €	261 000 €

Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt: kaikki vakituiset eli 268 henkilöä. Töiden vaativuuteen perustuvan palkkausjärjestelmän lisäksi käytössä ovat laatu- ja kannustepalkkiojärjestelmät.



HRD-asiantuntija Nina Kujala ja HR-asiantuntija Nina Rautimo.

VUODEN VARRELTA

Fingrid menestyi Suomen parhaat työpaikat 2014 -tutkimuksessa.

Fingrid sijoittui loppuvuodesta 2013 tehdyn Suomen parhaat työpaikat 2014 -tutkimuksen yleisessä sarjassa sijalle 25. Fingrid oli valtiomisteisena teollisen alan yrityksenä ainoa, joka mahtui palkittavien joukkoon. Fingrid osallistui tutkimukseen ensimmäisen kerran vuonna 2012, ja sen sijoitus parani nyt kolmella sijalla. Tulokset kohosivat kautta linjan. Erityisesti työpaikasta ja omasta työstä tunnettu ylpeys sekä yleinen yhteishenki ja työyhteisöllisyys ovat entisestään vahvistuneet. Suomen parhaat työpaikat 2014 -tutkimuksen toteutti Great Place to Work® Institute. Tutkimukseen osallistui kaikkiaan 138 organisaatiota, joista 50 parhaiten menestynyttä julkistettiin.

Tuntihinta-mobiilisovellus julkaistiin loppuvuodesta.

Fingrid julkaisi maksuttoman, sähköön pörssihinnan seuraamiseen tarkoitetun Tuntihinta-sovelluksen. Se hälyttää, jos sähkön tuntihinta ylittää käyttäjän asettaman hälytysrajan. Mobiilisovelluksen avulla voi seurata pohjoismaisen sähköpörssin Nord Pool Spotin julkaisemaa Suomen aluehintaa. Hintatietojen avulla sähkönkäyttöä voidaan vähentää silloin, kun sähkö on kallista, ja hyödyntää halvimmat tunnit.

YMPÄRISTÖ

Ympäristövaikutusten vähentäminen ja ympäristöturvallisuus sekä sidosryhmävuoropuhelu ympäristöasioista ovat Fingridille erittäin keskeisiä. Maankäyttö- ja ympäristöpolitiikka ohjaa Fingridissä ympäristöasioiden jatkuvaan kehittämiseen, samalla kun varmistetaan sähköjärjestelmän toimivuus ja sähköturvallisuus.



VASTUULLISESTI YHTEISILLÄ LINJOILLA

Maankäyttö- ja ympäristöasioiden vastuullinen huomioon ottaminen on osa **päivittäistä työtä** Fingridissä. Rakentamis- ja kunnossapitotoiminnan palvelutoimittajat sitoutetaan ympäristön kannalta vastuullisiin toimintatapoihin. Nämä varmistetaan sopimusehtojen, koulutuksen ja auditointien avulla. Ympäristövastuu on mukana yhtiön keskeisissä **vastuullisuustavoitteissa**.

Toimintavuonna päivitettiin Fingridin maankäyttö- ja ympäristöpolitiikka. Lisäksi ympäristöasioita koskevat sopimusehdot ajantasaistettiin painottaen muun muassa työmaiden ympäristöasioiden jatkuvaa valvon-

taa, jätehuollon järjestämisen käytäntöjä ja ympäristöriskeihin varautumista. Ympäristöauditointeja tehtiin rakennushankkeissa, yhdellä varavoimalaitoksista sekä voimajohtokunnossapidon reunapuuhakkuisissa. Kaikkiaan auditointeja tehtiin 20 kappaletta.

Ympäristökoulutuksessa keskityttiin erityisesti työmaiden jätehuoltoon, lainsäädännön seurantatyökalun käyttöönottoon, voimajohtojen rakennushankkeisiin ja varavoimalaitosten kunnonhallintaan. Uusien työntekijöiden perehdytyksiin sisällytettiin ympäristöasioita. Edunvalvonnassa oltiin aktiivisia muun muassa suurten polttolaitosten ilmapäästöjä ja fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevan lainsäädännön

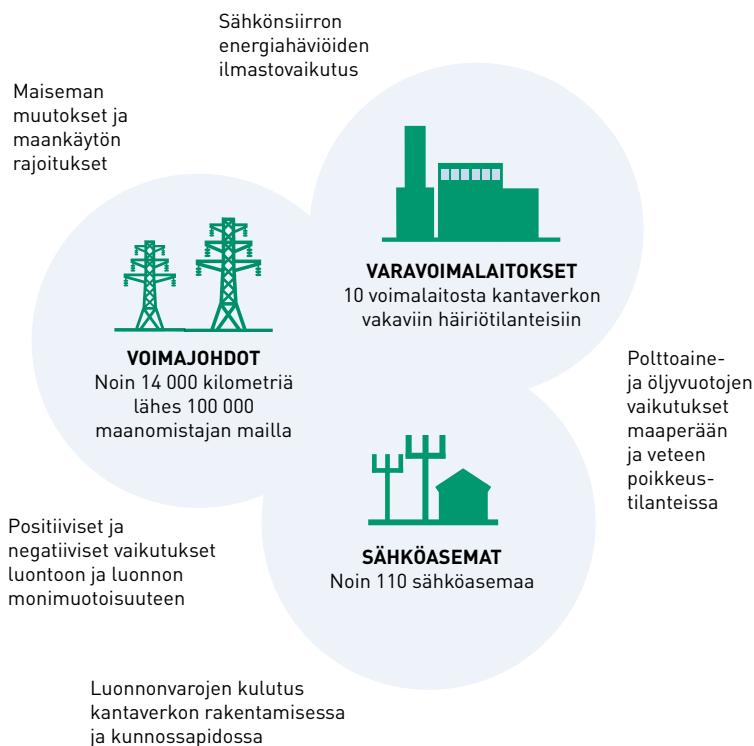
sekä ympäristövaikutusten arvioinnin direktiiviin uudistamisessa.

Ilmastonmuutoksen torjumisessa ja kansallisen energia- ja ilmastostrategian toteutuksessa kantaverkko-yhtiö mahdollistaa osaltaan **uuden energiantuotannon liittämisen kantaverkkoon**. Toimintavuonna Fingrid oli mukana laatimassa muun muassa maakuntaliittojen manneralueiden tuulivoimaselvityksiä ja tuulivoimamaakuntakaavoja. Fingrid oli mukana myös Huoltovarmuuskeskuksen käynnistämässä hankkeessa, jossa tarkasteltiin äärevien sää- ja avaruussääilmiöiden vaikutuksia kriittisiin infrastruktuureihin.

Uusien voimajohtohankkeiden haitalliset **vaikutukset luontoarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen** selvitetään joko osana ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) tai ympäristöselvityksellä. Toimintavuonna päättyi Olkiluoto 4 -ydinvoimalaitosyksikön edellyttämien verkkoavustusten YVA-menettely. Lisäksi valmistui kolme uuden 110 kilovoltin voimajohtojen rakentamisesta tehtävää ympäristöselvitystä Oulun seudulla ja Keminmaalla. Muinaismuistolain mukaisia inventointeja tehtiin kolmessa voimajohtohankkeessa ja yhdessä sähköasemahankkeessa.

Maankäytön suunnitteluun Fingrid osallistuu aktiivisesti varmistaakseen sähkönsiirtojärjestelmän kehittämiseksi tarvittavat maankäyttövaraukset ja niihin liittyvät lähiympäristön vaikutusten arvioinnit. Vuonna 2013 Fingridistä annettiin noin 290 kaavoitusta ja ympäristövaikutusten arviointeja koskevaa lausuntoa. Lisäksi yhtiö ohjasi kantaverkon läheisyydessä tapahtuvaa yhdyskuntasuunnittelua ja -rakentamista antamalla turvallisuusohjeita ja -rajoituksia sisältäviä lausuntoja. Näitä lausuntoja annettiin lähes 450 kappaletta.

FINGRIDIN KESKEISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET



Voimajohdon rakentamisen, käytön ja kunnossapidon mahdollistamiseksi **Fingrid lunastaa johtoalueeseen käyttöoikeuden**. Maankäyttö- ja rakennuslain valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti voimajohtolinjausten suunnittelussa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä. Uusien voimajohtoreittien suunnittelussa haetaan sellaisia ratkaisuja, että johtoreitit eivät sijoitu asutuksen välittömään läheisyyteen. Toimintavuoden aikana ei jouduttu ostamaan tai lunastamaan kiinteistöjä tarkoituksenmukaisen johtosuunnittelun varmistamiseksi.

Hikiän ja Forssan välisen 400 + 110 kilovoltin sekä Hirvisuon ja Kalajoen välisen 400 kilovoltin voimajohdoille saatiin lunastuslupapäätökset. Lunastuslupahakemus laadittiin Kalajoki-Siikajoki-Pyhänselkä 400 kilovoltin (osittain 400 + 110 kV) ja Tikinmaa-Lavianvuori 2 x 110 kilovoltin voimajohtoja varten. Valmistuneista voimajohtohankkeista korvausasiat saatettiin toimintavuonna loppuun 110 kilovoltin Kuninkoja-Räntämäki-voimajohdon osalta. Johdon yhteismitta oli noin viisi kilometriä ja korvaukset koskivat 88 tilaa.

Fingridin voimajohto- ja sähköasemahankkeet teetetään kokonaisuurakoina, joihin sisältyvät myös monet **materiaali- ja laitehankinnat**. Materiaalien kulutukseen pylväsrakenteissa voidaan vaikuttaa teknisten ja maankäytöllisten reunaehtojen puitteissa. Vuonna 2013 käyttöön otettiin voimajohtopylväisiin käytettiin terästä 4 128 (3 509) tonnia. Johtimien kokonaispaino oli 1 675 (2 287) tonnia. Kreosoottikyllästettyä puuta käytettiin perustusten vahvistamiseen pehmeikköalueilla ja kunnossapidossa yksittäisten pylväsjalkojen uusimiseen.

Voimajohtojen kunnossapitotöiden ja kasvustonkäsittelyn toimintata-

paa ja palveluomittajille suunnattua ohjeistusta kehitettiin. Näin haluttiin ottaa entistä paremmin huomioon suojelualueet ja -arvot. Kuopiossa ja Kalajoella jouduttiin hakemaan poikkeuslupia liito-oravaesiintymien vuoksi. Kuopiossa poikkeuslupaa haettiin voimajohdon reuna-vyöhykkeen hakkuulle ja Kalajoella uuden voimajohdon rakentamiselle. Yhtenä tutkimus- ja kehityshankkeena Fingrid kehitti ratkaisua liito-oravan kulkuyhteyden turvaamiseksi johtoaukeiden yli. Voimajohtojen linnustovaikutuksia lievennettiin asentamalla lisää lintujen törmäysriskiä vähentäviä huomiopalloja.

Kysymys voimajohtojen **sähkö- ja magneettikenttien** terveysvaikutuksista kiinnostaa sidosryhmiä. Fingrid julkaisi aiheesta kantaverkkoa koskevat linjauksensa. Fingrid osallistui edelleen myös Tampereen teknillisen yliopiston julkaisemiin tilannekatsauksiin sähkö- ja magneettikenttiin liittyvistä lääketieteellisistä painotteista tutkimuksista. Toimintavuonna jatkettiin tutkimuksia lääketieteellisten implanttien mahdollisista häiriintymisistä voimajohtojen alla.

Sähköasemilla ja varavoimalaitoksilla käsitellään ja varastoidaan vain välttämättömiä **kemikaaleja**, joita ovat mm. polttoaineet, muuntajaöljyt, kondensaattorinesteet, voiteluöljyt ja akkuhapot. Kemikaaliturvallisuuden eteen tehtiin töitä myös vuonna 2013 kartoittamalla sähköasemien kemikaaliturvallisuusriskit ja tekemällä varavoimalaitoksilla merkittäviä öljyntorjuntainvestointeja. Tolkisten ja Huutokosken varavoimalaitoksilla toteutettiin pelastuslaitosten kanssa suuronnettomuusharjoitukset.

Sähköasemalaitteissa käytettävä rikkihaksafluoridi (SF₆) on voimakas kasvihuonekaasu. SF₆-kaasupäästöt vuonna 2013 olivat 13 (25) kilogrammaa.

Vuoden 2013 lopussa asemilla oli SF₆-kaasua yhteensä noin 32 (29) tonnia ja pitkän aikavälin vuosittainen vuototaso on ollut keskimäärin alle 0,2 prosenttia. Fingridin SF₆-kaasun valvontamenetelmät ovat kansainvälisesti korkeatasoisia; kaasutiloja valvotaan yhä enemmän online-kunnonvalvontalaitteilla, joiden avulla pienetkin vuodot havaitaan nopeasti. Vuodot analysoidaan ja korjaukset käynnistetään aina mahdollisimman nopeasti. Kunnonhallintatoimittajilta vaaditaan sertifiikatit kaasunkäsittelytöihin liittyen ja toimintaa sekä työmenetelmiä on arvioitu ja tarkastettu auditoinneilla.

Sähköasemalaitteista muun muassa muuntajat, reaktorit ja kondensaattoritornit aiheuttavat melua, mihin liittyen tehtiin mittauksia Porvoossa. Uusilla sähköasemilla otetaan meluvaikutukset huomioon jo suunnittelu- ja laitehankintavaiheessa ja asetetaan takuuarvot melupäästöille.

Toiminnan merkittävimmät **jätemäärät** muodostuvat voimajohtojen, sähköasemien ja varavoimalaitosten investointi- ja perusparannushankkeista. Toimintavuonna uudistettiin jätetuollon toimintamalli varmistaen jätteiden mahdollisimman tehokas hyötykäyttö- ja kierrätysaste.

Fingridin varavoimalaitokset kuuluvat Euroopan Unionin päästökaupparjestelmän piiriin. Polttoaineen kulutuksen mittaus- ja raportointijärjestelmien toiminnan oikeellisuuden todentaa virallinen akkreditoitu päästökauppatodentaja. Päästökaupan taloudellinen merkitys oli Fingridille vähäinen. Laitosten **hiilidioksidipäästöjen pienentämiseksi** laitosten käyttöä varmistavat koeajot pidetään käyttövarmuus huomioiden mahdollisimman lyhyinä ja niissä käytetään useimmiten alennettua tehotasoa. Varastoidun polttoaineen rikkipitoisuutta on laskettu sekoit-

tamalla uutta rikitöntä polttoainetta vanhaan, sillä laitosten polttoainetarastojen kiertonopeus on vähäisen vuotuisen käytön vuoksi erittäin hidas.

Toimintavuonna yhtiön toiminnassa tapahtui yksi merkittävä **ympäristövahinko**. Forssan varavoimalaitoksella polttoainetta pääsi maaperään ja pohjaveteen yhteensä noin 500 litraa. Voimalaitos ei sijaitse vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Maaperän kunnostuksessa poistettiin pilaantuneita maamassoja noin 50 tonnia. Ympäristöviranomaisen hyväksyi kunnostustoimenpiteet ja maaperän öljyhiilivetyjen jäännöspitoisuudet. Vastaavien onnettomuuksien estämiseksi Forssassa parannettiin rakenteellista suojausta ja muutettiin käytäntöjä.

RAKENTAMIS- JA KUNNOSSAPITOTOIMINNAN PALVELUTOIMITTAJAT SITOUTETAAN YMPÄRISTÖN KANNALTA VASTUULLISIIN TOIMINTATAPOIHIN.

VUODEN VARRELTA

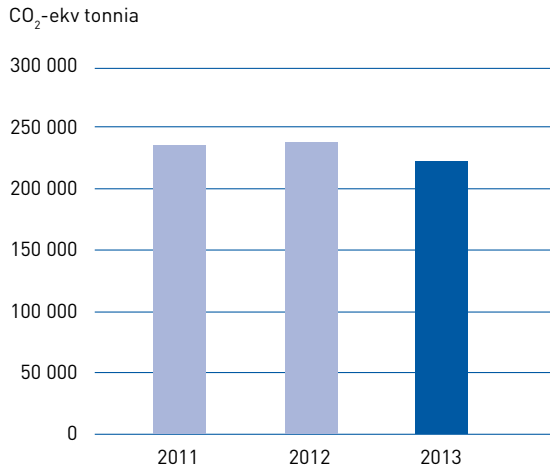
Ensimmäinen uudenmallinen peltopylväs pystytettiin Hyvinkäälle.

Pylväs on osa Nurmijärven, Hyvinkään ja Hikiän välistä voimajohtoprojektia. Peltopylvään suunnittelussa on pyritty minimoimaan maanviljelylle aiheutuvat haitat ja parantamaan työturvallisuutta. Peltopylväs on korkeudeltaan samaa luokkaa kuin perinteinen 400 kilovoltin pylväs, jossa yläorsi nousee 31–35 metrin korkeuteen. Jatkossa samanlaisia pylväitä tullaan käyttämään kaikilla uusilla Fingridin 400 kilovoltin johtotyömailla sellaisilla peltopaikoilla, joille ne soveltuvat. Peltopylväs malli on kehitetty yhteistyössä muotoilutoimisto Muotohiomo Oy:n kanssa, ja sille myönnettiin 2012 teollisuuden muotoilun Fennia Prize 2012 Grand Prix -palkinto. Pylvästä esiteltiin Hyvinkään asuntomessuilla kesällä 2013.

Maanomistajat antoivat hyvän arvosanan Fingridille.

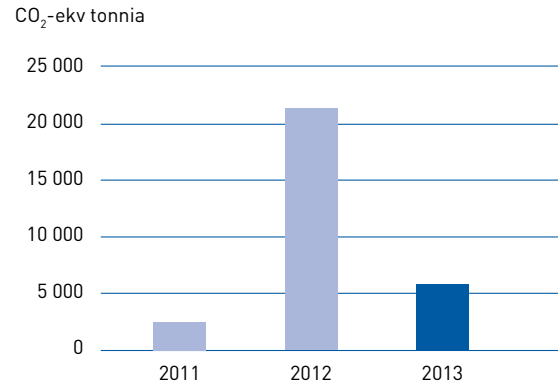
Yrityskuvatutkimuksen tuloksista ilmenee, että Fingrid tunnustetaan luotettavaksi, osaavaksi ja huolehtivaksi yritykseksi. Yleisarvosana Fingridistä toimijana on parantunut edellisvuodesta. Kaikkein positiivisimmin Fingridiin suhtautuvat ne maanomistajat, joiden mailla on Fingridin johtoja. Fingridiin liitettävistä mielikuvista tutkimuksessa korostuivat ammattitaitoisuus, luotettavuus, avoimuus ja vastuullisuus.

SIIRTOHÄVIÖIDEN AIHEUTTAMAT EPÄSUORAT
KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT VUOSINA 2011–2013



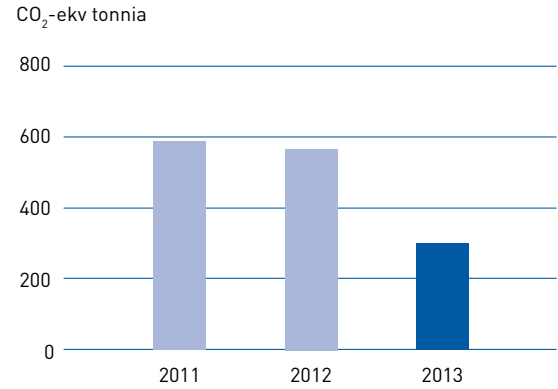
Epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt muodostuvat pääosin sähkön siirron häviöistä.

VARAIVOIMALAITOSTEN SUORAT
KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT VUOSINA
2011–2013



Vuoden 2012 kasvihuonekaasupäästöjen suuri muutos johtuu Forssaan rakennetun ja kapasiteetiltaan muita huomattavasti suuremman varavoimalaitoksen käyttöönottoprosessista.

SÄHKÖASEMIEN SUORAT
KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT (SF₆)
VUOSINA 2011–2013



Erikosiasiantuntija
Max Isaksson.

YMPÄRISTÖTIETOJEN LUVUT

Energiankulutus					
Suora			2013	2012	2011
	Kevyt polttoöljy	t (GJ)	1 725 (74 000)	6 806 (291 000)	769 (33 000)
	Lentopetroli	t (GJ)	35,0 (1 500)	32,5 (1 400)	71,3 (3100)
Epäsuora					
	Sähkön siirron energiahäviöt	GWh (GJ)	1 089 (3 920 000)	1 170 (4 210 000)	1 154 (4 150 000)
	Hankittu nopea häiriöreservisähkö	GWh (GJ)	0,379 (1 400)	0,345 (1 200)	0,238 (900)
	Varavoimailaitosten omakäyttö sähkö	GWh (GJ)	7,7 (27 700)	7,8 (28 200)	2,2 (25 000)
	Varavoimailaitosten kaukolämpö	GWh (GJ)	0,745 (2 700)	0,947 (3 400)	0 (0)
Fingridin toimintojen kasvihuonekaasupäästöt					
Suorat päästöt (Scope 1)			2013	2012	2011
	Varavoimailaitosten polttoaineet	tCO ₂	5 566	21 317	2 434
	Sähköasemien rikkiheksafluoridi	tCO ₂ -ekv	296	570	593
	Yhteensä ¹⁾	tCO ₂ -ekv	5 862	21 887	3 027
¹⁾ Tilastokeskuksen mukaan koko Suomen CO ₂ -ekv-päästöt vuonna 2012 olivat 60,9 miljoonaa hiilidioksiditonna. Fingridin päästöjen osuus koko Suomen CO ₂ -päästöistä vuonna 2013 oli noin 0,1 %.					
Epäsuorat päästöt (Scope 2)					
	Sähkön siirron energiahäviöt	tCO ₂	221 800	232 700	232 600
	Hankittu nopea häiriöreservisähkö	tCO ₂	76	70	48
	Varavoimailaitosten omakäyttö sähkö	tCO ₂	1 565	1 558	1 403
	Varavoimailaitosten kaukolämpö	tCO ₂	162	205	0
	Yhteensä		223 603	234 533	234 051
Muut epäsuorat päästöt (Scope 3)					
	Liikematkustaminen (lennot ja kilometrikorvatut työmatkat)	tCO ₂	497	603	*
	Yhteensä		497	603	*
Muut ympäristötunnusluvut					
			2013	2012	2011
	Kantaverkon voimajohtoja luonnonsuojelu- tai Natura-alueilla ²⁾	km	266	230	250
²⁾ Noin 2 % Fingridin voimajohtoista sijaitsee luonnonsuojelu- tai Natura-alueilla. Suomen pinta-alasta oli vuonna 2013 suojeltu noin 9 %.					
	Varavoimailaitosten rikkidioksidi- ja typenoksidipäästöt		2013	2012	2011
	Rikkidioksidi (SO ₂)	t	1,5	6,2	0,8
	Typenoksidit (NOx)	t	32	160	9
Laskentaperiaatteet					
Fingridin ympäristötietojen raportointi kattaa koko yhtiön, lukuun ottamatta sähköasemien sähkön sekä toimitilojen sähkön ja lämmön kulu- tustietoja, ja näihin liittyviä hiilidioksidipäästöjä. Edellä mainittujen tietojen osalta tietojen keruuta tullaan kehittämään tulevina vuosina. Palvelu- toimittajien tekemien kuljetusten päästömäärät eivät sisälly raportointiin. Fingrid ei omista autokalustoa. Yhtiö on kehittänyt ympäristötieto- jen laskentaa ja periaatteita vuoden 2013 aikana. Vuosien 2011–2012 vertailutiedot on päivitetty uusien laskentaperiaatteiden mukaisiksi.					
Ympäristötunnusluvut on kerätty viranomaisille raportoitavista tiedoista ja Fingridin tiedonkeruujärjestelmistä. Fingridin hiilidioksidipäästölaskenta perustuu EU-ETS-päästökauppalaskentaan sekä kansainvälisen GHG Protocol -standardin periaatteisiin. Fingridin hiilidioksidilaskennassa käytetyt päästökertoimet perustuvat Tilastokeskuksen viimeisimpiin kertoiimiin, IPCC 2001 GWP -kertoiimiin ja IEA:n Suomen keskimääräisiin sähkön päästökertoiimiin. Sähkön CO ₂ -päästöjen laskennassa käytetään kolmen vuoden liukuvaa keskiarvoa. Vuoden 2013 päästöt on laskettu käyttäen vuosien 2009–2011 keskiarvoa. Kaukolämmön hiilidioksidipäästö on laskettu käyttäen Energiategollisuuden vuoden 2011 päästökertoiminta 217 gCO ₂ /kWh.					
*tietoa ei saatavilla					

VASTUULLISUUS

”Fingrid välittää. Varmasti.” Fingrid huolehtii valtakunnallisesta sähkönsiirron kantaverkosta kantaen suurta vastuuta koko yhteiskuntamme toiminnasta. Olemme sitoutuneet yritysvastuullisiin toimintatapoihin ja niiden jatkuvaan kehittämiseen. Vastuullisuus on osa strategiaamme, arvojamme ja toimintaamme.



FINGRID VÄLITTÄÄ. VARMASTI.

Fingridin vastuullisen toiminnan johtamisessa lähtökohtana on yhtiön strategia ja sen neljä näkökulmaa. Asiakkaiden ja sidosryhmien, henkilöstön, talouden sekä toiminnallisten prosessien tavoitteet ovat kestävästi tasapainossa. Strategia on kattava myös vastuullisuuden osalta, joka on yksi Fingridin neljästä arvosta.

Vastuullisuutta johdetaan osana muuta johtamista. Yhtiön hallitus hyväksyy vastuullista toimintaa ja sen johtamista koskevat periaatteet. Hallitus seuraa yhtiön toiminnan vastuullisuutta, vaikkakaan kukaan hallituksen jäsenistä ei yksin ole vastuussa yritys vastuusta. Vastaavasti toimitusjohtaja ja toimintojen johtajat ovat jokainen vastuullisia omilla johtamisalueillaan. Vastuullista toimintaa koordinoi ja kehittää erikseen nimetty ohjausryhmä, jota johtaa henkilöstöstä ja viestinnästä vastaava, yhtiön johtoryhmään kuuluva johtaja. Ryhmä raportoi työstään johtoryhmälle.

Keskeiset **vastuullisuustavoitteet** on asetettu olennaisuusarvioinnin kautta. Vastuullisuusnäkökohdat ja -tavoitteet ovat mukana strategiatyössä ja toiminnansuunnittelussa. Vastuullisuustavoitteita on myös johtoryhmän ja henkilöstön palkitsemisen perusteena.

Vastuullisuutta ohjaavat yhtiön **vastuullisen toiminnan periaatteet**. Ensimmäisen kerran vuonna 2012 julkaistuja periaatteita laadittaessa on otettu huomioon YK:n Global Compact -aloitteen kymmenen periaatetta, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työelämää, ympäristöä ja korruption vastaisuutta. Jokaisen työntekijän edellytetään noudattavan vastuullisuusperiaatteita päivittäisessä työssään. Ohjausjärjestelmässä yritys vastuun asioita sisältyy myös muihin

hallituksen hyväksymiin toimintaperiaatteisiin, joita täsmentävät johtoryhmän hyväksymät politiikat.

Fingridin tavoitteena on edistää vastuullisia toimintatapoja koko hankintaketjussa. Yhtiön hankintapolitiikan mukaisesti hankinnoissa otetaan huomioon muun muassa tasa- puolisuus ja syrjimättömyys, työolot, ympäristövastuu, liiketoiminnan lailisuus, ihmisoikeudet ja lapsityövoiman käyttö. Harmaan talouden torjuminen on olennainen osa yrityksen toimintapolitiikkaa, kuten myös terveen kilpailun varmistaminen tilaajavastuulain mukaisesti. Vastuullisuusnäkökohtien toteutumista seurataan ja periaatteiden vastainen toiminta korjataan yhdessä sopimuskumppaneiden kanssa.

Vastuullisuudesta **raportoidaan** osana vuosikertomusta, joka julkaistaan painettuna ja nyt myös verkkoversiona. Toiminnan keskeisistä vaikutuksista halutaan antaa selkeä ja vertailukelpoinen kuva. Fingridissä on sitouduttu kehittämään raportointia määrätietoisesti, ja raportoinnissa sovelletaan kolmatta kertaa kansainvälistä GRI G3 (Global Reporting

Initiative) -raportointiohjeistoa. Raportoinnissa otetaan huomioon valtion omistajaohjauksen vaatimukset ja muut yhtiön hyvää hallintotapaa varmistavat suositukset. Yhtiön oman arvion mukaan raportointi vastaa GRI-raportointiohjeiston soveltamistasoa B, minkä on todennut myös riippumaton osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy.

Toimintaympäristöanalyysissä tarkastellaan myös maailmanlaajuisia **kestävän kehityksen megatrendejä**. Näistä Fingridin toimintaan vaikuttavat keskeisesti muun muassa ilmastomuutos, talouden globalisaatio sekä väestörakenteen muutos ja väestön ikääntyminen. Fingridissä on tunnistettu yhtiön rooli ja vaikutusmahdollisuudet energijärjestelmän muuttuessa. Yhtiössä varaudutaan myös ilmastomuutoksesta johtuviin sääolosuhteisiin. Globalisaatio tuo taloudellisia mahdollisuuksia, mutta hankintaketjujen kansainvälistyminen ja pidentyminen tuo mahdollisesti myös uusia haasteita toimintatapojen vastuullisuuden varmistamiseen. Tulevaisuudessa on varmistettava myös osaamisen ylläpitäminen

FINGRIDIN TOIMINTAPERIAATTEET

- Vastuullisen toiminnan periaatteet
- Henkilöstön ja johtamisen periaatteet
- Yritystalouden ja hankinnan periaatteet
- Rahoitustoiminnan periaatteet
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet
- Kantaverkon kehittämisen ja kunnonhallinnan periaatteet
- Käyttövarmuuden hallinnan periaatteet
- Sähkömarkkinoiden edistämisen periaatteet

ja kehittäminen niin Fingridissä kuin palvelutoimittajienkin keskuudessa.

Vastuullisuuden johtamista ja raportoinnin sisältöä määritettäessä on tunnistettu Fingridin liiketoiminnan kannalta tärkeät asiat ja yhdistetty ne sidosryhmien ja yhteiskunnan asettamiin odotuksiin. Tässä on ollut pohjana erityisesti strategian ja sidosryhmävuoropuhelun antama kokemus. Vastuullisuuden kannalta olennaisten asioiden painoarvoa on pohdittu myös tulevaisuuteen katsoen. Työturvallisuus sai entistä suuremman painoarvon, kun olennaisten asioiden ajantasaisuutta tarkistettiin johtoryhmätyönä. GRI-raportointiohjeiston uudistunut G4-ohjeistus otetaan huomioon, kun olennaisuusarviota päivitetään seuraavan kerran.

Olelnaista vastuullisuudessa on yhtiön toiminnan vaikutus koko suomalaisen yhteiskuntaan varman sähkönsaannin ja toimivien sähkömarkkinoiden turvaamiseksi. Kantaverkossa siirtyy noin 77 (75,4) prosenttia Suomen sähköstä. Sähköjärjestelmän järjestelmävastaavana Fingrid huolehtii Suomen sähköjärjestelmän teknisestä toimivuudesta ja käyttövarmuudesta. Fingrid osallistuu energiahuollon varautumiseen ja valmiussuunnitteluun, joilla turvataan yhteiskunnan välttämättömiä perustoimintoja. Sähkömarkkinoita edistämällä yhtiö voi tuottaa hyötyä kansantaloudelle.

Taloudellisessa vastuussa keskeistä on edullinen hinnoittelu, kustannustehokkuus ja arvon tuottaminen omistajille. Toiminta tuottaa taloudellista hyötyä myös työntekijöille, palvelu- ja tavarantoimittajille, luotonantajille sekä julkiselle sektorille. Yhtiön toiminta on säänneltyä, ja sitä valvoo Energiavirasto. Luonteeltaan kantaverkkotoiminta on luonnollinen monopoli.

Sosiaalisessa vastuussa keskeistä on varmistaa, että kantaverkko on turvallinen ja työturvallisuus korkealla tasolla. Vahvaan tilaajaosaamiseen ja

ulkoistamiseen perustuvassa toimintamallissa vastuullisuus liittyy koko hankintaketjuun. Toiminnan perustan muodostaa hyvinvoiva työyhteisö. Kantaverkon kehittämisen ja ylläpitämisen ympäristövaikutusten vähentämiseen on sitouduttu maankäyttö- ja ympäristöpolitiikan mukaisesti.

Olelnaisten asioiden määrittelyn yhteydessä Fingridissä on tunnistettu tärkeimmät **sidosryhmät**, joiden kanssa käytävästä vuorovaikutuksesta kerrotaan osiossa "Asiakkaat ja sidosryhmät". Huolehtimalla valtakunnan keskeisimmistä rakenteesta Fingrid haluaa täyttää myös sidosryhmien ja yhteiskunnan yhtiöön kohdistamat odotukset. Olelnaisiin asioihin keskittyminen sidosryhmien ja yhteiskunnan odotuksia kuuntelemalla tukee myös riskienhallintaa.

Vastuullisuus vietiin toimintavuonna osaksi toiminnansuunnittelua. Vastuullisuuskäsitteet haluttiin liittää entistä tiiviimmin yhtiön prosesseihin ja näkökulmiin. Vastuullisuuden merkitykseen Fingridissä ja jokaisen omassa työssä keskityttiin myös yhteinä teemana henkilöstöpäivässä. Vastuullisuus sisällytettiin myös osaksi perehdytysohjelmaa ja vastuullisuusraportoinnin ohjeistusta kehitettiin edelleen.

Voimajohto-, sähköasema- ja varavoimalaitostyömailla systematisoitiin ja tehostettiin vastuullisuuteen liittyvien asioiden valvontaa. Auditointeja tehtiin aiempaa enemmän ja vastuullisuuteen liittyvää valvontaa ulotettiin myös laitetoimittajiin.

Tulevaisuudessa vastuullisuuden varmistaminen koko toimitusketjussa korostuu. Tavoitteena on kehittää vastuullisuusvaatimuksia ja seurata niiden toteutumista sekä vaikuttaa mahdollisiin epäkohtiin. Tässä onnistumiseen voi vaikuttaa yhtiön koko henkilöstö.



Projektipäällikkö
Satu Vuorikoski.

Fingrid huolehtii, että Suomi saa sähköä häiriöttä.

Ihmiset ja yhteiskunta

- Sähkön siirtokapasiteetin riittävyyden ja varman sähkönsiirron vaikutukset yhteiskunnalle ja elinkeinoelämälle
- Kantaverkon turvallisuus ja työturvallisuus
- Hankintaketjun hallinta kantaverkon rakentamisessa ja kunnossapidossa – useita satoja palveluimittajien henkilötyövuosia
- Oman työyhteisön hyvinvointi – henkilöstöä lähes 300
- Sähkömarkkinoiden toimivuuden vaikutukset kansantalouteen ja sähkön hintaan

Ympäristö

- Voimajohtojen, sähköasemien ja varavoimalaitosten rakentamisen ja käytön ympäristövaikutukset



SÄHKÖN TUOTANTO

- Ydinvoima
- Vesivoima
- Kivihiili
- Maakaasu
- Puupolttoaineet
- Turve
- Muut tuotannon energialähteet



SÄHKÖN SIIRTO FINGRIDIN KANTAVERKOSSA

Fingrid kehittää pitkäjänteisesti kantaverkkoa ja siirtää luotettavasti sähköä.

- Voimajohdot
- Sähköasemat
- Varavoimalaitokset

Rajayhteydet Ruotsiin, Norjaan, Venäjälle ja Viroon

SÄHKÖMARKKINAT

Fingrid edistää aktiivisesti sähkömarkkinoita



SÄHKÖN KULUTUS

- Pienkuluttajat
- Teollisuus

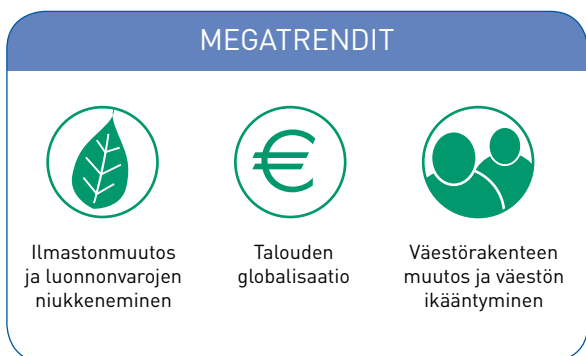


SÄHKÖN SIIRTO ALUE- JA JAKELUVERKOISSA

FINGRIDIN VASTUULLISUUDEN OLENNAISET ASIAT



FINGRIDILLE MERKITTÄVÄT KESTÄVÄN KEHITYKSEN TRENDIT



VUODEN VARRELTA

Voimatalouspooli. Fingrid toimii aktiivisesti voimatalouspoolissa, joka tarjoaa alustan energiayhtiöiden ja viranomaisten yhteistyölle varauduttaessa normaaliajan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Syksyllä voimaan tullut sähkömarkkinalain muutos edellyttää verkkoyhtiöiltä varautumista ja osallistumista valmiussuunnitteluun. Voimatalouspooli on ollut kehittämässä energiayhtiöille suunnattua HUOVI-portaalin jatkuvuudenhallinnan kypsyysanalyysia, joka tukee huoltovarmuuskriittisiä toimijoita vakaviin häiriöihin varautumisessa. Siinä kansallisen huoltovarmuuden tasosta tuotetaan tilannekuva, jota voidaan hyödyntää koulutuksen kohdentamisessa ja ohjeistuksen laadinnassa. Muita poolin kehityshankkeita ovat vesihuollon ja polttoaineenjake- luvuuden turvaaminen sähkökatkoksissa.

FINGRIDIN KESKEISIMMÄT VASTUULLISUUSTAVOITTEET



	Tavoitteemme 2013	Miten onnistuimme?	Mihin tähtäämme 2014?
SOSIAALINEN VASTUU			
Käyttövarma kantaverkko	Kantaverkon häiriöiden aiheuttama taloudellinen haitta asiakkaille alle 4,5 miljoonaa euroa.	Kantaverkon häiriöiden aiheuttama taloudellinen haitta asiakkaille vuoden lopussa 2,3 miljoonaa euroa.	Tavoite ennallaan.
Kantaverkon pitkäjänteinen kehittäminen asiakkaiden ja markkinoiden tarpeisiin	Kantaverkon kymmenvuotisen investointiohjelman toteuttaminen Suomen ilmasto- ja energiastrategian toteuttamisen mahdollistaen: hankkeet aikataulussa ja budjetissa.	Hankkeet valmistuivat asianmukaisesti ja meneillään olevat ja suunniteltavat hankkeet ja hankinnat etenivät kaavailusti.	Tavoite ennallaan.
Hankintaketjun vastuullisuus	Hankintaketjun vastuullinen toimintamalli ja sen toteutumisen seuranta: jatkuva kehittäminen.	Vastuullisuuden toimintavaatimukset olivat käytössä kaikilla työmailla ja auditointeihin panostettiin merkittävästi. Merkittäviä poikkeamia ei löytynyt.	Vastuullisuusvaatimukset käytössä kaikilla työmailla vuoden 2015 loppuun mennessä. Ei poikkeamia tilaajavastuu- tai työsuhteasioissa.
Hyvä työilmapiiri	Työterveyslaitoksen Parempi Työyhteisö® -tutkimuksen avainluvut: nykyisen kärkitason säilyttäminen.	Avainluku kehittynyt myönteisesti ja kokonaistulos (15,6) korkeampi kuin muissa asiantuntijaorganisaatioissa keskimäärin.	Tavoite ennallaan.
Hyvä johtaminen	Suomen parhaat työpaikat -tutkimuksen yleinen yhtiösarja: parhaiden 10 joukossa.	Fingrid sijoittui sijalle 25.	Tavoite ennallaan.
Vastuulliset toimintatavat	Vastuullisuuden johtaminen, toimintatavat ja raportointi osana yhtiön johtamis- ja ohjejärjestelmää: jatkuva kehittäminen.	Vastuullisuus sisällytettiin toiminnansuunnitteluun ja perehdytykseen. Viimeisteltiin uudet toimittajien vastuullisuusvaatimukset.	Henkilöstö valmennettu vastuullisuuteen vuoden 2014 loppuun mennessä ja osallistuu toimintatapojen kehittämiseen.
Korkea työturvallisuus	Tapaturmataajuus alle 10 vuoden 2015 loppuun mennessä (indeksiin lasketaan mukaan sekä Fingridin että palvelutoimittajien henkilökunta).	Tapaturmataajuus oli 9 (vuonna 2013 yhdistetty palvelutoimittajat ja oma henkilökunta). Työmailla sattui vakavia tapaturmia ja yksi kuolemaan johtanut onnettomuus.	Tavoite ennallaan.
Toimiva sidosryhmäyhteistyö	Asiakaskyselyn keskiarvo vähintään 8,5. Sidosryhmäkyselyn keskiarvo vähintään 8,5.	Yhdistetty keskiarvo oli 8,6.	Tavoite ennallaan.
Toimivat sähkömarkkinat			Keskeiset sähkömarkkinoiden kehittämishankkeet ja palvelut toteutettu suunnitellusti.
YMPÄRISTÖVASTUU			
Vastuullinen maankäyttö- ja ympäristöpolitiikka	Kantaverkon maankäyttö- ja maisemavaikutusten lieventäminen ja siihen liittyvä sidosryhmävuoropuhelu: jatkuva kehittäminen.	Ensimmäinen peltopylväs pystytettiin ja sen käyttö hankkeissa eteni. Julkaistiin sähkö- ja magneettikenttiä koskeva kannanotto. Kehitettiin ratkaisua liito-oravan kulkuyhteyden turvaamiseen.	Peltopylvään säännönmukainen käyttö siihen soveltuissa kohteissa.
	Palvelutoimittajien ja urakoitsijoiden sitouttaminen ympäristön kannalta vastuullisiin toimintatapoihin ja sen toteutumisen seuranta: jatkuva kehittäminen.	Ajantasaisesti ympäristöasioita koskevat sopimusehdot. Uudistettiin jätehuollon toimintamalli. Työmaiden ympäristöauditoinnit jatkuivat.	Ei merkittäviä ympäristöpoikkeamia.
TALOUDELLINEN VASTUU			
Eduellinen hinnoittelu	ENTSO-E:n eurooppalainen tariffitasoverailu: mitalisija.	Fingrid lukeutui vertailussa edullisimpaan neljännekseen.	Tavoite ennallaan.
Pääoman tuotto	Säätelymallin mukainen tuotto (WACC) vuodesta 2014 alkaen.	Tavoite saavutettaneen 2014.	Tavoite ennallaan.
Tavoiteltu pääomarakenne	Omavaraisuusaste noin 30 %.	Omavaraisuusaste tarkastelukauden lopussa 29,5 %.	Tavoite ennallaan.

GRI-SISÄLTÖINDEKSI

Vastuullisuusraportoinnissa sovelletaan kansainvälistä GRI G3 -raportointiohjeistoa (Global Reporting Initiative). Fingridissä tehdyn oman arvion mukaan raportointi vastaa GRI-ohjeiston soveltamistasoa B. Soveltamistason on tarkistanut kolmas osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy.

		Sisältyy	Sivu
	1. Strategia ja analyysi		
1.1	Toimitusjohtajan katsaus	Kyllä	8-9
1.2	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Kyllä	45-49; 55-57
	2. Organisaation kuvaus		
2.1	Organisaation nimi	Kyllä	4
2.2	Tärkeimmät tuotteet, palvelut ja tavaramerkit	Kyllä	4
2.3	Operatiivinen rakenne	Kyllä	4; 58
2.4	Organisaation pääkonttorin sijainti	Kyllä	4
2.5	Toimintojen maantieteellinen sijainti	Kyllä	4
2.6	Organisaation omistus ja juridinen muoto	Kyllä	4
2.7	Markkinoiden kuvaus	Kyllä	4
2.8	Organisaation toiminnan laajuus	Kyllä	4-5, 70, 76
2.9	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa tai omistuksessa raportointikaudella	Kyllä	
2.10	Raportointikaudella saadut palkinnot	Kyllä	
	3. Raportointiperiaatteet		
	Raportin kuvaus		
3.1	Raportointiajanjakso	Kyllä	2
3.2	Edellisen raportin ilmestymisajankohta	Kyllä	2
3.3	Raportointitiheys	Kyllä	2
3.4	Yhteystiedot	Kyllä	2
	Raportin laajuus ja rajaukset		
3.5	Raportin sisällön määrittely (olennaisuus, asiakokonaisuuksien priorisointi ja raporttia käyttävät sidosryhmät)	Kyllä	2, 45-48
3.6	Raportin laskentarajat ja kattavuus	Kyllä	2
3.7	Eriyiset rajoitukset raportin laajuudessa tai rajauksessa	Kyllä	2
3.8	Raportointiperiaatteet yhteisyritysten, tytäryhtiöiden, vuokrakohteiden, ulkoistettujen toimintojen raportoinnille ja tietojen vertailukelpoisuus	Kyllä	2
3.9	Mittaus- ja laskentaperiaatteet	Kyllä	2
3.10	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Kyllä	43
3.11	Merkittävät muutokset raportin kattavuudessa, rajauksissa tai mittausmenetelmissä	Kyllä	43
	GRI-sisältövertailu		
3.12	GRI-sisältövertailu	Kyllä	50-53
	Varmennus		
3.13	Periaatteet ja käytäntö raportin ulkopuoliseen varmennukseen	Kyllä	2

	4. Hallintokäytännöt, sitoumukset ja vuorovaikutus		
	Hallinto		
4.1	Organisaation hallintorakenne	Kyllä	58–61
4.2	Hallituksen puheenjohtajan asema	Kyllä	60
4.3	Hallituksen jäsenten riippumattomuus	Kyllä	60
4.4	Osakkeenomistajien ja henkilöstön vaikutusmahdollisuudet hallituksen toimintaan	Kyllä	58–61
4.5	Organisaation tulosten vaikutus hallituksen ja johdon palkitsemiseen	Kyllä	61–63
4.6	Eturistiriitojen ehkäiseminen hallitustyöskentelyssä	Kyllä	58–60
4.7	Hallituksen jäsenten pätevyys strategisen johtamisen ja yhteiskuntavastuun alueilla	Kyllä	58–61, 64–65
4.8	Missio, arvot ja eettiset periaatteet	Kyllä	6–7, 45
4.9	Hallituksen tavat seurata yhteiskuntavastuun johtamista, mukaan lukien riskienhallinta	Kyllä	45, 55, 59
4.10	Hallituksen oman toiminnan arviointi	Kyllä	59
	Ulkopuoliset sitoumukset		
4.11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	Kyllä	55–57
4.12	Sitoutuminen ulkopuolisiin aloitteisiin	Kyllä	
4.13	Jäsenyydet järjestöissä, yhdistyksissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Kyllä	13
	Sidosryhmävuorovaikutus		
4.14	Organisaation sidosryhmät	Kyllä	13
4.15	Sidosryhmien tunnistaminen ja valinta	Kyllä	13, 46
4.16	Sidosryhmävuorovaikutuksen muodot	Kyllä	11–13
4.17	Sidosryhmävuorovaikutuksessa esiin nousseet asiat ja huolenilmaukset	Kyllä	11–13
	Taloudellisen vastuun tunnusluvut		
	Lähestymistapa taloudellisen vastuun johtamiseen	Kyllä	16–19, 49, 55–57
	Taloudelliset tulokset		
EC1*	Taloudellisen lisäarvon luominen ja jakautuminen sidosryhmien kesken	Osittain	18–19
EC2*	Ilmastonmuutoksen taloudelliset vaikutukset ja riskit sekä mahdollisuudet	Osittain	39–40; 56
EC3*	Eläkesitoumusten kattavuus	Osittain	82, 89
EC4*	Valtiolta saatu taloudellinen tuki	Kyllä	
	Markkinat		
EC6*	Periaatteet ja käytännöt liittyen paikallisiin tavarant- ja palveluntoimittajiin sekä paikallisten toimittajien osuus	Osittain	
	Välilliset taloudelliset vaikutukset		
EC9	Välilliset taloudelliset vaikutukset	Osittain	24, 47
	Ympäristövastuun tunnusluvut		
	Lähestymistapa ympäristövastuun johtamiseen	Kyllä	38–41, 45–49
	Materiaalit		
EN1*	Materiaalien käyttö	Osittain	40
	Energia		
EN3*	Välitön energiankulutus	Kyllä	43
EN4*	Välillinen energiankulutus	Osittain	43
	Vesi		
EN8*	Vedenotto	Ei	
	Luonnon monimuotoisuus		

EN11*	Luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailta alueilta tai suojelluilta alueilta omistetut, vuokratut ja hallinnoidut maa-alueet	Osittain	39
EN12*	Toiminnan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen suojelualueilla tai luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla	Kyllä	39-40
EN14	Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät strategiat, toimenpiteet ja suunnitelmat	Osittain	39-40
	Päästöt ja jätteet		
EN16*	Välittömien ja välillisten kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt	Kyllä	42-43
EN17*	Muut merkittävät välilliset kasvihuonekaasupäästöt	Kyllä	42-43
EN18	Aloitteet, toimet ja saavutukset kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi	Osittain	40-41
EN20*	Typen ja rikin oksidit ja muut merkittävät päästöt ilmaan jaoteltuna päästölajeittain	Kyllä	43
EN22*	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelymenetelmän mukaan	Ei	
EN23*	Merkittävien kemikaali-, öljy- ja polttoainetuotojen määrä ja suuruus	Kyllä	41
	Tuotteet ja palvelut		
EN26*	Toimenpiteet tuotteiden ja palveluiden käytönaikaisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi	Osittain	39-41
	Määräystenmukaisuus		
EN28*	Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomiseen liittyvät sakot ja sanktiot	Kyllä	
	Kuljetukset		
EN29	Merkittävät kuljetuksiin liittyvät ympäristövaikutukset	Osittain	43
	Sosiaalisen vastuun tunnusluvut		
	Työntekijät ja työolosuhteet		
	Lähestymistapa henkilöstöjohtamiseen	Kyllä	32-34, 45-49, 57
	Työvoima		
LA1*	Henkilöstön jakautuminen työsuhteen (koko-/osa-aikainen) ja työ sopimuksen (vakituinen/määräaikainen) mukaan sekä alueittain	Kyllä	35
LA2*	Henkilöstön vaihtuvuuden kokonaismäärä ja osuus ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain	Kyllä	35
LA3	Henkilöstöetuudet kokoaikaisille, joita ei ole tarjottu määrä- tai osa-aikaisille työntekijöille	Kyllä	
	Työntekijöiden ja työnantajan väliset suhteet		
LA4*	Työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden osuus työvoimasta	Kyllä	
LA5*	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitusaika	Kyllä	
	Työterveys- ja turvallisuus		
LA6	Työsuojelutoimikunnissa edustetun henkilöstön osuus kokonaistyövoimasta	Kyllä	
LA7*	Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetyt työpäivät, poissaolot, kuolemaan johtaneet tapaturmat	Kyllä	31, 33, 36
LA8*	Työntekijöiden, perheiden ja paikallisyhteisön jäsenten valistus vakavista sairauksista	Osittain	30, 33
	Koulutus		
LA10*	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	Kyllä	33
LA11	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Kyllä	33-34
LA12	Kehityskeskustelujen ja suoritusarviointien piirissä oleva henkilöstö	Kyllä	36
	Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet		
LA13*	Hallintoelinten ja henkilöstöryhmien monimuotoisuus	Kyllä	35
	Ihmisoikeudet		
	Lähestymistapa ihmisoikeuksien johtamiseen	Kyllä	45-49
	Syrjinnän kieltö		

HR4*	Syrjintätapausten lukumäärä ja toteutetut toimenpiteet	Kyllä	
	Yhteiskunta		
	Lähestymistapa yhteiskuntaan liittyvien asioiden johtamiseen	Kyllä	39–40, 45–49, 57
	Paikallisyhteisöt		
S01*	Paikallisyhteisöihin kohdistuvien vaikutusten arviointi ja hallintaan liittyvät ohjelmat	Osittain	11–13, 39–40
	Korruptio		
S04*	Korruptiotapausten yhteydessä toteutetut toimenpiteet	Kyllä	
	Poliittinen vaikuttaminen		
S06	Poliittisille puolueille, instituutioille ja poliitikoille annetut lahjoitukset	Kyllä	
S07	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	Kyllä	
	Määräystenmukaisuus		
S08*	Merkittävät lakien ja säännösten rikkomuksiin liittyvät sakot ja muut sanktiot	Kyllä	
	Tuotevastuu		
	Lähestymistapa tuotevastuun johtamiseen	Kyllä	11–13, 45–49
	Asiakkaiden terveys ja turvallisuus		
PR1*	Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi	Osittain	40
	Tuotteisiin liittyvät merkinnät		
PR5	Asiakastyytyväisyyteen liittyvät toimintakäytännöt ja asiakastyytyväisyyskyselyiden tulokset	Kyllä	11–13
	Asiakkaiden yksityisyyden suoja		
PR8	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen hävittämiseen liittyvät valitukset	Kyllä	
	GRI:n energia-alan toimialakohtaisen liitteen tunnusluvut		
EU4	Sähköverkoston pituus (ilma- ja maakaapelit/siirto- ja jakelulinjat)	Kyllä	5
EU5	Hiilidioksidipäästöoikeudet päästökauppajärjestelmän mukaan	Osittain	40, 75, 110
EU6	Sähkön saatavuuden ja toimitusvarmuuden varmistaminen	Kyllä	8–9, 29–30
EU8	Sähkön toimitusvarmuuteen ja kestävä kehityksen edistämiseen tähtäävä tutkimus- ja kehitystoiminta sekä toiminnasta aiheutuvat kulut	Kyllä	34, 36
EU12	Siirto- ja jakeluhäviöt (%)	Kyllä	22–23
EU14	Ohjelmat ja prosessit, joilla varmistetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	Osittain	33–34
EU16	Yhtiön, sen alihankkijoiden ja urakoitsijoiden henkilökuntaa koskevat työhyvinvointi- ja työturvallisuusohjelmat	Osittain	29–30
EU17	Alihankkijoiden ja urakoitsijoiden rakennus-, käyttö- ja kunnossapitotehtävissä toimivien työntekijöiden työpäivien määrä	Osittain	31
EU18	Työturvallisuuskoulutukseen osallistuneiden alihankkijoiden ja urakoitsijoiden työntekijöiden osuus	Osittain	30
EU19	Sidosryhmien osallistuminen energian tuotantoon liittyvään suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä infrastruktuurin kehittämistä koskevaan päätöksentekoon	Osittain	11–14, 34
EU20	Yhtiön toimintatavat tilanteissa, joissa väestö joutuu muuttamaan pois uusien tuotantolaitosten, jakeluverkkojen tai muun rakentamisen takia	Osittain	40
EU21	Kriisi- ja poikkeustilanteisiin varautuminen, niihin liittyvät suunnitelmat ja koulutus	Osittain	55–57
EU22	Yhtiön toiminnan vaikutuksesta pois muuttaneiden määrä ja/tai korvaukset hankekohtaisesti eriteltyinä	Osittain	40
EU28	Sähkönjakeluhäiriöiden esiintymistiheys	Kyllä	21
EU29	Sähkönjakeluhäiriöiden keskimääräinen kesto	Kyllä	21
	* GRI-ohjeiston avaintunnusluku		

RISKIENHALLINTA

Fingridin riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategian toteuttamista, varmistaa operatiivisen toiminnan jatkuvuus muuttuvissa olosuhteissa sekä hallita toiminnan turvallisuutta ja ympäristövaikutuksia. Tavoitteena on sitouttaa koko henkilöstö tunnistamaan yrityksen toimintaan liittyvät riskit ja toteuttamaan riskienhallinnan toimenpiteitä.



SYSTEMAATTISTA RISKIENHALLINTAA

Fingridin riskienhallinta perustuu yhtiön tavoitteisiin, strategiaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvien riskien arviointiin. Koska yhtiöllä on merkittävä tehtävä suomalaisessa yhteiskunnassa, merkittävien riskien vaikutus arvioidaan sekä yhtiön että yhteiskunnan näkökulmasta. Merkittävaksi todettujen riskien hallitsemiseksi laaditaan suojaustoimenpiteitä ja riskienhallinnasta raportoidaan säännöllisesti.

Riskienhallinnan vastuut

Yhtiön hallitus on vastuussa riskienhallinnan järjestelmästä. Hallitus hyväksyy yhtiön riskienhallinnan periaatteet ja niihin tehtävät muutokset vuosittain. Hallituksen tarkastusvaliokunta saa vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnasta. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan toimenpiteet osana yhtiön strategiaa, toimintasuunnitelmaa, mittaristoa ja budjetia sekä valvoo niiden toteuttamista.

Yhtiötason strategiaan liittyviin tavoitteisiin liittyvästä riskienhallinnasta vastaa toimitusjohtaja. Keskeisimmät strategiset riskit tunnistetaan osana yhtiön strategiatyötä ja esitetään yhtiön strategiassa. Näiden riskien seuranta ja koordinointi toteutuvat johtoryhmässä, mutta jokainen toiminto ja/tai liiketoimintaprosessi vastaa oman toimintansa riskienhallinnan toteuttamisesta.

Operatiivisten riskien tunnistamisesta, raportoinnista ja riskienhallinnan toimenpiteistä vastaavat yksiköiden päälliköt omalla vastuualueellaan. Riskienhallinnan toteutuksesta ja seurannasta vastaavat vastuulliset johtajat omalla vastuualueellaan toiminnoittain. Jokainen Fingridin työntekijä on velvollinen tunnistamaan ja

raportoimaan omalla vastuualueellaan olevat riskit ja toteuttamaan riskienhallinnan suojaustoimenpiteet.

Taloushallinnon tehtävänä on tukea ja avustaa liiketoimintoja siten, että riskienhallinta liiketoimintaprosesseissa varmistetaan.

Riskikartoitukset ja raportoinnin organisointi

Fingridissä tunnistetaan riskejä yhtiön tavoitteiden, strategian ja toimintaympäristön muutoksien pohjalta. Riskien vaikutuksista arvioidaan taloudellinen vaikutus Fingridiin, taloudellinen vaikutus yhteiskuntaan sekä vaikutus yrityskuvaan, ympäristöön ja turvallisuuteen. Osana arviota analysoidaan myös riskien toteutumisen todennäköisyys. Yhtiön riskienhallinta jakautuu strategisten ja operatiivisten riskien tunnistamiseen ja hallintaan.

Strategiset riskit ja niihin liittyvät riskienhallinnan toimenpiteet käsitellään osana Fingridin vuotuista strategiatyötä. Syksyllä osana yhtiön toiminnan suunnittelua laaditaan riskiarvio operatiivisista riskeistä ja suunnitellaan riskienhallinnan toimenpiteet. Kevään aikana päivitetään operatiivisten riskien riskiarviot ja riskienhallinnan toimenpiteiden tilanne.

Projekteihin, kehityshankkeisiin ja muutoksiin liittyvät riskit tunnistetaan operatiivisen riskienhallinnan osana. Erilaisten toteutusvaihtoehtojen riskit käsitellään osana hanke-suunnittelua ja toimenpidepäätöksiä.

Fingridin ohjejärjestelmässä ylläpidetään toimintaohjeita riskeiltä suojautumiseen. Ohjejärjestelmä muodostuu kolmesta tasosta:

- **Johtamisen periaatteet**, Fingridin johtamista kuvaavat dokumentit.
- **Politiikat**, periaatteita tarkentavat pääprosessien ja Fingridin johtami-

sen näkökulmien toimintaa kuvaavat dokumentit.

- **Ohjeet**, politiikkoja täsmentävät yksityiskohtaiset toimintaohjeet.

Riskiltä suojaudutaan pienentämällä haitallisen tapahtuman todennäköisyyttä ja/tai sen vaikutuksia. Riskiin liittyviä vahinkoja rajoitetaan etukäteen tehtävien suojaustoimenpiteiden ja/tai jälkikäteen tehtävien jatkuvuudenhallinnan toimenpiteiden avulla. Tärkeimpinä käytännön suojaustoimenpiteinä tulevat kysymykseen seuraavat keinot: toimintatapojen muuttaminen, valmiussuunnitelmat, ohjeistukset ja turvajärjestelyt, teknisten ratkaisujen kehittäminen, sopimuksellinen rajaaminen sekä johdannaiset ja vakuutukset. Suuriksi havaittujen riskien hallitsemiseksi käynnistetään tarvittaessa kehityshankkeita ja niiden seuraamiseksi täydennetään tarvittaessa yhtiön strategisia mittareita.

Riskien rajaaminen perustuu riskien tunnistamiseen, luokitteluun, arviomiseen sekä raportointiin. Riskejä rajataan eri mekanismeilla ja toimenpiteillä, esimerkiksi asettamalla euroääräiset rajat, vaatimalla vakuuksia, seuraamalla vastapuolen taloudellista asemaa ja luottoluokitusta sekä rajaamalla riskit sopimuksellisesti.

Mikäli merkittävä riski tai muu merkittävä epäsuotuisa tapahtuma toteutuu, arvioidaan tarvittaessa erikseen tapahtuman vaikutukset ja todennäköisyys.

Hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle raportoidaan strategisista riskeistä, rahoitukseen liittyvistä riskeistä ja liiketoiminnan vastapuoletriskeistä säännöllisesti. Strategiset riskit ovat osa vuosittaisista strategiatyötä, ja ne esitetään hallitukselle elokuussa. Johtoryhmälle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä, rahoituk-

seen liittyvistä riskeistä ja vastapuoliriskeistä. Liiketoimintayksiköille raportoidaan säännöllisesti oman yksikön vastapuoliriskeistä ja operatiivisista riskeistä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät Fingridille ja yhteiskunnalle

Osana yhteiskuntavastuuta Fingrid on tunnistanut riskit, joilla on suuri vaikutus yhteiskuntaan. Fingrid on valitsemisissaan strategisissa tavoitteissa ottanut huomioon sekä yhteiskuntaan että yhtiöön vaikuttavien riskien hallinnan.

Yhteisiä merkittävimpiä riskejä Fingridille ja yhteiskunnalle ovat suurhäiriö, luottamuspula sähkömarkkinoihin, ympäristöriski sekä sähkö- ja työturvallisuusriskit.

Yhtiön suurimpia liiketoimintariskejä ja yhteiskunnan kannalta suurin riski on sähköjärjestelmän toimivuuteen liittyvä suurhäiriö. Sähköjärjestelmän mittavat häiriöt voivat johtua useammasta samanaikaisesta viasta kantaverkossa tai sähköntuotannossa. Häiriö voi syntyä myös teknisen vian ja inhimillisen käyttövirheen yhdistelmästä, ilkkivallasta tai tietoisesta tunkeutumisesta kriittisiin käytön tietojärjestelmiin. Häiriön laajuutta voi pahentaa tai kestoja lisätä yhtiön käytönvalvontajärjestelmään tai muuhun järjestelmään liittyvä käyttötoimintaa estävä vakava vika. Fingrid on varautunut laajaan Suomea tai pohjoismaista sähköjärjestelmää koskevaan häiriöön tekemällä investointeja kantaverkkoon ja varavoimaan. Strategiassaan yhtiö panostaa lisäksi käytönvalvontajärjestelmän monipuoliseen hyödyntämiseen, häiriöselvityksen nopeuttamiseen ja tehopulatilanteiden hallintaan. Lisäksi häiriötilanteisiin valmistaudutaan erilaisin reservin, toimintaohjein, valmiussuunnitelmin ja harjoituksin.

Fingridin ja yhteiskunnan kannalta **sähkömarkkinoiden luottamuksen menettäminen** on merkittävä riski. Syynä riskin toteutumiseen voi olla esimerkiksi riittämätön siirtokapasiteetti tai korkeat sähkön hinnat. Yhtiö pyrkii edistämään eurooppalaisten sähkömarkkinoiden integroitumista ja varmistamaan markkinoiden tehokkuuden rakentamalla tarvittaessa lisää rajasiirtoyhteyksiä ja julkaisemalla markkinoiden läpinäkyvyyden kannalta keskeistä markkinatietoa.

Yhteiskunnan ja Fingridin kannalta merkittävimmät **ympäristöasioihin liittyvät riskit** ovat ympäristövaingot ja epäonnistuminen toiminnalle asetettavien ympäristövelvoitteiden ennakoinnissa. Konkreettisesti riskinä nähdään polttoaine- ja öljyvuotojen vaikutukset maaperään ja veteen. Yhtiön kannalta ympäristöasioihin liittyvä riski voisi olla myös investointihankkeen viivästyminen ympäristövaikutusten selvittämisestä johtuen. Keskeistä näihin riskeihin varautumisessa ovat ennakoiva ympäristövaikutusten selvittäminen, lainsäädännön muutosten seuraaminen, ennalta ehkäisevä vahinkojen torjunta teknisillä ratkaisuilla, ympäristöasioita koskevat sopimusehdot ja auditointi.

Ilmastonmuutokseen liittyvät sään vaihtelut ja ääri-ilmiöt voivat synnyttää tarvetta uusille teknisille ratkaisuille sekä vaikuttaa kantaverkon käytön ja kunnossapidon käytäntöihin. Lisäksi voimajohtorakentaminen voi vaikeutua leutojen talvien takia. Edellä mainituista vaikutuksista voi aiheutua lisäkustannuksia yhtiölle.

Yhteiskunnan ja Fingridin kannalta **sähkö- ja työturvallisuusriskit** liittyvät kantaverkon sähköturvallisuuteen erityisesti rakennus- ja kunnostustöiden yhteydessä. Syynä riskin toteutumiseen voi olla esimerkiksi työvirhe jännitteisten osien lähellä, rakennustyössä tapahtuva virhe tai vahin-

ko, jännitteisten rakenteiden vaurioituminen tai ilkkivaltainen ja piittaamaton toiminta jännitteisten osien lähellä. Riskin toteutumisesta aiheutuvia seurauksia voivat olla vakava vaaratilanne tai useisiin henkilöihin kohdistunut vaaratilanne, vakava loukkaantuminen, sairausloma, työkyvyttömyys, invalidisoituminen tai kuolema. Tapahtuma voi myös aiheuttaa keskeytyksiä sähkön jakelussa. Fingrid parantaa jatkuvasti kantaverkon turvallisuutta kehittämällä esimerkiksi teknisiä ratkaisuja, työtapoja, osaamista ja viestintää.

Merkittävimmät riskit Fingridille

Merkittävimmät riskit Fingridille ovat sääntelyn epäsuotuisa kehittyminen, tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit, ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen, rahoitusriskit, henkilöstöriskit, maineriskit, tietotekniikkaan ja tietoliikenteeseen liittyvät riskit sekä omaisuusriski.

Fingridin toiminta on säänneltyä toimintaa, jota valvoo Energiavirasto. **Sääntelyn epäsuotuisaan kehittämiseen** liittyvät riskit, kuten muutokset suomalaisessa tai eurooppalaisessa sääntelyssä tai lainsäädännössä, voivat heikentää yhtiön taloudellista asemaa tai mahdollisuuksia toteuttaa sähkömarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita. Yhtiö pyrkii luomaan toimivat yhteistyö- ja vuorovaikutusmallit sidosryhmiin ja osallistumaan aktiivisesti viranomaisten selvitystöihin ja työryhmiin. Fingrid vaikuttaa kantaverkkoyhtiöiden eurooppalaisessa kattojärjestössä ENT-SO-E:ssä ja pyrkii sitä kautta varautumaan ja vaikuttamaan sääntelyn muutoksiin.

Tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit voivat johtua esimerkiksi alueellisesta kulutusmuutoksesta, muutoksista tuotannossa, muutoksista kan-

sainvälisessä tilanteessa, muutoksesta sääntelyssä tai teknologian muutoksesta. Tarpeettomiksi muuttuneita investointeja pyritään ehkäisemään jatkuvalla vuoropuhelulla ja tiiviillä yhteistyöllä asiakkaiden, muiden kantaverkkoyhtiöiden ja sidosryhmien kanssa. Fingrid laatii läpinäkyvät, laajat ja kestävät perusteet investoinneille sekä päivittää säännöllisesti verkkosuunnitelmia. Yhtiö luo joustoja investointiohjelmaan ja toteuttaa hankkeet oikea-aikaisesti.

Fingridin merkittävä taloudellinen riski on **ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen**. Muutos voi aiheutua esimerkiksi markkinaehtoisten kulujen yllättävistä muutoksista. Kulujen kasvu voi aiheutua esimerkiksi vastapuoliriskien toteutumisesta, reservikulujen kasvusta, yllättävistä viroista tai sähkön aluehinnan äkillisistä muutoksista. Vastaavasti tulojen pieneneminen voi johtua esimerkiksi sähkön kulutuksen voimakkaasta laskusta, palveluliiketoimintoihin liittyvien vastapuoliriskien toteutumisesta tai siirto- ja pullonkaulatulojen vähenemisestä. Ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen pyritään ehkäisemään kehittämällä konsernin talousohjausta ja taloudellisen liikkumavaran arviointia. Fingrid voi tehdä muutoksia kantaverkkotariffiin vuosittain. Sähkön hintaan liittyviltä vaihteluilta suojaudutaan johdannaisilla. Fingridin kanssa sopimussuhteissa olevien osapuolten velvoitteisiin liittyvää vastapuoliriskiä rajataan sopimuksellisesti, erilaisin limiitein ja tekemällä säännöllistä seurantaan vastapuolten taloudellisesta asemasta.

Rahoitusriskejä ovat valuuttariskit, transaktioriskit, korkoriskit, hyödykeriskit, maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskit sekä luottoriskit. Rahoitusriskejä voivat aiheuttaa esimerkiksi häiriö pääoma- ja rahamarkkinoilla, vastapuoliriskien realisoituminen johdannaisten tai sijoitusten osalta, liiketoiminnan luottoriskien toteu-

tuminen tai maksuliikenteen keskeytys. Riskejä pyritään rajaamaan korkean ja vakaan luottoluokituksen sekä rahoituksen tasaisen erääntymisprofiilin ja monipuolisen rakenteen avulla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin Konsernitilinpäätöksen (IFRS) liitteessä 35.

Henkilöstöriskit liittyvät osaamisen ylläpitämiseen. Henkilöstöön liittyviä riskejä pyritään rajaamaan yhtiön strategisella pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelulla, kohdennetuilla koulutusohjelmilla henkilöstölle sekä laadukkaalla viestinnällä sidosryhmille.

Maineriski voi aiheutua useista syistä, joita voivat olla esimerkiksi vakavat häiriötilanteet tai tapaturmat, hintamuutokset, maan lunastukset tai verkkoinvestointien myöhästymisen. Näitä riskejä pyritään vähentämään tehokkaasti riskien ja muutosten hallinnan sekä vastuullisen, avoimen ja tasapuolisen toiminnan ja aktiivisen sidosryhmätyön avulla.

Tietotekniikkaan ja tietoliikenteeseen liittyvät riskit voivat aiheutua ICT-laitteiloissa tapahtuvasta onnettomuudesta, tietoliikenteen pitkäkestoisesta toimimattomuudesta tai vakavasta kriittisen ICT-järjestelmän viasta, joka haittaa välittömästi ja merkittävästi yhtiön toimintaa. Aiheuttajana voi olla myös työvyrhe tai vakava tietoturvaloukkaus. Näihin riskeihin pyritään varautumaan siten, että yhtiössä on riittävä ja vahva tietotekninen osaaminen ja ICT-toiminta on varmennettu laitteilojen, tietoliikenteen ja järjestelmien osalta. Kriittisille järjestelmille laaditaan varautumissuunnitelmat ja yhtiössä seurataan ja ennakoidaan mahdollisia tietoturva- ja kyberturvallisuusuhkia.

Omaisuuksien riskit kattavat Fingridin omaisuuteen liittyvät merkittävät vahingot, kuten laajalle levinneet tai merkittävän omaisuuden vikaantumisen kor-

jauskelvottomaksi. Lisäksi syitä voivat olla muut merkittävät ja ennakoimattomat tekijät, kuten hirmumyrsky, mielenilmaus, maanjäristys, meteoriitti, tulivuorenpurkaus tai sota. Fingridin keinoja omaisuusrisikin hallitsemiseksi ovat ennakoiva kunnonhallinta, kattava vakuutus keskeisille verkkokomponenteille, projektien ja kunnonhallinnan yksityiskohtainen määrittely sekä tiukka laadunvalvonta ja koetellun teknologian ja osaavien toimittajien käyttäminen.

Merkittävimmät riskit yhteiskunnalle

Fingridin toiminnasta aiheutuvia **riskejä yhteiskunnalle** ovat investointien ajoituksen epäonnistuminen ja pitkäaikaiset siirtokapasiteetin rajoitukset.

Syynä **investointien ajoituksen epäonnistumiseen** voivat olla esimerkiksi muutokset taloustilanteesta tai kulutuksessa ja tuotannossa, lupaprosessin lykkääntyminen, resurssipula tai lakko. Ajoituksen epäonnistuminen voi aiheuttaa rajoituksia sähkömarkkinoille, jolloin markkinat eivät kehity tai toimi tehokkaasti. Yhtiö suunnittelee ja rakentaa keskeiset rajasiirto- ja runkoverkon vahvistamishankkeet huolella ja ottaa huomioon markkina-vaikutukset pitkäjänteisesti.

Pitkäaikaisten siirtokapasiteetin rajoitusten syynä voivat olla esimerkiksi tekniset viat tai käyttövarmuusongelmat. Rajoitukset tai keskeytykset sähkön jakelussa voivat aiheuttaa asiakkaille ja yhteiskunnalle taloudellista haittaa. Riskiä hallitaan varmentamalla kriittisiä kohteita kantaverkossa ja rajasiirtoyhteyksillä sekä tehokkaalla siirtokeskeytysuunnittelulla. Esimerkiksi siirtokeskeytykset suunnitellaan siten, että niistä olisi mahdollisimman vähän taloudellista haittaa yhteiskunnalle.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen päävoimansiirtoverkosta. Yhtiön tehtävänä on kehittää kantaverkkoa, ylläpitää sähkön kulutuksen ja tuotannon kunkin hetkinen tasapaino, selvittää osapuolten väliset sähkötoimitukset valtakunnan tasolla sekä parantaa sähkömarkkinoiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi yhtiö vastaa rajasiirtoyhteyksistä muihin maihin.

Fingrid on siirtoverkkoyhtiö (TSO), joka sähkökauppa-asetuksen (EY 714/2009) mukaisesti osallistuu European Network of Transmission System Operators of Electricity (ENTSO-E) toimintaan. ENTSO-E:n tehtävänä on muun muassa laatia Euroopan sähkömarkkinapelisääntöjä.

Yhtiölle kuuluvat tehtävät organisoidaan ja vastuutetaan Johtamisen periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on varmistaa riittävä osaaminen ja luoda edellytykset tehokkaalle työskentelylle.

Konserni käsittää emoyhtiö Fingrid Oyj:n lisäksi yhtiön 100-prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Finextra Oy:n (entinen Fingrid Verkko Oy). Osakkuusyhtiöitä ovat Porvoon Alueverkko Oy (omistus 33,3 %), eSett Oy (omistus 33,3 %) ja Nord Pool Spot AS (omistus 18,8 %). Konsernilla ei ole yhteisyhtiöitä.

1 HALLINTO

Fingrid on listayhtiö, jonka osake ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena. Koska yhtiö on laskenut liikkeeseen muita julkisesti noteerattuja arvopapereita kuten joukkovelkakirjalainoja, Fingrid noudattaa

toiminnassaan vuonna 2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Hallintokoodin 1 kohdasta poiketen Fingrid ei aseta yhtiökokouspöytäkirjaa internetsivuilleen. Poikkeamisen syy on yhtiön osakkeenomistajien vähäinen lukumäärä ja se, että yhtiökokouspöytäkirjat toimitetaan jokaiselle osakkeenomistajalle. Yhtiön toimintaa tai sen toimielinten tehtäviä säätelee mm. osakeyhtiölaki, arvopaperimarkkinalaki ja sähkömarkkinalaki.

Osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen mukaan yhtiön hallinto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Fingridin ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus varmistaa, että Fingrid noudattaa hyviä hallinnointiperiaatteita. Operatiivisesta toiminnasta vastaa toimitusjohtaja johtoryhmän avustamana. Fingridin asiakasrajapintaan liittyvät tärkeät asiat valmistellaan yhtiön neuvottelukunnassa. Asianmukaisen käsittelyn varmistavat lisäksi Fingridin yhtiöjärjestys, osakassopimukset ja hallituksen työskentelystä laaditut periaatteet.

Sähkömarkkinalain 32 § edellyttää, että Fingridin harjoittama kantaverkkotoiminta on riippumatonta sähkön ja maakaasun tuotannosta ja myynnistä. Fingridin omistajien on huolehdittava siitä, että ne eriyttävät päätöksenteon koskien toisaalta Fingridiä ja toisaalta sähkön tai maakaasun tuotantoa tai myyntiä harjoittavia yrityksiä.

Sisäpiirihallinto

Koska Fingridin osakkeita tai osakkeisiin oikeuttavia arvopapereita ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena, sisäpiiriohjeet eivät sovellu yhtiöön ja näin ollen sisäpiirihallinnosta ei ole selostettavaa.

2 YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään kesäkuussa. Yhtiökokous hyväksyy muun muassa tilinpäätöksen ja valitsee tilintarkastajan ja yhtiön hallituksen. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenistä puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan. Lisäksi yhtiökokous päättää hallituksen ja valiokuntien palkitsemisesta.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokouskutsu ja muut tiedonannot lähetetään kirjattuna kirjeenä kullekin osakkeenomistajalle yhtiön osakeluetteloon merkittyyn osoitteeseen aikaisintaan neljä (4) viikkoa ja viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen yhtiökokousta.

Hallinnointikoodin suosituksen 1 mukaisesti yhtiökokouskutsu ja seuraavat tiedot asetetaan yhtiön internetsivuille vähintään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen päätösehdotukset

- mahdolliset yhtiökokouksen asiailistalle otetut asiat, joista ei ehdoteta päätöstä tehtäväksi.

Lisäksi yhtiö asettaa internetsivuilleen yhteenvedon yhtiökokousten päätöksistä viimeistään 2 viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Lähtökohtaisesti Fingridin toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja muut hallituksen jäsenet sekä tilintarkastaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. Myös hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla oleva henkilö osallistuu yhtiökokoukseen, jollei hänen poissaololleen ole painavia syitä.

3 HALLITUS

Fingridin osakkeenomistajat käyttävät ylintä päätösvaltaa yhtiökokouksessa, joka valitsee vuosittain hallituksen. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täytännyt 68 vuotta eikä henkilöä, joka on hallituksen jäsen sekä Fingridissä että jossakin sähkön ja maakaasun tuotantoa tai myyntiä harjoittavassa yhtiössä tai tällaista yritystä edustavassa toimielimessä. Yhtiökokous valitsee yhden hallituksen jäsenen hallituksen puheenjohtajaksi ja yhden jäsenen hallituksen varapuheenjohtajaksi. Hallituksen kutsuu koolle puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaisesti viisi (5) varsinaista jäsentä. Lisäksi kullekin hallituksen jäsenelle määrätään henkilökohtainen varamies. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet hallituksen jäsenistä, joista yksi on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Päätökset tehdään

yksinkertaisella enemmistöllä läsnä olevista hallituksen jäsenistä. Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään yhtiön toimintaan.

Hallituksen tehtävät

Fingridin hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet määritellään hallituksen työjärjestyksessä

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi hallitus varmistaa, että yhtiö noudattaa asiaankuuluvia sääntöjä ja säädöksiä, yhtiön yhtiöjärjestyksestä sekä yhtiökokouksen antamia ohjeita ja muun muassa:

- päättää yhtiön strategisista linjauksista
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo sen toteuttamista
- käsittelee ja hyväksyy osavuosi- katsaukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätökset
- hyväksyy Fingridin johtamisjärjestelmän ja muut hallitustasolla määriteltävät liiketoimintaperiaatteet sekä vahvistaa yhtiön toiminnassa noudatettavat arvot
- käsittelee vuosittain yhtiön toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinnan
- hyväksyy hankintojen ja investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen eri osa-alueille sekä päättää erikseen budjetoiduista yli 10 M€ hankinnoista ja investoinneista ja budjetin ulkopuolisista hankinnoista ja investoinneista
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään yhtiön toimitusjohtajan
- hyväksyy yhtiön perusorganisaation ja johtoryhmän kokoonpanon
- päättää palkitsemisjärjestelmän periaatteista ja toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkkaetuksista
- arvioi kerran vuodessa toimintaansa
- nimeää neuvoa antavan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on toimia hallituksen ja yhtiön johdon yhdyssiteenä sähkön kuluttajiin ja muihin sidosryhmiin
- valitsee tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan jäsenet
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja on esittänyt otettavaksi esityslistalle
- kokoontuu myös ilman toimivan johdon läsnäoloa

Kokouskäytäntö ja tiedonsaanti

Aineisto hallituksen kokouksessa käsiteltävistä aiheista toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään kolme työpäivää ennen hallituksen kokousta. Kaikki hallitukselle jaettava materiaali on luottamuksellista.

Hallituksen kokoonpano

Yhtiökokous valitsi hallitukseen 27.5.2013 lähtien Helena Walldénin (pj.), Juha Majasen (varapj.), Sirpa Ojalan, Esko Torstin ja Matti Rusasen. Hallituksen sihteerinä toimii yhtiön lakiasiaintojohtaja Marina Louhija. Hallituksen jäsenet esittelään sivuilla 64–65.

Hallituksen toiminta

Vuonna 2013 hallitus kokoontui 16 kertaa, joista viisi toteutettiin kirjallisenä menettelynä.

Vuoden 2013 aikana hallitus päätti muun muassa Fingridin strategiasta 2014–2023, kantaverkkohinnoittelusta ja vuoden 2014 budjetista sekä merkittävistä investoinneista kuten Estlink 1:n ostamisesta ja useista sähköasema- ja voimajohdohankkeista. Hallitus käy läpi kokouksissaan valiokunnissa esillä olleet asiat.

Hallituksella on kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta on hallituksen nimeämä ja hallitusta avustava valiokunta. Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti, jonka lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan ja sisäisen tarkastajan tarkastussuunnitelmia ja valvoo lakien ja hallituksen asettamien hallintoperiaatteiden noudattamista.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat Juha Majanen (pj.), Esko Torsti ja Helena Walldén. Kaikki tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja lisäksi Helena Walldén on riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Valiokunta kokoontui vuoden 2013 aikana 6 kertaa. Valiokunnan jäsenen osallistuminen kokouksiin on havainnollistettu selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka löytyy yhtiön internetsivuilta. Toimitusjohtaja on osallistunut valiokunnan kokouksiin.

Tarkastusvaliokunta on käsitellyt kokouksissaan muun muassa tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelmat ja tarkastusraportit, riskit ja riskienhallinnan periaatteet, rahoitustoiminnan periaatteet ja selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta on hallituksen nimeämä ja hallitusta avustava valiokunta. Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle johdon ja muun henkilökunnan palkitsemisjärjestelmän periaatteet. Lisäksi valiokunta valmistelee hallitukselle hyväksytyjen periaatteiden pohjalta esityksen toimitusjohtajan sekä muiden johtoryhmän jäsenten palkkaetuksista. Valiokunnan tehtäviin kuuluu lisäksi toimitusjohtajan ja yhtiön johtoryhmään kuuluvien henkilöiden nimitysasioiden valmistelu ja heidän seuraajiensa kartoittaminen.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenet ovat Helena Walldén (pj.), Sirpa Ojala ja Matti Rusanen. Palkitsemisvaliokunnan jäsenistä Helena Walldén ja Sirpa Ojala ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, Matti Rusanen on riippumaton yhtiöstä ja ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Toimitusjohtaja osallistuu valiokunnan kokouksiin.

Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2013 aikana 5 kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. johtoryhmän jäsenen nimeämisiä, henkilöstön ja johtoryhmän palkitsemisjärjestelmiä ja seuraajasuunnittelua.

Valiokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin on havainnollistettu selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka löytyy yhtiön internetsivuilta.

4 TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ

Fingridin ensisijaisena tehtävänä on huolehtia tehokkaasti yhtiön perustehtävien hoitamisesta. Toiminta perustuu asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeiden tyydyttämiseen yhtiöjärjestyksen, osakassopimusten, verkkoluvan ja sähkömarkkinalain velvoitteet huomioon ottaen.

Yhtiön toimintaa johdetaan matrisissa neljän näkökulman mallilla: henkilöstö ja osaaminen, sisäiset prosessit (siirtokapasiteetin varmistaminen, käyttövarmuuden hallinta ja sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen), talous sekä asiakkaat ja sidosryhmät.

Toiminnallinen organisaatio on organisoitu toiminnoiksi. Toimintojen johtajat muodostavat yhtiön johtoryhmän. Hallitus hyväksyy yhtiön perusorganisaation toimintotasolla.

Taloudelliselta merkitykseltään merkittävät erityistehtävät eriytetään ja organisoidaan tarvittaessa erilliseen yhtiöön. Tällaisia tehtäviä voivat olla esimerkiksi sähkömarkkinoiden erityispalvelut.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevan hallinnon hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta toiminnasta johtoryhmän avustamana ja toimii tytäryhtiön hallitusten puheenjohtajana. Toimitusjohtajan toimitusjohtajan ehdot on määritelty erillisessä toimitusjohtajasopimuksessa, joka on hallituksen hyväksymä. Toimitusjohtajasopimuksen mukaiset taloudelliset etuudet on selostettu palkka- ja palkkioselvityksessä. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen.

Johtoryhmä

Fingridin johtoryhmän rooli:

- tukee toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa ja päätöksenteossa
- tukee yhtiön johtoryhmän jäseniä päätöksenteossa
- käsittelee merkittävät yhtiötason päätökset.

Johtoryhmän tehtävät:

- strategian määrittäminen, toteutus ja valvonta
- strategian viestintä ja jalkauttaminen
- toimintasuunnitelman ja budjetin laadinta
- talousohjaus ja riskienhallinta
- resurssien suunnittelu, hankinta ja ohjaus
- ulkoinen tiedottaminen ja sidosryhmätoiminta
- asioiden valmistelu hallitukselle
- johtoryhmätyön kehittäminen.

Johtoryhmään kuuluivat toimitusjohtajan lisäksi varatoimitusjohtajat Kari Kuusela ja Juha Kekkonen sekä Jussi Jyrinsalo, Tiina Miettinen (2.4.2013 alkaen), Jan Montell (1.12.2013 alkaen), Tom Pippingsköld (30.9.2013 saakka), Reima Päivinen, Kari Suominen (12.8.2013 alkaen), Matti Tähtinen (1.4.2013 asti).

5 NEUVOTTELUKUNTA

Yhtiön johdon apuna on hallituksen nimeämä 10–12 hengen neuvottelukunta, joka toimii valmisteluelimenä ja keskustelufoorumina lähinnä yhtiön asiakasrajapintaa koskevissa asioissa. Neuvottelukunnan jäsenten toimikausi on pääsääntöisesti kol-

me vuotta. Neuvottelukunta edustaa laajasti Fingridin asiakkaita ja sähkömarkkinoiden toimijoita. Neuvottelukunta ei ole päättävä elin.

6 PALKKA- JA PALKKIOSELVITYKSET

Hallituksen jäsenten palkkiot ja muut etuudet

Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. Varsinainen yhtiökokous päätti 27.5.2013, että hallituksen jäsenille maksetaan kuukausipalkkioita seuraavasti:

- hallituksen puheenjohtaja 2 400 euroa,
- hallituksen varapuheenjohtaja 1 300 euroa,
- hallituksen jäsenet 1 000 euroa ja
- hallituksen varajäsenet 225 euroa.

Lisäksi päätettiin, että hallituksen jäsenille ja varajäsenille maksetaan 600 euroa kokouspalkkiota jokaiselta hallituksen sekä valiokunnan kokoukselta, johon jäsen on osallistunut.

Hallituksen jäsenillä ei ole käytössä osake- tai osakeperusteista palkitsemisjärjestelmää tai lisäeläkejärjestelmiä.

Vuonna 2013 hallitus kokoontui 16 kertaa, tarkastusvaliokunta 6 kertaa ja palkitsemisvaliokunta 5 kertaa.

Yhtiön johdon palkitsemisjärjestelmä

Konsernissa on vuonna 2013 ollut käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka yleiset periaatteet Fingridin hallitus on hyväksynyt 14.2.2013 kokouksessaan.

Johtoryhmän jäsenten kokonaispalkkaus muodostuu kiinteästä kokonaispalkasta, yksivuotisesta bonusohjelmasta ja kolmevuotisesta pitkän tähtäimen kannustinohjelmasta. Yksivuotisen bonusohjelman enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 25 prosenttia ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 20 prosenttia vuosipalkasta. Pitkän tähtäimen kannustinohjelman enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 35 prosenttia ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 25 prosenttia.

Yksivuotisessa bonusohjelmassa mitataan kustannustehokkuutta, asiakastytyväisyyttä, työyhteisön toimivuutta ja johtamista. Lisäksi mitataan johtoryhmän jäsenten oman vastualueen keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Yhteiskuntavastuu sisältyy pitkän tähtäimen kannustinohjelmaan, jonka mittareina ovat käyttövarmuus, sähkömarkkinoiden toiminta ja omistaja-arvo.

Fingridin johtoryhmän jäsenillä ei ole käytössä osake- tai osakeperusteista palkitsemisjärjestelmää tai lisäeläkejärjestelmiä.

Toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot

Toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot on määritelty hallituksen hyväksymässä kirjallisessa toimitusjohtajaso- pimuksessa.

Toimitusjohtajan eläkeikä ja eläkekarttuma määräytyvät yleisen työeläkelainsäädännön mukaan. Toimitusjohtajalla ei ole yhtiön puolesta lisäeläkettä.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemminpuolisesti 6 kuukautta. Mikäli yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan, maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi yhdeksän kuukauden kiinteää palkkaa vastaava rahasumma.

Vuonna 2013 hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita seuraavasti:

Nimi	Positio	Hallitus*	Tarkastus- valiokunta	Palkitsemis- valiokunta	Yhteensä 2013
Helena Walldén	Puheenjohtaja 3.5.2011 lähtien	35 800	3 300	2 800	41 900
Juha Majanen	Varapuheenjohtaja 22.3.2012 lähtien	22 500	3 300		25 800
Sirpa Ojala	Hallituksen jäsen 22.3.2012 lähtien	19 000		2 800	21 800
Esko Torsti	Hallituksen jäsen 22.3.2012 lähtien	19 500	3 300		22 800
Esko Raunio	Hallituksen jäsen 3.5.2011–27.5.2013	6 500			6 500
Matti Rusanen	Hallituksen jäsen 27.5.2014 lähtien Hallituksen varajäsen 22.3.2012–27.5.2013	13 100		1 800	14 900
Timo Ritonummi	Hallituksen varajäsen 3.5.2001 lähtien	2 700			2 700
Niko Ijäs	Hallituksen varajäsen 22.3.2012 lähtien	2 700			2 700
Marja Hanski	Hallituksen varajäsen 3.5.2011 lähtien	3 200			3 200
Jari Eklund	Hallituksen varajäsen 3.5.2011–27.5.2013	1 100			1 100
Ari Hakala	Hallituksen varajäsen 27.5.2013 lähtien	1 600			1 600
Katja Salovaara	Hallituksen varajäsen 27.5.2013 lähtien	1 600			1 600
YHTEENSÄ		129 300	9 900	7 400	146 600

* Sisältää vuosipalkkion ja kokouspalkkiot.

7 SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Fingridin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on varmistaa yhtiön strategian toteutuminen sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmän, periaatteiden ja ohjeiden mukainen toiminta.

Sisäinen valvonta

Fingridin sisäinen valvonta perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin, johtoryhmän hyväksymiin po-

litiikkoihin ja toiminto- ja yksikkötason ohjeisiin, riskienhallintaan, taloudelliseen raportointiin, prosessien ja menettelytapojen läpinäkyvyyteen. Fingridin sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, raportointi on luotettavaa ja että soveltuvia lakeja, määräyksiä ja yhtiön omia toimintaohjeita noudatetaan. Yhtiön sisäinen tarkastus on toteutettu hankkimalla palvelu riippumattomalta ulkoiselta toimijalta.

Talousraportointiprosessiin liittyvät sisäisen valvonnan järjestelmät ovat osa Fingridin sisäisen valvon-

nan suurempaa kokonaiskuvaa, johon kuuluvat myös kokonaisvaltainen riskienhallinta sekä sisäinen tarkastus. Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteistä löytyy yhtiön julkaisemassa selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Riskienhallinta

Fingridin riskienhallinnan tavoitteena on tukea strategian toteuttamista ja varmistaa operatiivisen toiminnan jatkuvuus muuttuvissa olosuh-

Seuraava taulukko havainnollistaa toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten maksuperusteiset palkkiot ja etuudet vuodelta 2013:

	Palkat ja luontoisedut	Muuttuva tulospalkkio*	2013	2012
Toimitusjohtaja	249 100	78 300	327 400	303 118
Johtoryhmä	872 900	234 700	1 107 600	1 117 893
YHTEENSÄ	1 122 000	313 000	1 435 000	1 421 011

* Tulospalkkio perustuu vuoden 2012 suoritukseen.

teissa sekä hallita toiminnan hyväksyttävyyttä, turvallisuutta ja ympäristövaikutuksia. Tavoitteena on sitouttaa koko henkilöstö tunnistamaan yrityksen toimintaan liittyvät riskit ja toteuttamaan riskienhallinnan toimenpiteitä. Riskienhallinnan tulee olla luonteeltaan jatkuvaa ja systemaattista.

Fingridin riskienhallinta perustuu yhtiön tavoitteisiin, strategiaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvien riskien arviointiin. Koska yhtiöllä on merkittävä tehtävä suomalaisessa yhteiskunnassa, merkittävien riskien vaikutus arvioidaan sekä yhtiön että yhteiskunnan näkökulmasta. Riskien hallitsemiseksi laaditaan tarvittaessa suojaustoimenpiteitä ja riskienhallinnasta raportoidaan säännöllisesti.

Yhtiön riskienhallinta jakautuu strategisten ja operatiivisten riskien tunnistamiseen ja hallintaan. Yhtiön riskejä hallitaan yhtiön strategiatyössä, jossa analysoidaan toimintaympäristön muutokset, arvioidaan Fingridin strateginen valmius, asetetaan strategiset tavoitteet, tunnistetaan strategiset riskit ja laaditaan toimenpiteet. Fingridin strategiaa toteutetaan johtamisjärjestelmässä, jossa sisäiset prosessit määrittävät Fingridin ydin tehtävien hoitamiseksi vaadittavat toimenpiteet ja valvovat niiden toteutuksen.

Yhtiön hallitus on vastuussa riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan toimenpiteet osana yhtiön strategiaa. Toiminoilla on vastuu toiminnan operatiivisten riskien tunnistamisesta osana yhtiön toiminnan suunnittelua. Projekteihin, kehityshankkeisiin ja muutoksiin liittyvät riskit tunnistetaan operatiivisen riskienhallinnan osana. Lisäksi yhtiössä toteutetaan riskienhallintaa tukevaa toiminnan arviointia (auditoinnit) sekä tehdään jatkuvuuden hallintaa.

Sisäinen tarkastus

Yhtiön sisäinen tarkastus on riippumaton yhtiön kaikista prosesseista, toiminnoista ja yksiköistä. Sisäinen tarkastaja valvoo muun muassa yhtiön ohjeiden, lakien ja viranomaismääräysten noudattamista ja raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle. Hallituksen tarkastusvaliokunta tarkastelee sisäisen valvonnan toimivuutta ja raportoi hallitukselle.

Osana sisäistä valvontaa sisäinen tarkastus tarkasti toimintavuonna tietoliikenneyhteyksien varmentamiseen, hankintaprosessiin, reservinhankintaan ja taajuusohjatun ylläpitoon, tietoturvaan ja jatkuvuussuunnitelmaan liittyviä prosesseja. Sisäiselle tarkastukselle on hyväksytty vuoden 2014 kattava tarkastussuunnitelma.

8 TILINTARKASTUS

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jouko Malinen. Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio ja kulut korvataan yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Tilintarkastajan palkkiot, 1 000 €

	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	51	35
Muut palkkiot	97	63
YHTEENSÄ	148	98

HALLITUS



Helena Walldén

Hallituksen puheenjohtaja
s. 1953, diplomi-insinööri
Hallituksen puheenjohtaja
vuodesta 2011



Juha Majanen

Hallituksen varapuheenjohtaja
s. 1969, oikeustieteen kandidaatti
Hallituksen jäsen
vuodesta 2012



Sirpa Ojala

s. 1963, diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen
vuodesta 2012



Matti Rusanen

s. 1961, maatalous- ja metsätieteiden maisteri, eMBA

Hallituksen jäsen
vuodesta 2013



Esko Torsti

s. 1964, valtiotieteiden
lisenssiaatti

Hallituksen jäsen
vuodesta 2012



Marina Louhija

s. 1968, oikeustieteen kandidaatti

Fingrid Oyj:n lakiasiaainjohtaja

Hallituksen sihteeri
vuodesta 2013

Hallituksen henkilökohtaisina varajäseninä toimivat

Timo Ritonummi, teollisuusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Niko Ijäs, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Marja Hanski, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Ari Hakala, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, lakimies

Katja Salovaara, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, seniorisalkunhoitaja

Hallituksen täydellinen esittely

<http://annualreport.fingrid.fi/fi/2013/board>

JOHTORYHMÄ



① **Jukka Ruusunen**

Toimitusjohtaja
s. 1958, tekniikan tohtori
Toimitusjohtaja vuodesta 2007
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2007

② **Kari Kuusela**

Varatoimitusjohtaja
s. 1955, diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 1999
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

③ **Juha Kekkonen**

Varatoimitusjohtaja
s. 1950, diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 1997
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

④ **Jussi Jyrinsalo**

s. 1964, tekniikan lisensiaatti
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2005
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

⑤ **Tiina Miettinen**

s. 1963, valtiotieteen maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2007

⑥ **Jan Montell**

s. 1968, kauppatieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013

⑦ **Reima Päivinen**

s. 1958, diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2005
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

⑧ **Kari Suominen**

s. 1964, diplomi-insinööri, MBA
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013

Johtoryhmän täydellinen esittely

<http://annualreport.fingrid.fi/fi/2013/ceo-and-executive-management-group>

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 1.1.2013–31.12.2013

Sisällys

1. TOIMINTAKERTOMUS

Hallituksen toimintakertomus	68
Tunnusluvut	76

2. TILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Tuloslaskelma	77
Tase	78
Laskelma oman pääoman muutoksista . . .	80
Rahavirtalaskelma	81
Liitetiedot	82

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma	111
Tase	112
Rahavirtalaskelma.	114
Liitetiedot	115

3. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Tilintarkastuskertomus	131
Pörssitiedotteet 2013	133

1. TOIMINTAKERTOMUS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Vertailuluvut suluissa viittaavat edellisvuoden vastaavaan jaksoon, ellei toisin mainita.

Taloudellinen tulos

Konsernin liikevaihto oli 543 (522) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 4 (4) miljoonaa euroa.

Kantaverkkotuotot kasvoivat 321 (276) miljoonaan euroon vuoden alusta toteutetun 15 prosentin tariffikorotuksen seurauksena. Sähkön kulutus Suomessa laski 1,5 prosenttia verrattuna vuoteen 2012. Fingrid siirsi verkossaan sähköä saman verran kuin edellisenä vuonna eli 64,6 (64,2) terawattituntia. Tasesähkön myynti kasvoi 159 (151) miljoonaan euroon. Kasvuun vaikutti vuonna 2013 tehdyt tasepalvelumaksujen korotukset kasvaneiden reservienhankintakustannusten kattamiseksi. Rajasiirtotuotot Suomen ja Venäjän välillä sekä Suomen ja Viron väliset pullonkaulatutot olivat edellisen vuoden tasolla. Fingridin saamat pullonkaulatutot Suomen ja Ruotsin väliseltä yhteydeltä puolestaan laskivat merkittävästi markkinatilanteen ja aluehintojen pienentyneiden erojen seurauksena ja olivat 19 (44) miljoonaa euroa. Läpisiirtotuotot alenivat hieman.

Tasesähkön kulut alenivat edellisestä vuodesta säätösähkön määrän vähentynyt ja olivat 121 (126) miljoonaa euroa. Häviösähkökulut alenivat 6 miljoonalla eurolla. Häviösähkön hankinnan keskihinta oli 51,10 (52,86) euroa megawattitunnilta. Poistot kasvoivat 6 miljoonalla eurolla merkittävien uusien investointihankkeiden valmistuttua. Kantaverkon käyttövarmuuden varmistavien reservien kulut kasvoivat 23 miljoonalla eurolla, koska taajuusohjattujen reservien tilapäishankinta tuntimarkkinoilta Suomesta ja muilta pohjoismaisilta kantaverkkoyhtiöiltä oli aikaisempaa kalliimpaa. Lisäksi taajuuden laadun parantamiseksi hankittiin lisäreservejä. Henkilöstö-, kunnonhallinta- ja läpisiirtokulut olivat suunnilleen edellisen vuoden tasolla.

Liikevaihto ja liiketoiminnan

muut tuotot, milj. €	1-12/13	1-12/12	10-12/13	10-12/12
Kantaverkkotuotot	321	276	93	85
Tasesähkön myynti	159	151	45	48
Rajasiirtotuotot	13	11	4	3
Suomi-Viro pullonkaulatutot*	4	6	1	1
Suomi-Ruotsi pullonkaulatutot	19	44	6	8
Tehoreservituotot**	13	19	2	5
Läpisiirtotuotot	8	10	2	2
Muu liikevaihto	6	5	2	1
Liiketoiminnan muut tuotot	4	4	1	2
Liikevaihto ja muut tuotot yhteensä	547	526	156	156

Kulut, milj. €	1-12/13	1-12/12	10-12/13	10-12/12
Tasesähkön ostot	121	126	32	39
Häviösähkökulut	58	65	15	17
Poistot	82	76	22	20
Reservikulut	62	39	13	10
Henkilöstökulut	23	22	6	7
Kunnonhallintakulut	20	21	5	6
Tehoreservikulut**	13	18	2	5
Läpisiirtokulut	12	14	3	3
Estlink verkkovuokrat*	4	6	1	1
Muut kulut	31	32	9	9
Kulut yhteensä	425	419	108	116
Liikevoitto ilman hyödykejohdannaisten arvomuutoksia	122	107	48	39
Konsernin liikevoitto	115	95	36	38

* Suomen ja Viron välisistä pullonkaulatuloista Fingridin saamat tuotot olivat 3,7 miljoonaa euroa. Kulut (Suomi-Viro verkkovuokrat) olivat 3,5 miljoonaa euroa, jotka maksettiin Estlink 1 -yhteyden omistajille. Fingridin saama erotus 0,2 miljoonaa euroa syntyi Estlink 2 -yhteyden koekäyttäjältä joulukuussa 2013.

** Tehoreservituotot ja -kulut liittyvät huippukulutustuntien sähkön riittävyyden turvaamiseen tehoreservilain puitteissa.

Konsernin liikevoitto oli 115 (95) miljoonaa euroa. Sähköjohdannaisten arvonmuutoksista kirjattiin tulokseen -6 (-13) miljoonaa euroa. Konsernin tilikauden voitto oli 91 (67) miljoonaa euroa. Konsernin laaja tulos oli 86 (73) miljoonaa euroa.

Konsernin rahoitustilanne säilyi tyydyttävänä. Nettorahoituskulut ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia olivat 19 (21) miljoonaa euroa. IFRS:n mukaiset nettorahoituskulut olivat 29 (7) miljoonaa euroa, joihin sisältyvä johdannaisten käyvän arvon muutos oli -10 (14) miljoonaa euroa. Suomen yhtiöverokannan laskusta aiheutunut laskennallinen vaikutus tilikauden voittoon on 24,5 miljoonaa euroa. Rahavarat olivat 31.12.2013 yhteensä 217 (214) ja korolliset lainat 1 294 (1 244) miljoonaa euroa. Sijoitetun pääoman tuotto oli 6,3 (5,6) prosenttia ja oman pääoman tuotto 15,0 (12,4) prosenttia. Omavaraisuusaste oli tarkastelukauden lopussa 29,5 (27,3) prosenttia.

Emoyhtiön liikevaihto oli 530 (504) miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 65 (41) miljoonaa euroa.

Investoinnit

Fingrid toteutti suunnitellusti kantaverkon investointiohjelmia, jolla varmistetaan Suomen energia- ja ilmastostrategian toteutumista, parannetaan käyttövarmuutta, lisätään siirtokapasiteettia sekä edistetään sähkömarkkinoita. Fingridin vuosittaiset investoinnit kantaverkkoon ovat olleet vuosia erittäin mittavat. Vuonna 2013 kokonaisinvestoinnit olivat 225 (139) miljoonaa euroa. Tästä sähköverkkoon investoitiin yhteensä 209 (94) miljoonaa euroa ja varavoimaan 4 (26) miljoonaa euroa.

Tietojärjestelmäinvestoinnit olivat noin 9 (11) miljoonaa euroa. Tutkimukseen ja tuotekehitykseen käytettiin yhteensä noin 1,8 (1,5) miljoonaa euroa. Käynnissä oli noin 50 tutkimus- ja kehityshanketta. Tutkimustoiminta pysyi määrällisesti samalla tasolla ver-

rattuna aiempiin vuosiin. Tutkimuksen painopisteitä toimintavuonna oli muun muassa uusiutuvan tuotannon tuomat haasteet voimajärjestelmälle, johon liittyvän tutkimuksen tuloksena otettiin käyttöön uusi reservilaji. Toimintavuonna selvitettiin myös miten kysyntäjoustoa voisi edistää niin, että pienkuluttajia ja muita kuluttajaryhmiä saataisiin aktivoitua mukaan kysyntäjoustopiiriin.

Vuonna 2013 Fingridissä oli käynnissä useita investointihankkeita, joilla varmistetaan käyttövarmuutta ja siirtokapasiteetin riittävyttä tulevaisuudessa. Fingridin ja Viron kantaverkkooyhtiö Eleringin yhteishanke EstLink 2 lähenei valmistumistaan. Linkki otettiin koe-käyttöön ja sen kapasiteetti annettiin onnistuneesti markkinoiden käyttöön 6.12.2013. Yhteys tuo noin 650 megawattia lisää siirtokapasiteettia Suomen ja Viron välille. Hankekokonaisuus vastaanotettiin 7.1.2014. Joulukuussa 2013 Fingrid ja Elering hankkivat yhteisomistukseensa Estlink 1 -tasasähköyhteyden Nordic Energy Linkiltä (NEL). Estlink 1:n kapasiteetti on 350 megawattia, joten kokonaisuudessaan siirtokapasiteetti Suomen ja Viron välillä on nyt 1 000 megawattia.

Suurimpia valmistuneita hankkeita oli Yllikkälä-Huutokoski 400 kilovoltin siirtoyhteys Itä-Suomessa, joka valmistui vuoden 2013 aikana. Myös Etelä-Suomen suurjänniteverkkoa vahvistava Nurmijärvi-Hyvinkää-Hikiä-hanke valmistui loppuvuodesta 2013 suunnitelman mukaisesti.

Länsi-Suomen siirtokykyä vahvistaa Ulvila-Kristinestad 400 kilovoltin siirtoyhteys, joka valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä. Vuoden 2012 loppulla Fingrid teki merkittävän investointipäätöksen, jonka tuloksena Pohjanmaalla siirrytään 220 kilovoltin jännitteestä 400 kilovoltin jännitteeseen vuoteen 2016 mennessä. Hankekokonaisuus käsittää muun muassa 212 kilometriä pitkän Kokkolasta Oulujoelle ulottuvan Hirvisuo-Pyhänselkä 400 kilovoltin johdon sekä useita kytkinlaitoksia. Nämä mahdollistavat muun muassa tuulivoiman laajamittai-

sen liittämisen suoraan 400 kilovoltin kantaverkkoon, mutta samalla luopumisen ikääntyvästä 220 kilovoltin verkosta. Uusiutuvan energian tavoitteiden toteuttamiseksi Suomessa on viireillä paljon tuulivoimahankkeita, joista monet sijoittuvat nimenomaan länsirannikolle.

Fingrid teki marraskuussa 2013 hankintapäätökset Hikiä-Forssa 400 kilovoltin voimansiirtoyhteyden urakoista. Yhtiö teki myös hankintapäätöksen kolmen uuden muuntajan tilaamisesta eteläkorealaiselta Hyundai Heavy Industries Co., Ltd:lta, minkä yhteydessä tehtiin Hyundai Etelä-Korean tehtaalla auditointeja, joissa tarkasteltiin Fingridin vastuullisuustavoitteiden toteutumista tilaus- ja toimitusketjussa.

Voimajärjestelmä

Suomessa kulutettiin vuonna 2013 sähköä 83,9 (85,2) terawattituntia. Fingridin verkossa siirrettiin sähköä 64,6 (64,2) terawattituntia, joka vastasi 77,0 (75,4) prosenttia Suomen kulutuksesta.

Kantaverkon käyttövarmuus oli erinomainen eikä laajoja häiriöitä sattunut. Häiriöiden lukumäärä kantaverkossa oli keskimääräisellä tasolla.

Suomen ja Ruotsin välinen sähkönsiirto oli valtaosin tuontia Ruotsista Suomeen. Tuontikapasiteettia rajoitti Ruotsissa tehdyt verkonkunnostustyöt sekä alkuvuonna Fenno-Skan 1 -tasasähköyhteyden kaapelivika, jonka seurauksena maksimikapasiteettia on jouduttu laskemaan kaapelin tutkimusten ajaksi. Tutkimusten tulokset voivat johtaa siihen, että rajoituksesta muodostuu pysyvä. Sähköä tuotiin Ruotsista Suomeen vuoden 2013 aikana 12,8 (14,8) terawattituntia ja vietiin Suomesta Ruotsiin 0,7 (0,4) terawattituntia.

Suomen ja Viron välisessä sähkönsiirrosta siirtosuunta oli vientiä Suomesta Viroon. Siirtokapasiteetti oli markkinoiden käytössä normaaliin tapaan. Suomeen tuotiin Virosta Estlink 1 -yhtey-

den kautta sähköä 0,5 (0,4) terawattituntia ja Suomesta vietiin sähköä Viroon 1,6 (1,5) terawattituntia. Loppuvuodesta 2013 aloitetut uuden Suomen ja Viron välisen tasasähköyhteyden, EstLink 2:n, käyttöönototestit lisäsivät siirtokapasiteettia 650 megawattia, kokonaissiirtokapasiteetin kasvaessa Suomen ja Viron välillä yhteensä 1 000 megawattiin.

Sähkön tuonti Venäjältä oli alhaisella tasolla. Siirtokapasiteettia oli tarjolla lähes täysimääräisesti. Sähkön tuonti Venäjältä oli 4,7 (4,4) terawattituntia. Kaksisuuntaisen sähkökaupan avaamiseen Suomen ja Venäjän välillä valmistauduttiin teknisin testein.

Sähkötarkkinat

Suomen sähkömarkkinat ovat tulleet uuteen vaiheeseen. Naapurimaiden markkinoiden vaihtelut vaikuttavat Suomeen aiempaa enemmän. Tähän vaikuttaa muun muassa siirtoyhteyksien lisääntyminen, Baltian liittymisen samaan pörssialueeseen ja Venäjän markkinamuutokset.

Latvia ja Liettua tulivat kesäkuussa tarjousalueiksi Nord Pool Spot -sähköpörssiin. Vallitseva kauppasuunta oli Suomesta Viroon. Koekäyttöön otettu EstLink 2 kolminkertaisti maiden välisen siirtokapasiteetin ja vahvistaa merkittävästi Pohjoismaiden ja Baltian markkinoiden integraatiota.

Eurooppalaisten sisämarkkinoiden kehittämisessä edettiin, kun Luoteis-Euroopan spot-markkinat yhdistettiin (toteutui helmikuussa 2014). Se luo maailman suurimmat yhtenäiset sähkömarkkinat kattaen Pohjoismaat, Baltian, läntisen Keski-Euroopan ja Iso-Britannian. Euroopan Unionin kolmanteen sähkömarkkinasäädöspakettiin liittyen ENTSO-E sai valmiiksi ehdotukset kolmesta keskeisestä markkinasäädännöstä.

Fingrid kehittää uusia markkinapalveluita, joilla parannetaan markkinoiden toimivuutta. Lainmuutoksen myötä yhtiön vastuulle tuli sähkön alkuperätkuiden myöntäminen. Fingrid on käynnistämässä myös markkinoiden sähköisen tiedonvaihdon kehittämistä.

Suomen, Norjan ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöt jatkoivat yhteisen taseselvityksen toteuttamista. Vuonna 2015 käynnistyyä palvelua varten perustettiin yhteinen yhtiö eSett Oy.

Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla vesivoiman tarjonta oli jonkin verran vähäisempää kuin edellisvuonna, mikä korotti tukkimarkkinoiden hintatasoa. Sähköpörssissä keskihinta spot-sähkölle (systeemihinta) oli 38 (31) euroa megawattitunnilta. Vesivoimaa oli kuitenkin runsaasti tarjolla ja Suomeen tuotiin sähköä Ruotsin ja Norjan suunnasta 12,8 (14,9) terawattituntia. Rajansiirtoyhteyksien pullonkaulat, verkonkunnostustyöt Ruotsissa ja Fenno-Skan

Voimajärjestelmän käyttö	1-12/13	1-12/12	10-12/13	10-12/12
Sähkön kulutus Suomessa TWh	83,9	85,2	22,2	23,3
Fingridin siirtovolyyymi TWh	64,6	64,2	16,9	17,2
Fingridin häviösähkövolyyymi TWh	1,1	1,2	0,3	0,3
Sähkön siirto Suomi-Ruotsi				
vienti Ruotsiin TWh	0,7	0,4	0,0	0,2
tuonti Ruotsista TWh	12,8	14,8	3,7	3,2
Sähkön siirto Suomi-Viro				
vienti Viroon TWh	1,6	1,5	0,7	0,3
tuonti Virosta TWh	0,5	0,4	0,1	0,1
Sähkön siirto Suomi-Venäjä				
tuonti Venäjältä TWh	4,7	4,4	1,3	1,4

Sähkötarkkinat	1-12/13	1-12/12	10-12/13	10-12/12
Nord Pool systeemihinta €/MWh, keskihinta	38	31	36	37
Suomen aluehinta €/MWh, keskihinta	41	37	40	41
Pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin välillä M€*	37,2	88,5	12,4	16,0
Pullonkaulatunnit Suomen ja Ruotsin välillä %*	19,4	35,1	27,9	32,0
Pullonkaulatulot Suomen ja Viron välillä M€*	7,4	12,9	1,9	1,5
Pullonkaulatunnit Suomen ja Viron välillä %*	27,3	34,7	26,4	22,4

* Pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin ja Suomen ja Viron välillä jaetaan kantaverkkoyhtiöiden kesken puoliksi. Yhteyksien tuotot ja kulut on esitetty taloudellinen tulos osion taulukoissa.

1 -kaapelin vika nosti Suomen aluehinnan noin kaksi euroa Ruotsin hintaa korkeammaksi. Suomen aluehinnan keskiarvo oli 41 (37) euroa megawattitunnilta. Hintaerosta kertyi yhtiölle 19 (44) miljoonaa euroa niin sanottuja pulonkaulatuloja.

Tuonti Venäjältä Suomeen vaihteli suuresti kokonaismäärän jäädessä 4,7 (4,4) terawattituntiin.

Rahoitus

Konsernin rahoitustilanne säilyi tyydyttävänä.

Nettorahoituskulut ilman johdannaisien käyvän arvon muutoksia olivat 19 (21) miljoonaa euroa. Korkotuotot olivat 1 (3) miljoonaa euroa. IFRS:n mukaiset nettorahoituskulut olivat 29 (7) miljoonaa euroa, joihin sisältyvä johdannaisien käyvän arvon muutos oli 10 negatiivinen (14 positiivinen) miljoonaa euroa.

Rahavarat olivat 31.12.2013 yhteensä 217 (214) miljoonaa euroa. Korolliset lainat olivat 1 294 (1 244) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia oli 975 (1 032) miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia 319 (212) miljoonaa euroa. Valuutta- ja korkojohdannaisien vastapuoliin liittyvää riskiä oli 34 (77) miljoonaa euroa.

Standard & Poor's Rating Services (S&P) muutti 16.1.2013 Fingrid Oyj:n näkymän negatiivisesta vakaaksi. S&P vahvisti Fingridin pitkäaikaisen luokituksen tasolle AA-, lyhytaikaisen luokituksen tasolle A-1+ ja pitkäaikaisen velan luokituksen tasolle AA-. Fitch Ratings vahvisti 8.11.2013 Fingrid Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen A ja lyhytaikaisen luottoluokituksen F1 sekä Fingridin pitkäaikaisen velan luokituksen A+. Fingridin tulevaisuuden näkymän Fitch Ratings arvioi vakaaksi. Moody's Investors Service vahvisti 19.12.2013 Fingrid Oyj:n luottoluokituksen A1, pitkäaikaisen velan luokituksen A 1 ja lyhytaikaisen velan luokituksen P-1. Moody's arvioi tulevaisuuden näkymän vakaaksi.

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on vähintään 55 900 000 euroa ja enintään 223 600 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Nykyinen osakepääoma on 55 922 485,55 euroa. Yhtiön osakkeet jakautuvat A-sarjan osakkeisiin ja B-sarjan osakkeisiin.

A-sarjan osakkeita on 2 078 kappaletta ja B-sarjan osakkeita 1 247 kappaletta. Osakkeisiin liittyvää äänivaltaa ja osingonmaksua on tarkemmin kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa ja yhtiön internetsivuilla olevassa yhtiöjärjestyksessä.

Henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät

Konsernin ja Fingrid Oyj:n palveluksessa oli vuoden lopussa, määräaikaiset mukaan lukien, 287 (275) henkilöä. Vakinaisen henkilöstön määrä oli 268 (261).

Henkilöstöstä oli vuoden lopulla naisia 25,4 (23,8) prosenttia ja miehiä 74,6 (76,2) prosenttia. Henkilöstön keski-ikä oli 44 (44) vuotta.

Vuoden 2013 aikana käytettiin henkilöstön koulutukseen yhteensä 12 837 (9 528) tuntia, keskimäärin 45 (46) tuntia henkilöä kohden. Henkilöstön sairauspoissaolot vuoden aikana olivat 2 (2) prosenttia työajasta. Töiden vaatimukseen perustuvan palkkausjärjestelmän lisäksi käytössä ovat kannustepalkkiojärjestelmät. Hallitus hyväksyi yhtiön henkilöstön ja johtoryhmän palkitsemisjärjestelmien periaatteet vuodelle 2014.

Hallitus ja ylin johto

Fingrid Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.5.2013 Helsingissä. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin diplomi-insinööri Helena Walldén ja varapuheenjohtajaksi budjettineuvos Juha Majanen, valtiovarainministeriö. Hallituksen jäseniksi valittiin toimitusjohtaja Sirpa Ojala, Digita Networks Oy, arvopaperisijoitusjohtaja

Matti Rusanen, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja johtaja Esko Torsti, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen.

Hallituksen jäsenenä 27.5.2013 saakka toimivat Helena Walldén, Juha Majanen, Sirpa Ojala, Esko Torsti ja Esko Raunio, LähiTapiola Eläkevakuutusyhtiö, (nykyisin Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo).

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Hallituksella on kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimivat 27.5.2013 alkaen Juha Majanen (pj.), Esko Torsti ja Helena Walldén. Tarkastusvaliokunnan jäsenenä toimivat 27.5.2013 saakka Juha Majanen (pj), Esko Torsti ja Helena Walldén.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenenä toimivat 27.5.2013 alkaen Helena Walldén (pj.), Sirpa Ojala ja Matti Rusanen. Palkitsemisvaliokunnan jäsenenä toimivat 27.5.2013 saakka Helena Walldén (pj) ja Sirpa Ojala.

Yhtiön toimitusjohtaja on Jukka Ruusunen.

Hallinnointikoodin mukainen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä on annettu erillisenä. Selvitys ja muut hallinnointikoodin edellyttämät tiedot ovat luettavissa myös yhtiön internetsivuilla, www.fingrid.fi.

Sisäinen valvonta, riskien hallinta ja sisäinen tarkastus

Fingridin sisäisen valvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on varmistaa yhtiön strategian toteutuminen sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmän, periaatteiden ja ohjeiden mukainen toiminta. Fingridin sisäinen valvonta perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin, johtoryhmän hyväksymiin politiikkoihin sekä toiminto- ja yksikötason ohjeisiin, riskienhallintaan, taloudelliseen raportointiin, prosessien ja menettelytapojen läpinäkyvyyteen sekä

objektiiviseen ja riippumattomaan sisäiseen tarkastukseen.

Fingridin riskienhallinta perustuu yhtiön tavoitteisiin, strategiaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvien riskien tunnistamiseen ja arviointiin. Merkitävien riskien vaikutus arvioidaan sekä yhtiön että yhteiskunnan näkökulmasta, koska yhtiöllä on merkittävä asema suomalaisessa yhteiskunnassa. Riskien hallitsemiseksi laaditaan tarvittaessa suojaustoimenpiteitä, ja riskienhallinnasta raportoidaan säännöllisesti.

Yhtiön hallitus on vastuussa sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja hyväksyy niihin liittyvät toimenpiteet. Hallitus päättää yhtiön strategiasta ja toimintasuunnitelmasta ja valvoo niiden toteutumista. Yhtiön johto määrittelee toimintaa säätelevät periaatteet hallituksen hyväksyntää varten ja toimeenpantane ne. Hallitus saa vuosittain tilantarkastuksen yhtiön toimintaan liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Yhtiön sisäisen valvonnan järjestelmä sekä riskienhallinnan organisointi ja vastuut on määritelty niin, että sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan ja varmennetaan yhtiössä kattavasti, tehokkaasti ja hallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti. Yhtiön sisäisen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät tavoitteet, menetelmät sekä roolit ja vastuut on kuvattu yhtiön hallituksen hyväksymissä periaatedokumenteissa.

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana yhtiön riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta. Strategiset riskit tunnistetaan osana yhtiön vuosittaista strategiatyötä. Yhtiön strategiasa on esitetty yhtiötason keskeiset riskit ja niihin liittyvä riskienhallinta. Riskien seuranta, koordinointi ja hallinta toteutuvat johtoryhmässä. Toimintojen johtajat omistavat vastuualueensa toimintaan liittyvät riskit ja ovat vastuussa riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja hallitsemisesta, kontrollien toimivuudesta sekä riskien ja poikkeamien raportoisesta. Operatiivinen riskien hallinta perustuu vuosittain toimintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä tapahtuvaan riskianalyysiin sekä riskien jatkuvaan seu-

rantaan. Operatiivisten riskien tunnistamisesta, raportoinnista ja riskienhallinnan toimenpiteistä vastaavat yksiköiden päälliköt omalla vastuualueellaan. Yhtiöllä on käytössään kokonaisvaltainen riskienhallintajärjestelmä, jota kehitetään jatkuvasti.

Fingrid Oyj:n hallitus käsittelee ja hyväksyy vuosittain konsernin budjetin, mikä antaa asiakirjojen allekirjoittajille oikeuden toimia budjetin ja päätösten rajoissa sopimusten tekemiseksi. Kaikki liiketoiminnan kannalta periaatteelliset tai kustannusvaikutuksiltaan yli 10 miljoonan euron yksittäiset investointipäätökset tai yli 10 miljoonan euron vuotuiset investointiohjelmat hyväksytään Fingrid Oyj:n hallituksessa. Mahdolliset budjetin ulkopuoliset yli 2 miljoonan euron investoinnit hyväksyy Fingrid Oyj:n hallitus. Hallitus- ja hyväksymiskäsitteilyn jälkeen hankinnat voidaan hyväksyä yhtiön hyväksymisvaltuuksien mukaisesti, mikäli hanke on Fingridin hankintaohjeen mukaisesti kilpailutettu.

Yhtiön sisäinen tarkastus tarkastaa riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toimintoista ja prosesseista riippumattomana toimijana. Sisäinen tarkastaja valvoo muun muassa yhtiön ohjeiden, lakien ja viranomaismääräysten noudattamista ja raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle. Hallituksen tarkastusvaliokunta tarkastelee sisäisen valvonnan toimivuutta ja raportoi hallitukselle. Yhtiön sisäinen tarkastus on toteutettu hankkimalla palvelu riippumattomalta ulkoiselta toimijalta. Osana sisäistä valvontaa sisäinen tarkastus tarkasti toimintavuonna Fingridin tasepalveluihin, rahoitustoimintaan, työturvallisuuteen ja kokonaisvaltaiseen riskienhallintaan liittyviä prosesseja. Sisäiselle tarkastukselle on hyväksytty vuoden 2014 kattava tarkastussuunnitelma.

Hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle raportoidaan strategisista riskeistä, rahoitukseen liittyvistä riskeistä ja liiketoiminnan vastapuoliriskeistä säännöllisesti. Päivitetty strategia esitetään hallitukselle vuosittain elokuussa. Johtoryhmälle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä, rahoitukseen liittyvistä riskeistä ja vastapuoliriskeistä. Liike-

toimintayksiköille raportoidaan säännöllisesti oman yksikön vastapuoliriskeistä ja operatiivisista riskeistä.

Mikäli merkittävä riski tai muu merkittävä epäsuotuisa tapahtuma toteutuu, arvioidaan tarvittaessa erikseen tapahtuman vaikutukset ja todennäköisyys

[Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät Fingridille ja yhteiskunnalle](#)

Osana yhteiskuntavastuuta Fingrid on tunnistanut riskit, joilla on suuri vaikutus yhteiskunnalle. Fingrid on valitsemisissaan strategisissa tavoitteissa ottanut huomioon sekä yhteiskuntaan että yhtiöön vaikuttavien riskien hallinnan.

Yhteisiä merkittävimpiä riskejä Fingridille ja yhteiskunnalle ovat suurhäiriö, luottamuspuola sähkömarkkinoihin, ympäristöriski ja sähkö- ja työturvallisuusriskit.

Yhtiön suurimpia liiketoimintariskejä ja yhteiskunnan kannalta suurin riski on sähköjärjestelmän toimivuuteen liittyvä suurhäiriö. Sähköjärjestelmän mitattavat häiriöt voivat johtua useammasta samanaikaisesta viasta verkossa, yhtiön käytönvalvontajärjestelmän toimimattomuudesta, tuotantokapasiteetin riittämättömyydestä, ulkopuolisista tapahtumista tai käytön tukijärjestelmiin tai tietoturvaan liittyvistä ongelmista, jotka estävät verkon käyttötoiminnan kokonaan tai osittain. Fingrid on varautunut laajaan Suomea tai pohjoismaista sähköjärjestelmää koskevaan häiriöön tekemällä investointeja kantaverkoon ja varavoimaan. Strategiassaan yhtiö panostaa lisäksi käytönvalvontajärjestelmän monipuoliseen hyödyntämiseen, häiriöselvityksen nopeuttamiseen ja tehopulatilanteiden hallintaan. Lisäksi häiriötilanteisiin valmistaudutaan erilaisin reservein, toimintaohjein, valmiussuunnitelmin ja harjoituksin.

Fingridin ja yhteiskunnan kannalta sähkömarkkinoiden luottamuksen menettäminen on merkittävä riski. Syynä riskin toteutumiseen voi olla esimerkiksi riittämätön siirtokapasiteetti tai kor-

keat sähkön hinnat. Yhtiö pyrkii edistämään eurooppalaisten sähkömarkkinoiden integroitumista ja varmistamaan markkinoiden tehokkuuden rakentamalla tarvittaessa lisää rajasiirtoyhteyksiä ja julkaisemalla markkinoiden läpinäkyvyyden kannalta keskeistä markkinatietoa.

Yhteiskunnan ja Fingridin kannalta merkittävimmät ympäristöasioihin liittyvät riskit ovat ympäristövahingot ja epäonnistuminen toiminnalle asetettavien ympäristövelvoitteiden ennakoimisessa. Konkreettisimpana riskinä nähdään polttoaine- ja öljyvuotojen vaikutukset maaperään ja veteen. Yhtiön kannalta ympäristöasioihin liittyvänä riskinä voi myös olla investointihankkeen viivästyminen ympäristövaikutusten selvittämisestä johtuen. Keskeistä näihin riskeihin varautumisessa ovat ennakoiva ympäristövaikutusten selvittäminen, lainsäädännön muutosten seuraaminen, ennaltaehkäisevä vahinkojen torjunta teknisin ratkaisuin sekä ympäristöasioita koskevat sopimusehdot ja auditoinnit.

Ilmastonmuutokseen liittyvät sään vaihtelut ja ääri-ilmiöt voivat synnyttää tarvetta uusille teknisille ratkaisuille sekä vaikuttaa kantaverkon käytön ja kunnossapidon käytäntöihin. Lisäksi voima-johtorakentaminen voi vaikeutua leutojen talvien takia. Edellä mainituista vaikutuksista voi aiheutua lisäkustannuksia yhtiölle.

Yhteiskunnan ja Fingridin kannalta sähkö- ja työturvallisuusriskit liittyvät kantaverkon sähköturvallisuuden erityisesti rakennus- ja kunnostustöiden yhteydessä. Syynä riskin toteutumiseen voi olla esimerkiksi työvirhe jännitteisten osien lähellä, rakennustyössä tapahtuva virhe tai vahinko, jännitteisten rakenteiden vaurioituminen tai ilkeältä ja piittaamaton toiminta jännitteisten osien lähellä. Riskin toteutumisesta aiheutuvia seurauksia voi olla vakava vaaratilanne tai useisiin henkilöihin kohdistunut vaaratilanne, vakava loukkaantuminen, sairausloma, työkyvyttömyys, invalidisoituminen tai kuolema. Tapahtuma voi myös aiheuttaa keskeytyksiä sähkön jakelussa. Fingrid kehittää jatkuvasti kantaverkon turval-

lisuutta kehittämällä esimerkiksi teknisiä ratkaisuja, työtapoja, osaamista ja viestintää.

Merkittävimmät riskit Fingridille

Merkittävimmät riskit Fingridille ovat sääntelyn epäsuotuisa kehittyminen, tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit, ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen, rahoitusriskit, henkilöstöriskit, maineriskit, tietotekniikkaan ja tietoliikenteeseen liittyvät riskit sekä omaisuusriski.

Fingridin toiminta on säänneltyä toimintaa, jota valvoo Energiavirasto. Sääntelyn epäsuotuisaan kehittymiseen liittyvät riskit, kuten muutokset suomalaisessa tai eurooppalaisessa sääntelyssä tai lainsäädännössä, voivat heikentää yhtiön taloudellista asemaa tai mahdollisuuksia toteuttaa sähkömarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita. Yhtiö pyrkii luomaan toimivat yhteistyö- ja vuorovaikutusmallit sidosryhmiin ja osallistumaan aktiivisesti viranomaisten selvitystöihin ja työryhmiin. Fingrid vaikuttaa kantaverkkoyhtiöiden eurooppalaisessa katojärjestössä ENTSO-E:ssä ja pyrkii sitä kautta varautumaan ja vaikuttamaan sääntelyn muutoksiin.

Tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit voivat johtua esimerkiksi alueellisesta kulutusmuutoksesta, muutoksista tuotannossa, muutoksista kansainvälisessä tilanteesta, muutoksesta sääntelyssä tai teknologian muutoksesta. Tarpeettomiksi muuttuneita investointeja pyritään ehkäisemään jatkuvalla vuoropuhelulla ja tiiviillä yhteistyöllä asiakkaiden, muiden kantaverkkoyhtiöiden ja sidosryhmien kanssa. Fingrid laatii läpinäkyvät, laajat ja kestävät perusteet investoinneille sekä päivittää säännöllisesti verkkosuunnitelmia. Yhtiö luo joustoja investointiohjelmaan ja toteuttaa hankkeet oikea-aikaisesti.

Fingridin merkittävä taloudellinen riski on ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen. Muutos voi aiheutua esimerkiksi markkinaehtoisten

kulujen yllättävistä muutoksista. Kulujen kasvu voi aiheutua esimerkiksi vastapuoliriskin toteutumisesta, re-servikulujen kasvusta, yllättävistä vi-oista tai sähkön aluehinnan äkillisistä muutoksista. Vastaavasti tulojen pieneneminen voi johtua esimerkiksi sähkön kulutuksen voimakkaasta laskusta, palveluliiketoimintoihin liittyvien vastapuoliriskien toteutumisesta tai siirto- ja pullonkaulatulojen vähenemisestä. Ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen pyritään rajaamaan kehittämällä konsernin talousohjausta ja taloudellisen liikkumavaran arviointia. Fingrid voi tehdä muutoksia kantaverkkotariffiin vuosittain. Sähkön hintaan liittyviltä vaihteluilta suojaudutaan johdannaisilla. Fingridin kanssa sopimussuhteessa olevien osapuolten velvoitteisiin liittyvää vastapuoliriskiä rajataan sopimuksellisesti, erilaisin limiitein ja tekemällä säännöllistä seuranta vastapuolten taloudellisesta asemasta.

Rahoitusriskejä ovat valuuttariskit, transaktioriskit, korkoriskit, hyödykeriskit, maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskit ja luottoriskit. Rahoitusriskejä voivat aiheuttaa esimerkiksi häiriö pääoma- ja rahamarkkinoilla, vastapuoliriskien realisoituminen johdannaisten tai sijoitusten osalta, liiketoiminnan luottoriskien toteutuminen tai maksuliikenteen keskeytys. Riskejä pyritään rajaamaan korkean ja vakaan luotto-luokituksen sekä rahoituksen tasaisen erääntymisprofiilin ja monipuolisen rakenteen avulla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin Konsernitilinpäätöksen (IFRS) liitteessä 35.

Henkilöstöriskit liittyvät osaamisen ylläpitämiseen. Henkilöstöön liittyviä riskejä pyritään rajaamaan yhtiön strategisella pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelulla, kohdennetuilla koulutusohjelmilla henkilöstölle sekä laadukkaalla viestinnällä sidosryhmille.

Maineriski voi aiheutua useista syistä, joita voivat olla esimerkiksi vakavat häiriötilanteet tai tapaturmat, hintamuutokset, maan lunastukset tai verkkoinvestointien myöhästyminen. Näitä riskejä pyritään vähentämään te-

hokkaan riskien ja muutosten hallinnan sekä vastuullisen, avoimen ja tapuolisen toiminnan ja aktiivisen sidosryhmätyön avulla.

Tietotekniikkaan ja tietoliikenteeseen liittyvät riskit voivat aiheutua ICT-laitteiloissa tapahtuneesta onnettomuudesta, tietoliikenteen pitkäkestoisesta toimimattomuudesta tai vakavasta kriittisen ICT-järjestelmän viasta, joka haittaa välittömästi ja merkittävästi yhtiön toimintaa. Aiheuttajana voi olla myös työvirhe tai vakava tietoturvaloukkaus. Näihin riskeihin pyritään varautumaan siten, että yhtiössä on riittävä ja vahva tietotekninen osaaminen ja ICT-toiminta on varmennettu laitteilojen, tietoliikenteen ja järjestelmien osalta. Kriittisille järjestelmille laaditaan varautumissuunnitelmat ja yhtiössä seurataan ja ennakoidaan mahdollisia tietoturva- ja kyber turvallisuusuhkia.

Omaisuusriski kattaa Fingridin omaisuuden liittyvät merkittävät vahingot kuten laajalle levinneet vahingot tai merkittävän omaisuuden vikaantumisen korjauskelvottomaksi. Lisäksi syitä voivat olla muut merkittävät ja ennakoimattomat tekijät, kuten hirmumyrsky, mielenilmaus, maanjäristys, meteoriitti, tulivuorenpurkaus tai sota. Fingridin keinoja omaisuusriskin hallitsemiseksi ovat ennakoiva kunnonhallinta, kattava vakuutus keskeisille verkko-komponenteille, projektien ja kunnonhallinnan yksityiskohtainen määrittely ja tiukka laadunvalvonta ja otettujen teknologian ja osaavien toimittajien käyttäminen.

Merkittävimmät riskit yhteiskunnalle

Fingridin toiminnasta aiheutuvia riskejä yhteiskunnalle ovat investointien ajoituksen epäonnistuminen ja pitkäaikaiset siirtokapasiteetin rajoitukset.

Syynä investointien ajoituksen epäonnistumisiin voivat olla esimerkiksi muutokset taloustilanteessa tai kulutuksessa ja tuotannossa, lupaprosessin lykkääntyminen, resurssipula tai

lakko. Ajoituksen epäonnistuminen voi aiheuttaa rajoituksia sähkömarkkinoille, jolloin markkinat eivät kehity tai toimi tehokkaasti. Yhtiö suunnittelee ja rakentaa keskeiset rajasiirto- ja runkoverkon vahvistamishankkeet huolella ja ottaa huomioon markkinavaikutukset pitkäjänteisesti.

Pitkäaikaisten siirtokapasiteetin rajoitusten syynä voivat olla esimerkiksi tekniset viat tai käyttövarmuusongelmat. Rajoitukset tai keskeytykset sähköön jakelussa voivat aiheuttavat asiakkaille ja yhteiskunnalle taloudellista haittaa. Riskiä hallitaan varmentamalla kriittisiä kohteita kantaverkossa ja rajasiirtoyhteyksillä sekä tehokkaalla keskeytysuunnittelulla. Esimerkiksi keskeytykset suunnitellaan siten, että niistä olisi mahdollisimman vähän taloudellista haittaa yhteiskunnalle.

Vastuullisuus

Fingridin vastuullisen toiminnan johtamisessa lähtökohdaksi on yhtiön strategia. Vastuullisuutta ohjaavat yhtiön vastuullisen toiminnan periaatteet. Ollennaisuusarvioinnin kautta on asetettu keskeiset vastuullisuustavoitteet. Vastuullisuusnäkökohdat ja -tavoitteet ovat mukana strategiatyössä ja toimintasuunnittelussa. Vastuullisuustavoitteita on myös johtoryhmän ja henkilöstön palkitsemisen perusteena.

Toimintavuonna vastuullisuusnäkökohtia on liitetty entistä paremmin yhtiön prosesseihin, vastuullisuus on viety osaksi toimintasuunnittelua ja vastuullisuuden raportointiohjeita on kehitetty edelleen. Onnistumista mitataan säännöllisesti. Vuonna 2013 Fingridissä onnistuttiin muun muassa käyttövarman kantaverkon, hankintaketjun vastuullisen toimintamallin ja sen toteuttamisen seurannan osalta, maankäyttö- ja maisemavaikutusten haittavaikutusten lieventämisessä sekä palvelutoimittajien ja urakoitsijoiden sitouttamisessa ympäristön kannalta vastuullisiin toimintatapoihin.

Henkilöstön viihtyvyyttä mitattiin Parrempi Työyhteisö -tutkimuksessa. Henkilöstön avainmittarit kehittyivät edel-

leen myönteisesti. Taloudelliselle onnistumiselle asetettujen kolmen erillisen vastuullisuusmittarin osalta Fingrid sijoittui edullisen hinnoittelun osalta edullisimpaan neljännekseen, yhtiön omavaraisuusaste koheni ja yhtiön taloutta on suunniteltu niin, että sääntelymallin mukainen tuottotavoite (WACC) saavutetaan vuonna 2014.

Vastuullisuuden johtamisessa ja raportoinnissa otetaan huomioon valtion omistajaohjauksen vaatimukset ja muut yhtiön hyvää hallintotapaa varmistavat suositukset. Raportoinnissa sovelletaan kansainvälistä GRI G3 -raportointiohjeistoa.

Tulevaisuudessa tavoitteena on kehittää vastuullisuusvaatimuksia koko toimitusketjussa ja seurata niiden toteutumista sekä vaikuttaa mahdollisiin epäkohtiin.

Ympäristöasiat

Kantaverkko on osa elinympäristösämme näkyvää välttämätöntä nykyaikaisen yhteiskunnan perusrakennetta. Voimajohdoilla on erityisesti maankäyttö- ja maisemavaikutuksia sekä niin myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Sähköasemien ja varavalmalaitosten keskeisimmät ympäristönäkökohdat liittyvät polttoaineiden ja kemikaalien varastointiin ja käsitteilyyn. Kantaverkkoa kehittäessään Fingrid pyrkii kustannustehokkaasti mahdollisimman pieniin sähkönsiirron häviöihin, mikä parantaa energiatehokkuutta. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen nähdään myös merkittävänä. Kaikessa rakentamisessa puolestaan tärkeätä on rakennus- ja purkujätteen tehokas hyötykäyttö ja kierrätys.

Fingridin ympäristövastuuta ohjaa yhtiön maankäyttö- ja ympäristöpolitiikka. Ympäristötavoitteet liittyvät maankäyttö- ja maisemavaikutusten lieventämiseen ja palvelutoimittajien sitouttamiseen ympäristön kannalta vastuullisiin toimintatapoihin. Toimintatavat varmistetaan sopimusehtojen, koulutuksen ja seurannan avulla. Ympäristöasioista raportoidaan vuosikertomuksessa sekä internetsivuilla.

Fingridin varavoimallaitokset ovat ympäristölupavelvollisia ja kuuluvat Euroopan Unionin päästökauppajärjestelmän piiriin. Päästöoikeuksia palautettiin yhteensä 5 566 (21 317) yksikköä (tCO₂). Päästökaupan taloudellinen merkitys oli Fingridille vähäinen.

Toimintavuonna uudistettiin jätehuollon toimintamalli, jolla varmistetaan jätteiden mahdollisimman tehokas hyötykäyttö- ja kierrätysaste. Yhtiöllä on vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavia kreo-sootti- ja suolakyllästeisiä puupylväitä yhteensä 24 872 (26 214) tonnia. Lisäksi vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavaa kyllästettyä puuta on kaapelikanavien kansissa. Niiden hävityskuluja varten on tilinpäätöksessä kirjattu noin 1,7 (1,9) miljoonan euron varaus, joka on vastaavasti lisätty aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Sähköasemien laitteissa on kasvihuonekaasuksi luokiteltua rikkiheksafluoridia (SF₆-kaasu) 32 (29) tonnia. Kaasun hävityskuluista ei ole kirjattu varausta, koska kaasu voidaan käyttää uudelleen puhdistuksen jälkeen.

Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Vireillä on sähkökauppa-asetuksen (714/2009) ja uuden sähkömarkkinalain (588/2013) mukaiset menettelyt. Sähkökauppa-asetus edellyttää, että kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä päätös siirtoverkonhaltijan riippumattomuuden varmentamisesta. Tämän lisäksi uusi sähkömarkkinalaki edellyttää, että Fingrid hakee uutta sähköverkkolupaa Energiavirastolta kuukauden kuluessa siitä, kun Energiaviraston päätös kantaverkonhaltijan riippumattomuuden varmentamisesta on saanut lainvoiman.

Fingrid valitti markkinaoikeuteen Energiaviraston päätöksestä 23.11.2011: Verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevien menetelmien vahvistaminen 1.1.2012 alkavalle ja 31.12.2015 päättyvälle valvontajaksolle. Markkinaoikeus hylkäsi Fingridin valituksen 21.12.2012. Fingrid on valitta-

nut markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Fingridin liiketoiminnassa ja taloudellisessa tilassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole ollut olennaisia tapahtumia tai muutoksia.

Loppuvuodesta 2013 aloitettiin uuden Suomen ja Viron välisen tasasähköyhteyden, EstLink 2:n, käyttöönototestit. Yhteys otettiin kaupalliseen käyttöön 7.2.2014, jolloin se luovutettiin tilaajille. Yhteyden omistavat yhdessä Suomen ja Viron kantaverkkoyhtiöt Fingrid ja Elering.

Yhtiö korotti kantaverkkotariffeja kahdeksalla prosentilla 1.1.2014 alkaen, mistä johtuen Fingrid-konsernin vuoden 2014 tilikauden tuloksen ilman johdannaisten käyvänarvon muutoksia ja veroja odotetaan kasvavan edellisvuodesta. Koko vuoden tilikauden tuloksen ennakoimista vaikeuttaa reservikulujen, pullonkaulatuottojen ja Venäjän rajasiirtotuottojen epävarmuus. Fingrid jatkaa pitkäjänteisen puolentoista miljardin investointiohjelmansa toteuttamista. Yhtiö lisää tarvittaessa ulkoisen rahoituksen määrää investointien rahoittamiseksi. Yhtiön velanhoitokyvyn odotetaan säilyvän vakaana.

Fingrid on päättänyt yhtenäistää johdannaisten laskentaperiaatteet ja on vuoden alusta lopettanut sähköjohdannaisten IFRS:n mukaisen suojauslaskennan.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Fingrid Oyj:n voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 104 202 141,17 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön hallitus esittää yhtiökokoukselle, että

- osinkoa maksetaan 2018,26 euroa osakkeelta, yhteensä 6 710 714,50 euroa
- vapaaseen omaan pääomaan jätetään 97 491 426,67 euroa.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

		2013 IFRS	2012 IFRS	2011 IFRS	2010 IFRS	2009 IFRS
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	milj.€	543,1	522,1	438,5	456,3	358,9
Investoinnit, brutto	milj.€	225,3	139,0	244,4	144,1	135,6
- liikevaihdosta	%	41,5	26,6	55,7	31,6	37,8
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	milj.€	1,8	1,5	1,8	1,6	1,3
- liikevaihdosta	%	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4
Henkilöstö keskimäärin		277	269	263	260	251
Henkilöstö tilikauden lopussa		287	275	266	263	260
Palkat ja palkkiot yhteensä	milj.€	19,0	18,2	17,2	17,2	16,0
Kannattavuus						
Liikevoitto	milj.€	115,3	94,6	56,6	74,4	50,8
- liikevaihdosta	%	21,2	18,1	12,9	16,3	14,1
Voitto ennen veroja	milj.€	87,3	88,3	34,2	56,3	33,2
- liikevaihdosta	%	16,1	16,9	7,8	12,3	9,3
Sijoitetun pääoman tuotto	%	6,3	5,6	3,6	5,1	3,9
Oman pääoman tuotto	%	15,0	12,4	6,5	8,7	5,7
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Omavaraisuusaste	%	29,5	27,3	25,7	28,6	27,2
Korolliset nettolainat	milj.€	1076,7	1 030,3	1 020,2	855,2	797,5
Osakekohtaiset tunnusluvut						
Tulos/osake	€	27 277,9	20 159,2	9 924,1	12 561,9	7 417,4
Osinko/A-osake	€	2 018,26*	5 115,86	3 962,52	2 018,26	2 022,29
Osinko/B-osake	€	2 018,26*	2 018,26	2 018,26	2 018,26	2 022,29
Osinko/tulos A-osake	%	7,4	25,4	39,9	16,1	27,3
Osinko/tulos B-osake	%	7,4	10,0	20,3	16,1	27,3
Oma pääoma/osake	€	193 293	171 365	152 573	154 654	134 676
Osakkeiden lukumäärä 31.12.						
- A-sarjan osakkeet	kpl	2 078	2 078	2 078	2 078	2 078
- B-sarjan osakkeet	kpl	1 247	1 247	1 247	1 247	1 247
Yhteensä	kpl	3 325	3 325	3 325	3 325	3 325

*Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Tulos/osake, €	=	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	
Osinko/osake, €	=	$\frac{\text{tilikauden osinko}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$	x 100
Oma pääoma/osake, €	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Korolliset nettolainat, €	=	korolliset lainat - rahavarat	

2. Tilinpäätös

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	Liitetieto	1.1.–31.12.2013 1 000 €	1.1.–31.12.2012 1 000 €
LIKEVAIHTO	2	543 088	522 064
Liiketoiminnan muut tuotot	3	4 071	3 835
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	4	-269 526	-267 103
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-22 847	-22 135
Poistot	6	-81 704	-75 665
Muut liiketoiminnan kulut	7, 8, 9	-57 802	-66 376
LIKEVOITTO		115 280	94 621
Rahoitustuotot	10	1 249	3 126
Rahoituskulut	10	-29 986	-10 293
Rahoitustuotot ja -kulut		-28 736	-7 167
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		709	845
VOITTO ENNEN VEROJA		87 253	88 299
Tuloverot	11	3 446	-21 269
TILIKAUDEN VOITTO		90 699	67 029
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset	12	-3 992	6 112
Muuntoerot	12	-646	92
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	12	-2	1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		86 059	73 235
Tuloksen jakautuminen:			
Yhtiön osakkeenomistajille		90 699	67 029
Laaajan tuloksen jakautuminen:			
Yhtiön osakkeenomistajille		86 059	73 235
Tulos/osake, €	13	27 278	20 159
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	13	27 278	20 159
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	13	27 278	20 159

Kuhunkin muuhun laajaan tuloksen erään liittyvät tuloverot on esitetty liitetiedoissa 12. Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

VARAT	Liitetieto	31.12.2013 1 000 €	31.12.2012 1 000 €
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Liikearvo	15	87 920	87 920
Muut aineettomat hyödykkeet	16	92 751	91 085
		180 671	179 005
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet:	17		
Maa- ja vesialueet		14 224	13 933
Rakennukset ja rakennelmat		142 061	126 385
Koneet ja kalusto		582 317	527 112
Voimajohdot		788 389	684 187
Muut aineelliset hyödykkeet		8 525	8 188
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		87 910	124 870
		1 623 426	1 484 674
Sijoitukset:	18		
Osuudet osakkuusyrityksissä		10 416	8 292
Myytavissä olevat sijoitukset		300	302
		10 716	8 594
Saamiset:			
Johdannaisinstrumentit	30	42 337	81 678
Laskennalliset verosaamiset	27	13 643	21 683
Muut saamiset	20	4 313	
		60 293	103 361
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		1 875 107	1 775 634
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	19	11 397	10 443
Johdannaisinstrumentit	30	2 128	3 884
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	76 021	88 251
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	22	194 973	207 426
Rahavarat	23	22 339	6 411
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		306 858	316 415
VARAT YHTEENSÄ		2 181 965	2 092 049

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

OMA PÄÄOMA JA VELAT		31.12.2013	31.12.2012
Liitetieto		1 000 €	1 000 €
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	26	55 922	55 922
Ylikurssirahasto	26	55 922	55 922
Arvonmuutosrahastot	26	-11 559	-7 565
Muuntoerot	26	-3	643
Kertyneet voittovarot	26	542 416	464 865
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		642 699	569 788
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	27	119 775	152 579
Lainat	28	975 295	1 032 199
Varaukset	29	1 735	1 869
Johdannaisinstrumentit	30	38 757	30 127
		1 135 561	1 216 773
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lainat	28	318 695	211 932
Johdannaisinstrumentit	30	15 508	10 770
Ostovelat ja muut velat	31	69 500	82 786
		403 704	305 488
VELAT YHTEENSÄ		1 539 265	1 522 261
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		2 181 965	2 092 049

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, 1 000 €

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

	Liitetieto	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Arvon- muutos- rahastot	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Oma pääoma Yhteensä
1.1.2012		55 922	55 922	-13 679	551	408 586	507 304
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto tai tappio	26					67 029	67 029
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaukset	12			6 112			6 112
Muuntoerot	12				92		92
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	12			1			1
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuna				6 113	92		6 205
Laaja tulos				6 113	92	67 029	73 235
Osinko vuodelta 2011	26					-10 751	-10 751
31.12.2012		55 922	55 922	-7 565	643	464 865	569 788
1.1.2013		55 922	55 922	-7 565	643	464 865	569 788
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto tai tappio	26					90 699	90 699
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaukset	12			-3 992			-3 992
Muuntoerot	12				-646		-646
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	12			-2			-2
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuna				-3 994	-646		- 4 640
Laaja tulos				-3 994	-646	90 699	86 059
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osinko vuodelta 2012	26					-13 148	-13 148
31.12.2013		55 922	55 922	-11 559	-3	542 416	642 699

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	Liitetieto	1.1.-31.12.2013 1 000 €	1.1.-31.12.2012 1 000 €
Liiketoiminnan rahavirrat:			
Tilikauden voitto	26	90 699	67 029
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	36	85 818	86 206
Korkokulut ja muut rahoituskulut		29 986	10 293
Korkotuotot		-1 243	-3 120
Osinkotuotot		-7	-6
Verot		-3 446	21 269
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		25	-488
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		10 597	-22 712
Vaihto-omaisuuden muutos		-954	-3 736
Osto- ja muiden velkojen muutos		-6 572	22 742
Varausten muutos	29	-134	-29
Maksetut korot		-25 078	-21 787
Saadut korot		1 218	3 556
Maksetut verot	11	-22 071	-14 586
Liiketoiminnan nettorahavirta		158 838	144 633
Investointien rahavirrat:			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	17	-222 272	-139 611
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	16	-4 699	-5 106
Investoinnit muihin sijoituksiin	18	-2001	0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	17	3 980	612
Saadut osingot	10	306	1 335
Maksetut korot	10	- 1 681	-3 136
Investointien nettorahavirta		-226 367	-145 905
Rahoituksen rahavirrat:			
Lainojen nostot		528 640	643 535
Lainojen takaisinmaksut		-444 489	-621 516
Maksetut osingot	26	-13 148	-10 751
Rahoituksen nettorahavirta		71 003	11 269
Rahavarojen muutos		3 474	9 996
Rahavarat tilikauden alussa		213 837	203 841
Rahavarat tilikauden lopussa	22, 23	217 311	213 837

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Fingrid Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu, julkinen osakeyhtiö. Fingridin konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaan. Fingridin kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on PL 530 (Läkkisepäntie 21, 00620 Helsinki), 00101 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.fingrid.fi tai Fingrid Oyj:n pääkonttorista.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa tai liitetiedoissa ole toisin mainittu.

Fingrid Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 13.2.2014 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Päätoiminnot

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen päävoimansiirtoverkosta. Yhtiön tehtävänä on kehittää kantaverkkoa, ylläpitää sähkön kulutuksen ja tuotannon kunkinhetkinen tasapaino, selvittää osapuolten väliset sähköntoimitukset valtakunnan tasolla sekä parantaa sähkömarkkinoiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi yhtiö vastaa rajasiirtoyhteyksien käytöstä Pohjoismaihin, Viroon ja Venäjälle.

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Fingrid Oyj:n lisäksi yhtiön 100-prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Finextra Oy:n. Osakkuusyriyksiä on yhdistelty Porvoon Alueverkko Oy (omistus 33,3 %), Nord Pool Spot AS (omistus 18,8 %) ja eSett Oy (omistus 33,3 %). Konsernilla ei ole yhteisyriyksiä.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan. Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Osakkuusyriykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin ja sen osakkuusyriyten välisistä realisoimattomista voitoista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Osakkuusyhtiöiden noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Segmenttiraportointi

Fingrid-konsernin koko liiketoiminnan on katsottu olevan Suomessa harjoitettavaa järjestelmävuustuullista kantaverkkotoimintaa, joka muodostaa vain yhden segmentin. Yksittäisten tuotteiden ja palvelujen riskeissä ja kannattavuudessa ei ole olennaisia poikkeavuuksia. Tämän vuoksi IFRS 8 -standardin mukaista segmenttiraportointia ei esitetä. Toimintasegmentti raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylin operatiivinen päätöksentekijä on hallitus.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Myyntin tuloutus tapahtuu palvelun luovutuksen perusteella. Sähkön siirto tuloutetaan, kun siirto on tapahtunut. Tasesähköpalvelut tuloutetaan palvelun luovutuksen perusteella. Liittymismaksut tuloutetaan ajan kulumisen perusteella. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset.

Julkiset avustukset

EU:lta tai muulta taholta saadut, aineelliseen käyttöomaisuuteen liittyvät julkiset avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista, jolloin ne pienentävät hyödykkeestä tehtäviä poistoja. Muut avustukset jaksotetaan tuloksi niille kausille, jolloin avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Muut saadut avustukset on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Eläkejärjestelyt

Konsernilla on tällä hetkellä käytössään ainoastaan maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Maksupohjaisissa järjestelyissä suoritukset kirjataan kuluksi sen tilikauden tulolaskelmaan, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan tarkoituksena on oman toiminnan tehostaminen. Sen seurauksena ei synny uusia, erillisiä myytäviä palveluja tai tuotteita. Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluksi tulolaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat on käsitelty liiketoiminnan muissa kuluissa, ja ne kirjataan tuloslaskelmaan tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa. Muut vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimistotiloja, maa-alueita ja verkkovuokria. IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti ne vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernin tilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminnallinen valuutta. Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat ja rahoituserät kirjataan tapahtumapäivänä Euroopan keskuspankin keskikurssiin. Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat arvostetaan tilinpäätöksessä Euroopan keskuspankin julkaisemaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoitusinstrumenttien kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin ja kuluihin.

Kurssiero, joka johtuu ulkomaisen osakkuusyhtiön tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskikurssin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisten verojen muutokset. IAS 12 -standardin mukaisesti konserni kirjaa laskennallisen verosaamisen pitkäaikaisena saamisena ja vastaavasti laskennallisen verovelan pitkäaikaisena velkana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan kaikista väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen välillä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallinen vero on kirjattu tilinpäätöspäivään mennessä säädetyillä verokannoilla.

Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuuden poistoista ja rahoitusinstrumenteista. Ulkomaisen osakkuusyhtiön jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista veroa, koska osingon vastaanottaminen ei aiheuta verovaikutusta pohjoismaisen verosopimuksen perusteella. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Osakekohtainen tulos

Konserni on laskenut laimentamattoman osakekohtaisen tuloksen IAS 33 -standardin mukaisesti. Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan käyttäen tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotettua keskimääräistä osakemäärää.

Koska konsernilla ei ole käytössä optiojärjestelmiä eikä omaan pääomaan sidottuja etuja tai muita oman pääoman ehtoisia rahoitusinstrumentteja, ei laimennusvaikutusta ole.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yritysten ja liiketoimintojen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenon sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille, ja se testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Osakkuusyhtiöiden osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyhtiön investoinnin arvoon.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat ohjelmistot ja maankäyttöoikeudet. Ohjelmistot arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisenä vaikutusaikanaan. Maankäyttöoikeuksista, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Ohjelmistot	3 vuotta
-------------	----------

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät, myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli aiemman suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluihin niiden syntymishetkellä.

Päästöoikeudet

Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin nimellisarvoonsa ja ostetut hankintahintaan. Palautettavia päästöoikeuksia varten kirjataan velka. Jos konsernilla on riittävästi päästöoikeuksia kattamaan palautusvelvoitteet, velka kirjataan ko. päästöoikeuksia vastaavalla kirjanpitoarvolla. Jos päästöoikeudet eivät riitä kattamaan palautusvelvollisuuksia, arvostetaan velka ko. päästöoikeuksien markkina-arvoon. Päästöoikeuksista ei kirjata poistoja. Taseesta poiskirjaaminen

tapahtuu niiden luovutushetkellä, jolloin toteutuneet päästöt on selvitetty. Velasta johtuva kulu kirjataan tuloslaskelmaan materiaalit ja palvelut ryhmän kuluihin.

Päästöoikeuksien myyntivoitot sisältyvät muihin tuottoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset, voimajohdot, koneet ja laitteet muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, jolla on eripituiset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Uudistettu IAS 23 Vieraan pääoman menot -standardi edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen hankintamenuon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Konserni on soveltanut uudistettua standardia niihin ehdot täyttäviin hyödykkeisiin, joihin liittyvien vieraan pääoman menojen aktivointi on alkanut 1.1.2009, jonka arvo ylittää 50 000 euroa ja investoinnin valmiiksi saattaminen kestää yli 12 kuukautta. Hankintamenuon aktivoidut vieraan pääoman menot lasketaan konsernin keskimääräisen vieraan pääoman kustannuksen mukaan.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät menot aktivoidaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Tilivuoden aikana käyttöön otetun käyttöomaisuuden poistot lasketaan hyödykekohtaisesti käyttöönottokuukausien mukaan. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaajat:

Rakennukset ja rakennelmat	
Sähköasemien rakennukset ja erilliset rakennukset	40 vuotta
Sähköasemien rakennelmat	30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitosten rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Erilliset rakennelmat	15 vuotta
Voimajohdot	
Voimajohdot 400 kV	40 vuotta
Tasasähköjohdot	40 vuotta
Voimajohdot 110–220 kV	30 vuotta
Kreosoottipylväät ja niiden hävittämiskustannukset	30 vuotta
Voimajohtojen (400 kV) alumiinipylväät	10 vuotta
Valokuitu-ukkosjohtimet	10–20 vuotta
Koneet ja kalusto	
Sähköasemien koneet	10–30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitokset	20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

Käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Taseesta poiskirjaaminen tapahtuu, kun suunnitelman mukainen poistoaika on päätynyt, hyödyke myyty, romutettu tai muutoin luovutettu ulkopuoliselle.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisten havaitsemiseksi. Jos alentumista havaitaan, arvio omaisuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Poistojen kohteena olevia omaisuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta myös aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerrytetyksi.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Diskonttauskoroissa otetaan huomioon myös kyseisten hyödykkeiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Myytäviksi olevat sijoitukset

Myytäviksi olevat sijoitukset ovat pitkäaikaisia varoja, ellei johdon aikomuksena ole luovuttaa niitä 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Julkisesti noteeratut osakkeet luokitellaan myytävissä oleviksi sijoituksiksi ja arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuus muodostuu materiaali- ja polttoainevaroista.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin. Saamisten arvonalentumiskirjaus tehdään, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin (esim. velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, todennäköisyys, että velallinen ajautuu konkurssiin tai muihin taloudellisiin järjestelyihin sekä maksujen eräpäivien laiminlyönti yli 90 päivällä). Arvonalentumiset kirjataan suoraan vähentämään saamisten kirjanpitoarvoa ja liiketoiminnan muihin kuluihin.

Johdannaisinstrumentit

Johdannaiset kuuluvat ryhmään kaupankäyntitaroituksessa pidettävät johdannaisvarat ja -velat. Johdannaiset kirjataan alun perin johdannaisoppimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän arvonmuutoksen kirjaaminen riippuu siitä onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja minkä luonteista erää se suojaa. Yhtiö solmii johdannaisoppimuksia vain suojautuakseen riskeiltä tietyn politiikan mukaisesti.

Sähköjohdannaiset

Yhtiö solmii sähköjohdannaisoppimuksia suojatakseen häviösähköennusteen mukaista sähkönhankintaansa johtoryhmän hyväksymän häviösähköhankinnan mukaisesti.

Sähköjohdannaisoppimusten osalta yhtiö soveltaa suojauslaskentaa perustuen häviösähköhankinnan rahavirran suojaukseen. Suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloittaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet ja strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Rahavirran suojausiksi määritettyjen, ehdot täyttävien johdannaisoppimusten käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan erään liiketoiminnan muut tuotot ja kulut. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, jolloin suojauskohte vaikuttaa tulokseen. Suojauslaskennan määritelmän täyttävien tuotteiden käypien arvojen muutokset merkitään omaan pääomaan, suojausrahastoon. Muiden sähköjohdannaisoppimusten käypien arvojen muutokset merkitään tuloslaskelmaan. Yhtiön ostamat pörssinoteeratut vuosi- ja kvartaalituotteet on määritetty suojausinstrumenteiksi.

Kun suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot ja tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään vasta kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan erään liiketoiminnan muut kulut.

NASDAQ OMX Commodities:ssa noteeratut tuotteet arvostetaan tilinpäätöspäivän kaupankäyntihintoihin.

Korko- ja valuuttajohdannaiset

Yhtiö solmii johdannaisoppimuksia suojatakseen rahoitusriskejä (korko- ja valuuttapositiona) hallituksen vahvistaman rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Fingrid ei sovelta suojauslaskentaa näiden johdannaisoppimusten osalta. Johdannaisvara tai -velka merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon. Tilinpäätöspäivänä johdannaiset arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutos merkitään suoraan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja kuluihin.

Johdannaisten käyvät arvot tilinpäätöspäivänä perustuvat eri laskentamenetelmiin. Valuuttatermiinit on arvostettu termiinihintoihin. Koron- ja valuutanvaihtosopimukset on arvostettu kunkin valuutan korkokäyrän perusteella nykyarvoon. Korko-optiot on arvostettu markkinoilla yleisesti käytettyjen optiohinnoittelumallien mukaisesti.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin. Ryhmä sisältää rahamarkkina-arvopapereita sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin. Rahoitusarvopaperit merkitään selvityspäivänä taseeseen käypään arvoon. Tämän jälkeen tilinpäätöksissä rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja niiden arvomuutos kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat pääasiassa sijoitus-, yritys- ja kuntatodistuksia, joiden laina-aika on yleensä 3–6 kuukautta, sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät, myydään tai muutoin luovutetaan.

Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja.

Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteis- ja tilivaroista sekä pankkitalletuksista. Rahavarat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät, myydään tai muutoin luovutetaan. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja.

Lainat

Nostetut lainat merkitään alun perin taseen käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettyinä. Transaktiomenoja ovat yli- ja alihinnat sekä järjestely-, välitys- ja hallinnolliset palkkiot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon; saadun määrän ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa. Lainat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät ja maksetaan takaisin.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta ja velvoitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida.

Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä.

Fingridin käytössä on kreosootti- ja suolakyllästettyjä puupylväitä ja kaapelikanavien kansia. Käytöstä poistuva kyllästetty puutavara on luokiteltu ympäristöministeriön asetuksessa YMA 1129/2001 ongelmajätteeksi. Hävittämisvelvollisuudesta tulevana vuosikymmeninä aiheutuvista kustannuksista kirjattiin varaus vuonna 2004.

Osingonjako

Hallituksen osingonjakoehdotusta ei kirjata tilinpäätökseen. Kirjaus tehdään vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Kun konsernitilinpäätös laaditaan kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodostavat perustan tilinpäätökseen merkittyjen erien arvioinneissa. Toteutumat voivat poiketa näistä arvioista. Arviointia on käytetty tilinpäätöstä laadittaessa mm. arvonalentumistestauksen laskelmien laadinnassa, määriteltäessä aineellisten ja aineettomien omaisuuserien pitoaikoja, laskennallisten verojen sekä varausten yhteydessä.

Tasesähkön oston ja myynnin arvioiminen

Tasesähkökaupan tulot ja kulut selviävät valtakunnallisen taseselvityksen kautta, joka perustuu Työ- ja elinkeinoministeriön 9.12.2008 antamaan asetukseen sähköntoimitusten selvitykseen liittyvästä tiedonvaihdesta.

Lopullinen taseselvitys valmistuu viimeistään kahden kuukauden päästä toimituskuukaudesta, minkä johdosta tilinpäätöksessä tasesähkökaupan tuotot ja kulut ovat osittain arvionvaraisia. Arviointi on tehty erikseen kulutus-, tuotanto-, ja ulkomaiden taseiden osalta. Kahden ensin mainitun osalta selvittämättömän tasesähkön arviointi on tehty käyttäen vertailuryhmälaskentaa. Ulkomaisten taseiden osalta laskelmat on varmistettu ulkomaisten vastapuolten kanssa.

Läpisiirtokorvaus

Sähkönsäätöjärjestelmän läpisiirtokorvaus perustuu kantaverkkoyhtiöiden kesken tehtyyn ITC-sopimukseen. Laskenta tehdään keskitetysti ENTSO-E:n toimesta (kantaverkkoyhtiöiden yhteistyöjärjestö). Läpisiirtokorvaus määräytyy verkon käytöstä ja siirtohäviöistä maksettavan korvauksen perusteella. Läpisiirtokorvaukset lasketaan huomioiden sähkön siirrot eri ITC-sopimusmaiden välillä. Läpisiirtokorvaus voi olla kantaverkkoyhtiölle sekä tuottoa että kuluja. Fingridin osuus läpisiirtokorvauksesta määräytyy Suomen rajojen yli tapahtuvien sähkön siirtojen sekä laskennallisten kantaverkkohäviöiden perusteella. Läpisiirtokorvaukset laskutetaan jälkikäteen kaikkien sopimusosapuolien hyväksytyä summat, tarkastelu tapahtuu kuukausitasolla. Tilinpäätöksessä on tämän johdosta arvioitu 2013 vielä laskuttamatta olevat läpisiirtokorvaukset. Arvio on tehty käyttäen toteutuneita

sähköenergian siirtoja Suomen rajoilla sekä yksikkökorvauksia, jotka on arvioitu analysoimalla edellisten kuukausien toteut-
mia ja tietoja verkon siirroista näinä kuukausina.

Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liitetiedossa 15 kuvatus periaatteen mukaisesti.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2012, lukuun ottamatta
seuraavia muutoksia olemassa oleviin standardeihin, joita konserni on soveltanut 1.1.2013 alkaen.

Varojen ja velkojen nettouttamista koskeva muutos IFRS 7:ään ”Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot.”

Liitetietovaatimuksia lisätään tarkoituksena parantaa esitystä siitä missä tilanteissa eri rahoitusinstrumentteja voidaan netottaa.

Muutoksen seurauksena konserni on laajentanut rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutuksesta annettavia liitetietoja (liitetieto 24).

Yhtiö on ottanut käyttöön seuraavat uudistetut standardit, joita on sovellettava 1.1.2014 alkaen.

Näillä uudistetuilla standardeilla ei kuitenkaan ole vaikutusta vuoden 2013 konsernitilinpäätökseen:

Muutos IFRS 10:n, 11:n ja 12:n siirtymäsääntöihin

IFRS 10 ”Konsernitilinpäätös”

IFRS 11 ”Yhteisjärjestelyt”

IFRS 12 ”Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä”

IFRS 13 ”Käyvän arvon määrittäminen”

IAS 28 (uudistettu 2011) ”Osuudet osakkuus- ja yhteisyriyksissä”

Konserni ottaa käyttöön 1.1.2014 tai myöhemmin seuraavat myöhemmin voimaan tulevat IFRS -standardit,
tulkinnat ja muutokset:

Varojen ja velkojen nettouttamista koskeva muutos IAS 32:een ”Rahoitusinstrumentit; esittämistapa”

Muutokset liittyvät IAS 32:n soveltamisohjeeseen. Niissä selkeytetään joitakin vaatimuksia, jotka koskevat rahoitusvarojen ja
-velkojen vähentämistä toisistaan taseessa.

Kerrytettävissä olevasta rahamäärästä esitettäviä tietoja koskeva muutos IAS 36:een ”Omaisuserien arvon alentuminen”

Muutos koskee kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevia tietoja, jotka on esitettävä arvoltaan alentuneista omaisuseristä,
jos niiden arvo perustuu käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla.

Johdannaisten uudistamista koskeva muutos IAS 39:ään ”Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen”

Muutos tuo helpotuksen, jonka mukaan suojauslaskentaa voidaan tiettyjen kriteerien täytyessä jatkaa, kun johdannaissopi-
muksen uudeksi osapuoleksi tulee keskusvastapuoli.

IFRIC 21 ”Levies” (Julkiset maksut) *

Tulkinta koskee standardia IAS 37 ”Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat”. IAS 37:ssä esitetään velan kirjaamiskriteerit.
Yksi niistä on vaatimus siitä, että yrityksellä on olemassa oleva velvoite, joka on seurausta aikaisemmasta tapahtumasta (vel-
voitteen synnyttävä tapahtuma). Tulkinnassa selvennetään, että julkisen maksun osalta tämä velvoitteen synnyttävä tapahtu-
ma on se laissa määrätty toiminta, jonka perusteella maksun suorittamisvelvollisuus määräytyy.

IFRS 9, ”Rahoitusinstrumentit” *

Tämän standardin tarkoituksena on korvata IAS 39. Tässä vaiheessa IFRS 9 sisältää rahoitusvarojen ja -velkojen arvostuspe-
rusteita ja suojauslaskentaa. Eri arvostusperusteet on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu määräämällä rahoitusvaroille
kaksi arvostusryhmää: jaksotettu hankintameno ja käypä arvo. Luokittelu riippuu yhteisön liiketoimintamallista ja rahoitus-
varoihin kuuluvan erän rahavirtojen ominaispiirteistä. Suojauslaskentaa koskeva uusi ohjeistus tuo suojauslaskennan ja ris-
kienhallinnan lähemmäs toisiaan. Lisäksi vaatimukset tehokkuustestaukselle ovat aiempaa lievemmat. Suojauskohteena voi
jatkossa olla esim. hyödykkeisiin liittyvät riskikomponentit, yhdistelmäpositiot, useasta erästä koostuvat ryhmät valuuttaris-
kiltä suojauduttaessa ja osakesijoitukset. IAS 39:ään sisältyvä ohjeistus rahoitusvarojen arvon alentumisesta ja suojauslasken-
nasta jää edelleen voimaan.

Vuosittaiset parannukset 2010–2012 *

Parannukset, jotka julkaistiin kierroksen 2010–2012 tuloksena, aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin:

- IFRS 2, ”Osakeperusteiset maksut”
- IFRS 3, ”Liiketoimintojen yhdistäminen”
- IFRS 8, ”Toimintasegmentit”
- IFRS 13, ”Käyvän arvon määrittäminen”
- IAS 16, ”Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet” ja IAS 38, ”Aineettomat hyödykkeet”
- IAS 24, ”Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä”

Vuosittaiset parannukset 2011–2013 *

Parannukset, jotka julkaistiin kierroksen 2011–2013 tuloksena, aiheuttavat muutoksia seuraaviin standardeihin:

- IFRS 3, ”Liiketoimintojen yhdistäminen”
- IFRS 13, ”Käyvän arvon määrittäminen”
- IAS 40, ”Sijoituskiinteistöt”

Myöhemmin voimaan tulevilla muutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

*) ei vielä hyväksytty EU:ssa

2. TIETOJA LIIKEVAIHDOSTA JA SEGMENTEISTÄ

LIIVEVAIHTO, 1 000 €	2013	2012
Kantaverkkotulot	321 029	276 247
Tasesähkön myynti	158 522	152 489
Rajasiirto	13 225	10 613
Läpisiirtotuotot	8 301	9 957
Tehoreservi	13 376	18 701
Estlink pullonkaulatulot	3 701	6 469
Pohjoismaiset pullonkaulatulot	18 594	44 244
Muu liikevaihto	6 341	4 716
Yhteensä	543 088	522 064

Kantaverkkopalveluiden avulla asiakas saa oikeuden siirtää sähköä kantaverkosta ja kantaverkkoon liittymispisteensä kautta. Kantaverkkopalvelusta sovitaan kantaverkkosopimuksella, joka solmitaan kantaverkkoon liittyneen asiakkaan ja Fingridin kesken. Kantaverkkopalvelusta Fingrid perii kulutus-, kuormitus-, liittymispiste- ja markkinarajamaksun. Sopimusehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Pohjoismaisten ulkomaanyhteyksien siirtopalvelut mahdollistavat osallistumisen pohjoismaiseen Elspot- ja Elbas-pörssikauppaan. Konserni tarjoaa Venäjän yhteyksillä kiinteitä siirtopalveluita kaikkien sähkökaupan osapuolten käyttöön. Siirtopalvelu on tarkoitettu kiinteäluonteiselle sähkön tuonnille. Sopiessaan Venäjän siirtopalveluista asiakas varaa käyttöönsä siirto-oikeuden erikseen sovittavaksi ajaksi. Siirtovarauksen pienin yksikkö on 50 MW. Sopimusehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Jokainen sähkömarkkinatoimija on velvollinen huolehtimaan sähkötaseensa tasapainottamisesta joko sopimalla siitä Fingridin kanssa tai jonkun muun toimijan kanssa. Fingrid ostaa ja myy tasesähköä tasapainottaakseen sähkömarkkinatoimijan (tasevastaavan) tunnittaisen sähkötaseen. Tasesähkökauppa ja tasesähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen, jonka ehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Fingrid huolehtii maan hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ostamalla ja myymällä säätösähköä Suomessa. Tasevastaavat voivat osallistua pohjoismaiseen säätösähkömarkkinaan jättämällä tarjouksia käytössään olevasta kapasiteetista. Säätösähkömarkkinoille osallistumisen ehdot ja säätösähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen.

Pullonkaulatulot ovat kantaverkkoyhtiön markkinaosapuolilta saamat tulot siirtokapasiteetin käytöstä niillä siirtoyhteysillä, joilla voimajärjestelmän käyttövarmuus rajoittaa sähkön siirtoa. Fingrid saa osuuden pohjoismaisista pullonkaulatuloista sopimusperusteisesti.

Läpisiirtokorvaukset (ITC) ovat Fingridin tuottoja ja/tai kuluja, joita kantaverkkoyhtiö saa kantaverkkonsa käytöstä muilta eurooppalaisilta kantaverkkoyhtiöiltä ja/tai maksaa muille kantaverkkoyhtiöille käyttäessään niiden verkkoa palvellessaan omia asiakkaitaan.

Tehoreservi sisältää poistumisuhan alaisen lauhdevoimakapasiteetin käyttövalmiuden ylläpidon (tehoreservi) ja turpeen syötötariffi sisältää turvelauhutusvoiman saaman korvauksen.

Tietoja segmenteistä ei esitetä, koska Fingrid-konsernin koko liiketoiminnan on katsottu olevan Suomessa harjoitettavaa järjestelmävastuullista kantaverkkotoimintaa, joka muodostaa vain yhden segmentin. Yksittäisten tuotteiden ja palvelujen riskeissä ja kannattavuudessa ei ole olennaisia poikkeavuuksia.

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 €	2013	2012
Vuokratuotot	1 620	1 825
Saadut avustukset	215	214
Muut tuotot	2 237	1 796
Yhteensä	4 071	3 835

4. MATERIAALIT JA PALVELUT, 1 000 €	2013	2012
Ostot tilikauden aikana	242 026	238 532
Varastojen muutos, lisäys (-) tai vähennys (+)	-954	-3 736
Aineet ja tarvikkeet	241 072	234 795
Ulkopuoliset palvelut	28 455	32 307
Yhteensä	269 526	267 103

5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT, 1 000 €	2013	2012
Palkat ja palkkiot	18 995	18 215
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	3 248	3 050
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt*	-346	
Muut henkilösivukulut	950	869
Yhteensä	22 847	22 135

* Päätyneeseen etuuspohjaiseen eläkejärjestelyyn liittyvä vakuutettujen eläkekertymien takaisinosto.

Ylimmän johdon palkat ja palkkiot (liitetieto 37)	1 582	1 536
--	--------------	--------------

Konsernissa on vuonna 2013 ollut käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka yleiset periaatteet Fingrid Oyj:n hallitus on hyväksynyt 14.2.2013. Johtoryhmän jäsenten kokonaispalkkaus muodostuu kiinteästä kokonaispalkasta, yksivuotisesta bonusohjelmasta ja kolmevuotisesta pitkän tähtäimen kannustinohjelmasta. Yksivuotisen bonusohjelman enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 25 % ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 20 % vuosipalkasta. Pitkän tähtäimen kannustinohjelman enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 35 % ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 25 %.

Yhtiön palveluksessa toimihenkilöitä tilikauden aikana:	2013	2012
Henkilöstö keskimäärin	277	269
Henkilöstö vuoden lopussa	287	275

6. POISTOT, 1 000 €	2013	2012
Aineettomat hyödykkeet	1 338	2 529
Rakennukset ja rakennelmat	5 715	4 785
Koneet ja kalusto	39 804	36 461
Voimajohdot	33 769	31 022
Muut aineelliset hyödykkeet	1 078	868
Yhteensä	81 704	75 665
7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 €	2013	2012
Vieraat urakat, työsuoritukset ym.	40 192	37 913
Voitot/tappiot sähköjohdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	6 489	12 500
Vuokrakulut	6 173	8 716
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	71	162
Muut kulut	4 876	7 083
Yhteensä	57 802	66 376
8. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT, 1 000 €	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	51	35
Muut palkkiot	167	63
Yhteensä	218	98
9. TUTKIMUS JA KEHITYS, 1 000 €	2013	2012
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	1 777	1 533
Yhteensä	1 777	1 533
10. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 €	2013	2012
Korkotuotot, kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista	-1 180	-3 047
Korkotuotot, rahavarat ja pankkitalletukset	-63	-21
Nettovaluuttakurssierot	0	-51
Osinkotuotot	-7	-6
	-1 249	-3 126
Korkokulut, lainoista	33 041	36 549
Nettokorkokulut, korko- ja valuuttajohdannaisista	-12 121	-10 792
Voitot johdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	-2 138	-17 744
Tappiot johdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	11 696	4 032
Nettovaluuttakurssierot	3	
Muut rahoituskulut	1 185	1 383
	31 667	13 429
Aktivoidut korkokulut, vieraan pääoman menot; rahoitusmenokerroin 1,76 % (liitetieto 17)	-1 681	-3 136
Yhteensä	28 736	7 167

11. TULOVEROT, 1 000 €	2013	2012
Välittömät verot	20 885	12 825
Laskennallisten verojen muutos (liitetieto 27)	-24 331	8 445
Yhteensä	-3 446	21 269
Tuloveron täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	87 253	88 299
Suomen yhtiöverokannan mukaan laskettu vero 24,5 %	21 377	21 633
Verokannan muutoksesta aiheutunut laskennallisen veron muutos	-24 547	
Vähennyskeltottomat kulut ja verovapaat tulot	-276	-364
Tuloverot konsernin tuloslaskelmassa	-3 446	21 269

12. MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT, 1 000 €

	2013			2012		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-4 425	433	-3 992	8 095	1 983	6 112
Muuntoerot	-646		-646	92		92
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	-2	0	-2	2	0	1
Yhteensä	-5 074	434	-4 640	8 189	1 984	6 205

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2013	2012
Tilikauden voitto, 1 000 €	90 699	67 029
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, kpl	3 325	3 325
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	27 278	20 159
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	27 278	20 159

14. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa A- ja B-sarjan osakkeille 2 018,26 (2012: A-osake 5 115,89, B-osake 2 018,26) euroa osaketta kohden, jolloin osinko on kokonaisuudessaan 6,7 (13,1) miljoonaa euroa.

15. LIIKEARVO, 1 000 €

	2013	2012
Hankintameno 1.1.	87 920	87 920
Hankintameno 31.12.	87 920	87 920
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 920	87 920

Fingrid-konsernin koko liiketoiminta on Suomessa harjoitettavaa järjestelmävastuullista kantaverkkotoimintaa, jolle konsernin liikearvo kokonaisuudessaan kohdistuu.

Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Arvonalentumislaskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat yhtiön seuraavan 10 vuoden strategian pohjalta laadittuihin talou-

dellisiin ennusteisiin. Arvonalentumistestauksessa käytetyt rahavirrat muodostuvat liiketoiminnan tuloista ja kuluista sekä investointiohjelman mukaisista investoinneista. Ennustetut rahavirrat kattavat seuraavan viiden vuoden ajanjakson. Tätä ajanjaksoa seuraavien vuosien ennakoitua rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoitua rahavirrat nollian prosentin kasvuarviota käyttäen. Laskelmissa käytetty diskonttokorko ennen veroja on 5,0 (6,0) prosenttia. Diskonttokorko on alennettu yleisen korkotason laskun perusteella. Yhtiön johdon käsityksen mukaan kohtuulliset muutokset laskelmissa käytetyissä keskeisissä oletuksissa eivät johtaisi siihen, että olisi tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

16. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, 1 000 €	2013	2012
Maankäyttöoikeudet		
Hankintameno 1.1.	87 974	86 098
Lisäykset 1.1.–31.12.	2 947	1 876
Vähennykset 1.1.–31.12.	-1 119	
Hankintameno 31.12.	89 802	87 974
Kirjanpitoarvo 31.12.	89 802	87 974
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	26 925	24 925
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 358	2 001
Vähennykset 1.1.–1.12	-181	
Hankintameno 31.12.	28 102	26 925
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-23 815	-21 286
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-1 338	-2 529
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 949	3 111
Kirjanpitoarvo 31.12.	92 751	91 085

Maankäyttöoikeudet testataan vuosittain liikearvon testauksen yhteydessä arvonalentumisen varalta. Testauksen tuloksena ei ole havaittu arvonalentumistarvetta.

17. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET, 1 000 €	2013	2012
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	13 933	13 671
Lisäykset 1.1.–31.12.	291	262
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Hankintameno 31.12.	14 224	13 933
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 224	13 933
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	159 839	127 014
Lisäykset 1.1.–31.12.	21 392	32 825
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Hankintameno 31.12.	181 231	159 839
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-33 454	-28 669
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.		
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-5 715	-4 785
Kirjanpitoarvo 31.12.	142 061	126 385
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	880 407	767 533
Lisäykset 1.1.–31.12.	95 244	112 874
Vähennykset 1.1.–31.12.	-671	
Hankintameno 31.12.	974 980	880 407
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-353 295	-316 833
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	435	

Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-39 804	-36 461
Kirjanpitoarvo 31.12.	582 317	527 112
Voimajohdot		
Hankintameno 1.1.	1 031 935	1 006 788
Lisäykset 1.1.–31.12.	139 890	25 425
Vähennykset 1.1.–31.12.	-4 027	-278
Hankintameno 31.12.	1 167 798	1 031 935
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-347 748	-316 859
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	2 108	133
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-33 769	-31 022
Kirjanpitoarvo 31.12.	788 389	684 187
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	20 674	14 658
Lisäykset 1.1.–31.12.	1 274	6 016
Hankintameno 31.12.	21 948	20 674
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-12 486	-11 649
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–1.12.	-937	-837
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 525	8 188
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	120 174	162 318
Lisäykset 1.1.–31.12.	168 343	116 320
Siirrot muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin 1.1.–31.12.	-206 843	-158 464
Hankintameno 31.12.	81 674	120 174
Kirjanpitoarvo 31.12.	81 674	120 174
Aktivoidut korot		
Hankintameno 1.1.	4 728	1 593
Lisäykset 1.1.–31.12. (liitetieto 10)	1 681	3 136
Hankintameno 31.12.	6 410	4 728
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	-33	-3
Suunnitelman mukaiset poistot aktivoiduista koroista 1.1.–31.12.	-141	-30
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 236	4 695
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 910	124 870
Kirjanpitoarvo 31.12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 623 426	1 484 674

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisältävät pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja valmisteilla olevista investoinneista aiheutuneet hankintamenot.

18. SIJOITUKSET, 1 000 €	2013	2012
Myytävissä olevat sijoitukset		
Hankintameno 1.1.	302	301
Käyvän arvon muutokset 1.1.–31.12.	-2	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	300	302

Käyvän arvon muutokset on kirjattu omaan pääomaan (liitetieto 26).

Osuudet osakkuusyrytyksissä		
Hankintameno 1.1.	8 292	7 947
Lisäykset, eSett Oy	2 001	
Osuus tuloksesta 1.1.–31.12.	709	845
Osakeanti Nord Pool Spot AS 30.8.2013	360	737
Muuntoerot 1.1.–31.12.	-649	92
Osingot 1.1.–31.12.	-300	-1 329
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 416	8 292
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 716	8 594
Osakkuusyriytysten kirjanpitoarvoon sisältyvä liikearvoa 31.12.	3 245	3 245

Osakkuusyrytyksiin ei liity sellaisia olennaisia väliaikaisia eroja, joista on kirjattu laskennallisia verosaamiaisia tai -velkoja.

Pohjoismaisen sähköpörssin, Nord Pool Spot AS:n, omistusrakenne muuttui 30.8.2013 kun Latvian kantaverkkoyhtiö AST (Augstsprieguma Tikslis) hankki 2 %:n osuuden NPS:n osakkeista. Fingrid Oyj:n omistus Nord Pool AS:ssä aleni 18,8 prosenttiin.

Osakkuusyriytysten taloudellinen yhteenveto, 1 000 €

	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus (%)
2012					
Nord Pool Spot AS, Lysaker, Norja	331 432	305 649	21 567	4 719	19,2
Porvoon Alueverkko Oy, Porvoo	6 412	6 024	7 051	12	33,3
2013					
Nord Pool Spot AS, Lysaker, Norja	250 723	223 916	21 299	3 899	18,8
Porvoon Alueverkko Oy, Porvoo	6 455	5 968	7 535	9	33,3
eSett Oy, Helsinki	6 455	457		-4	33,3
Tytäryhtiöosakkeet 31.12.2013				Omistus- osuus (%)	Omistus- osuus (%)
Finextra Oy, Helsinki				100	100

19. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 €

	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet 1.1.	11 363	10 399
Keskeneräiset työt	34	44
Yhteensä	11 397	10 443

Vaihto-omaisuuden kuluksi kirjattu hankintameno oli 1,7 (0,7) miljoonaa euroa.

20. MUUT PITKÄAIKAISET SAAMISET, 1 000 €

	2013	2012
Vakuusrahasto Nasdaq OMX, pantattu tili	813	
Vakuustili Nasdaq OMX	3 500	
Yhteensä	4 313	

21. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET, 1 000 €	2013	2012
Myyntisaamiset	59 037	68 420
Myyntisaamiset osakkuusyryksiltä (liitetieto 37)	2 561	2 039
Siirtosaamiset	14 399	17 736
Muut saamiset	25	55
Yhteensä	76 021	88 251

Siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät	2013	2012
Myyntin jaksotukset	430	244
Ostojen jaksotukset/ennakkomaksut	6 427	9 121
Korkosaamiset	7 352	8 185
Vuokrat/ennakkomaksut	190	186
Yhteensä	14 399	17 736

Myyntisaamisten ikäjakauma	2013	2012
Erääntymättömät myyntisaamiset	61 419	65 365
1–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	179	4 924
31–60 päivää erääntyneet myyntisaamiset		136
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset		34
Yhteensä	61 598	70 460

Yhtiö on kirjannut vuonna 2013 myyntisaamisten arvonalentumisia 551 553,43 euroa sis. alv 24 %.

Myyntisaamiset ja muut saamiset valuutoittain, 1 000 €	2013	2012
EUR	76 021	88 251
Yhteensä	76 021	88 251

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

22. RAHOITUSVARAT, 1 000 €	2013	2012
Sijoitustodistukset	39 982	45 999
Yritystodistukset	134 818	151 413
Lyhyen koron rahastot	20 173	10 014
Yhteensä	194 973	207 426

Rahoitusvarat on kirjattu käypään arvoon ja arvomuutokset esitetty tuloslaskelmassa korkotuotoissa ja -kuluissa.

23. RAHAVARAT, 1 000 €	2013	2012
Pankkitilit ja käteisvarat	21 326	5 391
Pantatut tilit	1 013	1 020
Yhteensä	22 339	6 411

24. RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITTÄIN, 1 000 €

	Lainat ja muut saamiset/ velat	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat varat/velat	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitus- varat/-velat	Yhteensä	Liitetieto
Tase-erä 31.12.2013						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat:						
Myytävissä olevat sijoitukset			300		300	18
Korko- ja valuuttajohdannaiset		48 883			48 883	30
Lyhytaikaiset rahoitusvarat:						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		2 887			2 887	30
Myyntisaamiset ja muut saamiset	68 975				68 975	21
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		194 973			194 973	22
Rahat ja pankkisaamiset		22 339			22 339	23
Rahoitusvarat yhteensä	68 975	269 081	300		338 355	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				975 295	975 295	28
Korko- ja valuuttajohdannaiset		17 012			17 012	30
Lyhytaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				318 695	318 695	28
Korko- ja valuuttajohdannaiset		1 121			1 121	30
Ostovelat ja muut velat	41 448			16 485	57 933	31
Rahoitusvelat yhteensä	41 448	18 133		1 310 475	1 370 056	
Tase-erä 31.12.2012						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat:						
Myytävissä olevat sijoitukset			302		302	18
Korko- ja valuuttajohdannaiset		88 932			88 932	30
Lyhytaikaiset rahoitusvarat:						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		4 815			4 815	30
Myyntisaamiset ja muut saamiset	78 700				78 700	21
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		207 426			207 426	22
Rahat ja pankkisaamiset		6 411			6 411	23
Rahoitusvarat yhteensä	78 700	307 585	302		386 587	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				1 032 199	1 032 199	28
Korko- ja valuuttajohdannaiset		14 602			14 602	30
Lyhytaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				211 932	211 932	28
Korko- ja valuuttajohdannaiset		1 842			1 842	30
Ostovelat ja muut velat	56 677			18 181	74 859	31
Rahoitusvelat yhteensä	56 677	16 444		1 262 312	1 335 434	

Rahoitusinstrumentit, jotka on vähennetty toisistaan:

	2013			2012		
	Taseeseen merkittyjen rahoitusvarojen bruttomäärä	Taseeseen merkittyjen netotettujen rahoitusvelkojen bruttomäärä	Taseessa esitettävät nettorahoitusvarat	Taseeseen merkittyjen rahoitusvarojen bruttomäärä	Taseeseen merkittyjen netotettujen rahoitusvelkojen bruttomäärä	Taseessa esitettävät nettorahoitusvarat
Myyntisaamiset	72 422	-10 824	61 598	79 730	-9 270	70 460

	2013			2012		
	Taseeseen merkittyjen rahoitusvelkojen bruttomäärä	Taseeseen merkittyjen netotettujen rahoitusvarojen bruttomäärä	Taseessa esitettävät nettorahoitusvelat	Taseeseen merkittyjen rahoitusvelkojen bruttomäärä	Taseeseen merkittyjen netotettujen rahoitusvarojen bruttomäärä	Taseessa esitettävät nettorahoitusvelat
Ostovelat	34 694	-10 824	23 870	44 616	-9 270	35 346

25. KÄYVÄN ARVON HIERARKIA, 1 000 €	2013			2012		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon kirjattavat varat						
Myytavissä olevat sijoitukset	58	190		50	200	
Korko- ja valuuttajohdannaiset		34 509			77 393	
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahavarat	20 173	174 800		10 014	197 413	
Käypään arvoon kirjattavat varat yhteensä	20 321	209 498		10 064	275 006	
Käypään arvoon kirjattavat velat						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		872			90	
Sähkötermiinit, NASDAQ OMX Commodities	38 208			27 294		
Käypään arvoon kirjattavat velat yhteensä	38 208	872		27 294	90	

Käypään arvoon arvostettavat varat ja velat luokitellaan kolmitasoiseen hierarkiaan käyvän arvon esittämisessä. Hierarkia määritetään sopimuksen syöttötietojen mukaan. Luokittelu perustuu instrumentin alimmalla tasolla olevaan syöttötietoon, joka on merkittävä kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän kannalta kokonaisuudessaan tarkasteltuna.

Taso 1: syöttötiedot ovat julkisesti noteerattuja toimivilla markkinoilla.

Taso 2: syöttötiedot eivät ole noteerattuja hintoja ja perustuvat todettavissa olevaan markkinatietoon joko suoraan tai välillisesti.

Taso 3: syöttötiedot eivät ole noteerattuja hintoja ja eivät ole todettavissa olevaa markkinatietoa.

26. OMA PÄÄOMA

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, arvomuutosrahastosta (sis. suojaus- ja käyvän arvon rahastot), muuntoeroista sekä kertyneistä voittovaroista. Suojausrahasto sisältää häviösähkön suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset. Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset. Muuntoeroihin kirjataan hankintamenomenetelmän mukaiset osakkuusyhtiöiden nettoinvestointien muuntoerot. Tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Osakepääoma ja ylikurssirahasto, 1 000 €	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Yhteensä
1.1.2012	55 922	55 922	111 845
Muutos			
31.12.2012	55 922	55 922	111 845
Muutos			
31.12.2013	55 922	55 922	111 845

Osakepääoma jakautuu seuraavasti	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Osakesarja A	2 078	62,49	83,32
Osakesarja B	1 247	37,51	16,68
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Osakemäärä, kpl	Osakesarja A	Osakesarja B	Yhteensä
1.1.2013	2 078	1 247	3 325
Muutos			
31.12.2013	2 078	1 247	3 325

Osakkeiden enimmäismäärä on 13 300 kappaletta kuten myös vuonna 2012. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kolmella äänellä ja B-sarjan osake yhdellä äänellä. Valittaessa hallituksen jäseniä jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä.

B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada ennen A-sarjan osakkeita voitonjakoon käytettävissä olevista varoista jäljempänä määritelty vuotuinen osinko. Tämän jälkeen jaetaan vastaava osinko A-sarjan osakkeille. Ellei vuotuista osinkoa voida jakaa osakkeille jonakin vuonna, osakkeet tuottavat oikeuden saada jakamatta jäänyt määrä myöhemminä vuosina voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada vuotuinen osinko ja jakamatta jäänyt määrä ennen A-sarjan osakkeita. B-sarjan osakkeilla ei ole oikeutta saada muuta osinkoa.

Yhtiökokous päättää osingon maksusta.

B-sarjan osingon määrittely: vuotuinen osingon määrä lasketaan kalenterivuositain siten, että osakkeen merkintähinta, lisättyinä mahdollisissa osakepääoman korotuksissa maksetuilla määrillä ja vähennettynä mahdollisilla oman pääoman palautuksina maksetuilla määrillä, kerrotaan osinkoprosentilla, kuitenkin niin, että minimiosinko on 6 %. Osinkoprosentin määrittelyn perusteena käytetään Saksan valtion 30 vuoden obligaation tuottoa.

Vuoden 2013 B-sarjan osakkeen osinkoehdotus on määritelty 6,0 %:n mukaan.

Määräysvallattomia osuuksia ei ole.

Osakkeenomistajat ryhmittäin	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Julkisyhteisöt	1 767	53,14	70,86
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 558	46,86	29,14
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Osakkeenomistajat	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Suomen valtio	1 382	41,56	55,42
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	661	19,88	17,15
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	405	12,18	5,41
Huoltovarmuuskeskus	385	11,58	15,44
LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	150	4,51	2,01
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	75	2,26	1,00
Pohjola Vakuutus Oy	75	2,26	1,00
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	54	1,62	0,72
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö	50	1,50	0,67
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	47	1,41	0,63
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy	25	0,75	0,33
Imatran Seudun Sähkö Oy	10	0,30	0,13
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	6	0,18	0,08
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ja saadun arvon välinen erotus. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölaissa tarkoitettua sidottua omaa pääomaa. Osakepääomaa voidaan korottaa siirtämällä varoja ylikurssirahastosta. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa tappioiden kattamiseksi tai sitä voidaan tietyin edellytyksin palauttaa omistajille.

Arvonmuutosrahastot

Arvonmuutosrahastot sisältävät rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset (Suojausrahasto) ja myytävissä olevien sijoitusten (julkisesti noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet) käypien arvojen muutokset (Käyvän arvon rahasto).

Suojausrahasto, 1 000 €	2013	2012
1.1.	-7 578	-13 691
Kauden käyvän arvon muutokset	-4 425	8 095
Veron osuus	433	-1 983
Suojausrahasto 31.12.	-11 571	-7 578

Käyvän arvon rahasto, 1 000 €	2013	2012
1.1.	14	12
Kauden käyvän arvon muutokset	-2	1
Verot kauden käyvän arvon muutoksista	0	0
Käyvän arvon rahasto 31.12.	12	14

Muuntoerot rahasto, 1 000 €	2013	2012
Muuntoerot rahasto 31.12.	-3	643

Rahasto sisältää ulkomaisen osakkuusyrityksen tilinpäätöksen muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot, 1 000 €	2013	2012
Maksetut osingot	13 148	10 751

Osingonjakoehdotus tilikaudelta 2013 on esitetty liitetiedossa 14.

Kertyneet voittovarot, 1 000 €	2013	2012
Edellisten tilikausien voitto	451 717	397 836
Tilikauden voitto	90 699	67 029
Kertyneet voittovarot 31.12.	542 416	464 865

27. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT, 1 000 €

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2013 aikana:

	31.12.2012	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2013
Laskennalliset verosaamiset				
Varaukset	458	-111		347
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	1 235	-13		1 222
Ostovelat ja muut velat	506	-127		379
Korolliset lainat	12 057	-8 125		3 932
Johdannaisinstrumentit	7 381	-63	433	7 751
Muut erät	47	-35		12
Yhteensä	21 683	-8 473	433	13 643
Laskennalliset verovelat				
Poistoero	-109 980	-20 200		-89 779
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-22 414	-1 911		-20 503
Myytävissä olevat sijoitukset	-22		-1	-21
Muut saamiset	-2 007	-537		-1 471
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-145	-22		-124
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	-18 010	-10 133		-7 878
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset				
Yhteensä	-152 579	-32 803	-1	-119 775

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2012 aikana:

	31.12.2011	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2012
Laskennalliset verosaamiset				
Varaukset	493	-35		458
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset				1 235
Ostovelat ja muut velat	491	15		506
Korolliset lainat	10 434	1 623		12 057
Johdannaisinstrumentit	8 446	-3 048	1 983	7 381
Muut erät	8	38		47
Yhteensä	19 873	-1 408	1 983	21 683
Laskennalliset verovelat				
Poistoero	-106 463	-3 517		-109 980
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-19 287	-3 127		-22 414
Myytävissä olevat sijoitukset	-22		0	-22
Muut saamiset	-2 024	17		-2 007
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-265	119		-145
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	-10 720	-7 290		-18 010
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	-1 559	-325		
Yhteensä	-140 340	-14 122	0	-152 579

28. LAINAT, 1 000 €

	2013		2012	
	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot
Pitkäaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	812 812	765 295	877 061	818 199
Lainat rahoituslaitoksilta	220 917	210 000	230 655	214 000
	1 033 730	975 295	1 107 716	1 032 199
Lyhytaikaiset				
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset	106 011	104 081	126 230	123 022
Muut lainat / Yritystodistukset (kansainväliset ja kotimaiset)	214 683	214 614	89 008	88 910
	320 694	318 695	215 238	211 932
Yhteensä	1 354 424	1 293 990	1 322 954	1 244 131

Lainojen käyvät arvot pohjautuvat rahavirtojen nykyarvoihin. Eri valuutoissa nostetut lainat on arvostettu kunkin valuutan korkokäyrän perusteella nykyarvoon. Diskonttokorkoon on lisätty yritys- ja lainakohtainen riskipremio. Valuuttamääräiset lainat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivänä EKP:n julkaisemaan valuuttakurssiin.

Lainoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat, 1 000 €

				2013	2012
Valuutta	Nimellisarvo	Eräpäivä	Korko		
EUR	10 000	16.04.2013	vaihtuvakorkoinen		10 000
EUR	20 000	28.04.2013	vaihtuvakorkoinen		20 000
EUR	20 000	15.10.2013	4,30 %		20 000
EUR	24 000	02.07.2014	vaihtuvakorkoinen	24 000	24 000
EUR	18 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	18 000	18 000
EUR	8 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	8 000	8 000
EUR	10 000	20.11.2014	3,26 %	10 000	10 000
EUR	20 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	25 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	30 000	15.06.2017	3,07 %	30 000	30 000
EUR	30 000	11.09.2023	2,71%	30 000	
EUR	300 000	03.04.2024	3,50 %	298 603	298 475
EUR	25 000	27.03.2028	2,71%	25 000	
EUR	10 000	12.09.2028	3,27%	10 000	
				498 603	483 475
FIM	160 000	19.08.2013	5,20 %		26 909
					26 909
JPY	3 000 000	20.04.2015	1,45 %	20 730	26 406
JPY	500 000	22.06.2017	1,28 %	3 455	4 401
				24 185	30 807

NOK	170 000	19.11.2014	4,68 %	20 328	23 135
NOK	200 000	17.10.2016	5,15 %	23 915	27 217
NOK	200 000	11.04.2017	5,16 %	23 915	27 217
NOK	200 000	10.11.2017	5,12 %	23 915	27 217
NOK	200 000	12.11.2019	5,37 %	23 915	27 217
NOK	100 000	16.09.2025	4,31 %	11 957	
				127 945	132 003
SEK	100 000	21.03.2013	vaihtuvakorkoinen		11 652
SEK	200 000	03.04.2013	3,70 %		23 305
SEK	175 000	04.04.2014	4,30 %	19 754	20 392
SEK	300 000	15.06.2015	3,195 %	33 863	34 957
SEK	100 000	17.06.2015	3,10 %	11 288	11 652
SEK	220 000	01.12.2015	korkorakennelma	25 654	26 845
SEK	100 000	15.01.2016	3,297 %	11 288	11 652
SEK	500 000	18.10.2016	vaihtuvakorkoinen	56 439	58 261
SEK	500 000	18.10.2016	3,50 %	56 358	58 153
				214 644	256 870
Joukkovelkakirjalainat, pitkäaikaiset yhteensä				765 295	818 199
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset yhteensä				100 081	111 866
Yhteensä				865 376	930 065

Pitkäaikaisten lainojen erääntymisaikataulu, 1 000 €

	2014	2015	2016	2017	2018	2018+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	100 081	91 535	148 000	126 285		399 475	865 376
Rahalaitoslainat	4 000	16 424	20 710	21 662	21 662	129 541	214 000
Yhteensä	104 081	107 959	168 710	147 947	21 662	529 016	1 079 376

Pääomarakenne

Yhtiön taloutta suunnitellaan pitkäjänteisesti ja yhtiölle varmistetaan taloudenhoidossa riittävä liikkumavara ja itsenäinen päätösvalta. Yhtiön tavoitteena on turvata riittävä kassavirta siirtokapasiteetin pitkäjänteiseen kehittämiseen, toimintavarmuuden turvaamiseen ja sähkömarkkinoiden kehittämiseen siten, että tariffitaso pysyy maltillisena. Yhtiö tavoittelee mahdollisimman alhaista pääoman keskikustannusta hyödyntämällä velkarahoituksen alhaisempaa kustannusta verrattuna oman pääoman kustannukseen. Kuitenkin kassavirran taso ja yhtiön velanhoitotunnusluvut pyritään pitämään sellaisella tasolla, että yhtiön korkea luottoluokitus säilyy. Yhtiö hyödyntää korkean luottoluokituksen tarjoamat mahdollisuudet kansainvälisillä ja kotimaisilla raha- ja pääomamarkkinoilla. Omavaraisuusasteessa tavoitellaan 30 prosentin tasoa.

29. VARAUKSET, 1 000 €

	2013	2012
Varaukset 1.1.	1 869	1 897
Käytetyt varaukset	-134	-29
Varaukset 31.12.	1 735	1 869

30. JOHDANNAISINSTRUMENTIT, 1 000 €

	2013				2012			
	Käypä arvo		Käypä nettoarvo	Nimellis-arvo	Käypä arvo		Käypä nettoarvo	Nimellis-arvo
	Positiivinen	Negatiivinen			Positiivinen	Negatiivinen		
	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2012
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Valuuttavaihtosopimukset	39 830	-9 225	30 605	366 033	78 713	-6 621	72 092	418 578
Valuuttatermiinit		-872	-872	135 347		-90	-90	2 837
Koronvaihtosopimukset	11 939	-8 036	3 904	471 000	15 032	-9 733	5 299	406 000
Ostetut korko-optiot				350 000	2		2	810 000
Yhteensä	51 770	-18 133	33 637	1 322 381	93 747	-16 444	77 303	1 637 415
	Käypä arvo		Käypä nettoarvo	Määrä TWh	Käypä arvo		Käypä nettoarvo	Määrä TWh
	Positiivinen	Negatiivinen			Positiivinen	Negatiivinen		
	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2012
Sähköjohdannaiset								
Sähkötermiinit, NASDAQ OMX Commodities, suojauslasketut johdannaiset		-18 091	-18 091	1,76		-16 844	-16 844	2,68
Sähkötermiinit, NASDAQ OMX Commodities, ei suojauslasketut johdannaiset		-20 117	-20 117	2,21		-10 450	-10 450	1,20
Yhteensä		-38 208	-38 208	3,97		-27 294	-27 294	3,88

Korko- ja valuuttajohdannaisiin sisältyvät korko-optiot ovat korkokattosopimuksia, jotka ovat rakenteeltaan samanlaisia. Sopimuksen viitekorko on 6 kk:n euribor, ja korkojaksoja on sopimushetkellä ollut 6 tai 8. Optiopremio on kokonaan maksettu vastapuolelle sopimuksen tekohetkellä.

Sähköjohdannaiset on tehty tulevien kustannusten suojaamistarkoituksessa.

Käypä nettoarvo osoittaa johdannaisten realisointituloksen, jos johdannaiset olisi suljettu vuoden 2013 viimeisenä kaupankäyntipäivänä

Johdannaissopimusten erääntymisaikataulu:

Nimellisarvo, 1 000 €	2014	2015	2016	2017	2018	2018+	Yhteensä
Koronvaihtosopimukset	36 000	30 000	70 000	30 000	105 000	200 000	471 000
Korko-optiot	130 000	220 000					350 000
Valuuttavaihtosopimukset	40 081	90 714	148 081	51 285		35 872	366 033
Valuuttatermiinit	134 702	645					135 347
Yhteensä	340 784	341 359	218 081	81 285	105 000	235 872	1 322 381

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2018+	Yhteensä
Sähköjohdannaiset	1,25	1,14	0,79	0,53	0,26		3,97
Yhteensä	1,25	1,14	0,79	0,53	0,26		3,97

31. OSTOVELAT JA MUUT VELAT, 1 000 €	2013	2012
Ostovelat	23 527	34 953
Ostovelat osakkuusyriyksille	343	393
Korkovelat	16 485	18 181
Arvonlisäverovelat	8 895	5 103
Sähköverovelka	2 624	2 643
Siirtovelat	17 010	20 789
Muut velat	568	542
Yhteensä	69 452	82 604

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät	2013	2012
Henkilöstökulut	4 069	3 713
Myynnin ja ostojen jaksotukset	10 311	13 261
Muut siirtovelat	2 630	3 815
Yhteensä	17 010	20 789

32. VAKUUDET JA VASTUUSITOUKSET, 1 000 €	2013	2012
Annetut pantit		
Tilipanttaus, kiinteistövuokraussopimusten vakuudeksi	9	47
Tilipanttaus, tulliluoton vakuudeksi	280	280
Tilipanttaus, sähkön pörssikaupan vakuudeksi	4 313	
	4 601	327
Investointisitoumukset, joita ei kirjattu kirjanpitoon	137 441	217 193
Muut taloudelliset vastuut		
Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus	1 700	1 700
Vuokravakuus, takaus	38	
Luotonvarausprovisio ja sitoutumispalkkio:		
Tuleva vuosi	565	459
Myöhemmin	1 170	1 218
	3 473	3 378

33. MUUT VUOKRASOPIMUKSET, 1 000 €	2013	2012
Peruuttamattomien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat:		
Yhden vuoden kuluessa	2 220	2 293
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	9 239	8 499
Yli viiden vuoden kuluttua	16 053	13 770
Yhteensä	27 512	24 563

Konsernin merkittävimmät vuokrasopimukset koskevat toimistotiloja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat alle vuodesta viiteentoista vuoteen, ja yleensä niitä on mahdollista jatkaa alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan.

Lisäksi konserni on vuokrannut mm. useita maa-alueita sekä joitakin 110 kilovoltin voimajohtoja ja katkaisijakenttiä.

34. OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Vireillä on sähkökauppa-asetuksen (714/2009) ja uuden sähkömarkkinalain (588/2013) mukaiset menettelyt. Sähkökauppa-asetus edellyttää, että kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä päätös siirtoverkon haltijan riippumattomuuden varmentamisesta. Tämän lisäksi uusi sähkömarkkinalaki edellyttää, että Fingrid hakee uutta sähköverkkolupaa Energiavirastolta kuukauden kuluessa siitä, kun Energiaviraston päätös kantaverkonhaltijan riippumattomuuden varmentamisesta on saanut lainvoiman.

Fingrid on valittanut markkinaoikeuteen Energiaviraston päätöksestä 23.11.2011 Dnro 831/430/2011 - Verkonhaltijan verkko-toiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevien menetelmien vahvistaminen 1.1.2012 alka-alle ja 31.12.2015 päättyvälle valvontajaksolle. Markkinaoikeus hylkäsi Fingridin valituksen 21.12.2012. Fingrid on valittanut markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Muilta osin vireillä ei ole Fingridin toimintaan oleellisesti vaikuttavia oikeudenkäyntejä tai virainomaismenettelyjä.

35. RISKIENHALLINTA

Fingridin riskienhallinnan tavoitteena on varautua riskeihin liittyvien vahinkojen kustannustehokkaisiin suojautumistoimenpiteisiin ja sitouttaa koko henkilöstö ottamaan huomioon yrityksen, sen eri organisaatioyksiköiden ja kunkin työntekijän toimintaan liittyvät riskit. Näiden tavoitteiden täyttymiseksi riskienhallinta on luonteeltaan jatkuvaa ja systemaattista.

Yksittäisten riskien tai niistä koottujen riskikokonaisuuksien merkitystä arvioidaan nykysuojautumistasolla ottaen huomioon haitallisen tapahtuman todennäköisyys, taloudellinen vaikutus ja vaikutus yrityskuvaan tai liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Hallitus hyväksyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeiset periaatteet ja niihin tehtävät muutokset. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan keskeiset toimenpiteet osana yhtiön strategiaa, mittaristoa, toimintasuunnitelmaa ja budjettia. Hallituksen tarkastusvaliokunta saa vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä suurimmista riskeistä ja niiden hallinnasta.

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Fingrid Oyj altistuu yhtiön rahoitusasemaa hallitessaan markkina-, likviditeetti- ja luottoriskeille. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää riskejä niin, että heilahtelut Fingrid Oyj:n rahavirtaan jäävät mahdollisimman pieniksi.

Rahoitustoiminnan keskeiset periaatteet

Fingrid Oyj:n hallitus hyväksyy rahoitustoiminnan periaatteet, jotka määrittelevät toimintalinjat Fingrid Oyj:n ulkoiselle rahoitukselle, sijoitustoiminnalle sekä markkina-, likviditeetti-, jälleenrahoitus- ja luottoriskeille. Fingrid konsernin ulkoinen rahoitus hoidetaan Fingrid Oyj:n kautta.

Riskienhallinnan toteutus ja raportointi

Rahoitustoiminto vastaa käytännön tasolla yhtiön ulkoisesta rahoituksesta, sijoitustoiminnasta sekä hallinnoi yhtiöön kohdistuvat markkinariskit. Rahoitustoiminto raportoi yhtiön hallitukselle säännöllisesti, neljä kertaa vuodessa. Rahoitustoiminnon tehtävänä on tunnistaa, mitata ja raportoida rahoitusriskit, joille yhtiö voi altistua.

Riskienhallintaprosessit

Rahoitustoiminto vastaa riskien seurannasta, järjestelmistä sekä malleista että menetelmistä, joilla lasketaan ja arvioidaan riskejä. Lisäksi yhtiön sisäinen tarkastus varmistaa, että noudatetaan rahoitustoiminnan periaatteita ja yhtiön sisäisiä ohjeita.

Markkinariskit

Fingrid Oyj käyttää johdannaisopimuksia suojautuakseen markkinariskeiltä eli valuutta-, korko- ja hyödykeriskeiltä. Johdannaisopimuksia tehdään vain suojautumistarkoituksessa ja siksi yhtiö ei tee johdannaiskauppoja spekulatiivisessa mielessä. Suojausinstrumentit on määriteltävä rahoitustoiminnan ja häviösähköhankinnan periaatteissa ja valittu siten, että ne suojaavat mahdollisimman tehokkaasti kyseisiltä riskeiltä.

Valuuttariski

Yhtiön operatiivinen valuutta on euro. Yhtiö suojautuu pääsääntöisesti valuuttariskeiltä, mutta voi rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti jättää suojaamatta osuuden, joka on enintään 10 % rahavaroista.

Transaktioriski

Yhtiö laskee liikkeeseen arvopapereita kansainvälisillä ja kotimaisilla raha- ja pääomamarkkinoilla. Yhtiön lainat jakautuvat eri vaihdettaviin valuuttoihin ja kaikki valuuttamääräiset velat ja niihin liittyvät korkovirrat suojataan valuuttariskeiltä. Valuuttasuojaus tehdään aina kunkin velkakirjan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Yhtiön liiketoimintoihin liittyvät valuuttariskit ovat vähäiset ja ne on suojattu. Siksi niistä ei ole esitetty herkkyyksianalyysiä.

Transaktioriskien suojaamiseksi yhtiö on tilikauden aikana käyttänyt valuuttatermiinejä ja valuutanvaihtosopimuksia. Alla olevissa taulukoissa on ensin esitetty yhtiön lainojen valuuttajakauma ja suojausaste ja sitten rahoitusinstrumenttien herkkyyssanalyysi euron ja kyseisen valuutan välillä, joka myös todentaa että yhtiöllä ei ole avointa valuuttaposiitiota.

Lainojen valuuttajakauma ja suojausaste, 1 000 €

Valuuttajakauma 31.12.2013	Tasearvo	Osuus %	Suojaus- aste	Valuuttajakauma 31.12.2012	Tasearvo	Osuus %	Suojaus- aste
EUR	793 577	61		EUR	824 451	66	
GBP	41 910	3	100				
JPY	24 185	2	100	JPY	30 807	2	100
NOK	127 945	10	100	NOK	132 003	11	100
SEK	214 644	17	100	SEK	256 870	21	
USD	91 729	7	100				
Yhteensä	1 293 990	100	100	Yhteensä	1 244 131	100	100

Valuuttakurssimuutosten herkkyyttä mitataan 10 %:n muutoksena euron ja kyseisen valuutan välillä. Yhtiöllä ei toteudu valuuttakurssieroja, koska kaikki valuuttamääräiset velat on suojattu valuuttakurssimuutoksilta. Taulukoissa esitetyissä luvuissa negatiivinen luku lisää valuuttakurssitappiota ja positiivinen luku vastaavasti lisää valuuttakurssivoittoa.

Valuuttakurssimuutos, 1 000 €

31.12.2013		Joukko- velka- lainat	Yritys- todistukset	Yhteensä	Valuutan- vaihto- sopimukset	Valuutta- termiinit	Yhteensä	Nettoasema Yhteensä
GBP	+10 %		4 661			-4 661		0
	-10 %		3 814			-3 814		0
JPY	+10 %	-2 757			2 757			0
	-10 %	2 256			-2 256			0
NOK	+10 %	-15 567			15 567			0
	-10 %	12 805			-12 805			0
SEK	+10 %	-24 569			24 569			0
	-10 %	20 176			-20 176			0
USD	+10 %		10 193			-10 193		0
	-10 %		9 174			-9 174		0

Valuuttakurssimuutos, 1 000 €

31.12.2012		Joukko- velka- lainat	Yritys- todistukset	Yhteensä	Valuutan- vaihto- sopimukset	Valuutta- termiinit	Yhteensä	Nettoasema Yhteensä
JPY	+10 %	-3 559			3 559			0
	-10 %	2 912			-2 912			0
NOK	+10 %	-16 467			16 467			0
	-10 %	13 473			-13 473			0
SEK	+10 %	-29 795			29 795			0
	-10 %	24 377			-24 377			0

Translaatoriski

Yhtiöllä on ulkomaan rahan määräinen osakesijoitus osakkuusyhtiöön. Tämä translaatoriski ei ole suojattu. Herkkyyssanalyysi (10 %:n muutoksilla) esitetään seuraavassa taulukossa. Taulukko esittää Norjan kruunun kurssin 10 % muutoksen vaikutusta yhtiön omaan pääomaan.

Translaatoriski, 1 000 €		2013	2012
		Oma pääoma 31.12.2013	Oma pääoma 31.12.2012
NOK	+10 %	560	549
	-10 %	-458	-450

Korkoriski

Yhtiöllä on vain euromääräistä korkoriskiä, koska yhtiön lainat ovat pääomien ja korkomaksujen osalta valuuttasuojatut ja rahavarat ovat euromääräiset. Korolliset lainat ovat pääosin vaihtuvakorkoisia.

Korkoriskiä hallitaan rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti siten, että 30–70 % korkokuluista on suojattuna seuraavan viiden vuoden aikana. Korkotason ollessa korkealla suojaustaso pidetään vaihteluvälin alarajan tuntumassa ja korkotason ollessa matalalla suojaustaso pidetään vaihteluvälin ylärajan tuntumassa. Korkotason katsotaan olevan korkea, kun 6 kuukauden Euribor-korko on 3 % tai vähemmän. Korkotason katsotaan olevan korkea kun 6 kuukauden Euribor-korko on 5 % tai enemmän. Vuoden 2013 lopussa oli suojattuna 63 % seuraavan viiden vuoden korkokuluista ja vastaavasti vuoden 2012 lopussa oli suojattuna 75 %.

Korkoriskin herkkyyttä mitataan 1 prosenttiyksikön koronmuutoksena ja CfaR-menetelmän (Cashflow at Risk) avulla. Korkotason muutoksena oletetaan 1 prosenttiyksikön muutoksen vaikutusta seuraavan 12 kuukauden aikana tilinpäätöshetkestä. Korkeherkkyystarkastelu tehdään valuuttasuojatuille lainoille, korkopositiota suojaavalle johdannaissalkulle sekä rahavaroille, joista syntyy korkomuutoksille altis nettolaina-asema.

Korkoherkkyys, 1 000 €	2013		2012	
	-1 %-yksikkö	+1 %-yksikkö	-1 %-yksikkö	+1 %-yksikkö
Lainat	6 195	-6 195	5 449	-5 449
Korkojohdannaiset	-1 101	1 101	-269	269
Lainat yhteensä	5 094	-5 094	5 180	-5 180
Rahoitus- ja rahavarat	-1 696	1 696	-1 566	1 566
Nettolainat yhteensä	3 398	-3 398	3 614	-3 614

Seuraava taulukko esittää kuinka CfaR-menetelmällä mitataan miten valitulla luottamustasolla ja seuraavan 12 kuukauden ajanjaksolla, yhtiön korolliset velat, johdannaiset ja rahavarat vaikuttavat yhtiön rahavirtaan. Yhtiön muut rahoituskulut eivät sisälly laskelmaan.

Cashflow at Risk, 1 000 €	2013		2012		
	31.12.2013		31.12.2012		
Luottamustaso	Nettorahoituskulut		Luottamustaso	Nettorahoituskulut	
96 %	min.	20 092	96 %	min.	17 689
	max.	29 409		max.	23 961
98 %	min.	19 901	98 %	min.	14 722
	max.	30 903		max.	24 943

Hyödykeriski

Yhtiö altistuu sähkön hinta- ja volyyimiriskille siirtohäviöiden kautta. Häviösähköhankinta suojataan hallituksen hyväksymän häviösähkön hankintapolitiikan mukaisesti. Hintasuojauksen ajanjakso on viisi vuotta ja se jakaantuu kolmeen osaan: perus-, budjetti-, ja operatiiviseen suojaukseen. Lisäksi yhtiöllä on suojaukseen ja sähkön fyysiseen hankintaan liittyvä häviösähkön hankintapolitiikka sekä operatiiviset ohjeet, hintasuojausohje ja valvomo-ohje. Hintasuojauksessa yhtiö käyttää pääosin NASDAQ OMX Commodities:in noteeraamia tuotteita. Yhtiö voi myöskin käyttää NASDAQ OMX Commodities:in vastaavia OTC-tuotteita, jotka selvitetään sähköpörsissä.

Mikäli sähköjohdannaisten markkinahinnat olisivat olleet 20 % korkeammat tai matalammat tilinpäätöspäivänä, sähköjohdannaisten arvonmuutos olisi ollut 25,3 (29,4) miljoonaa euroa suurempi tai pienempi.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Fingrid altistuu maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskille erääntyvien lainojen, maksujen ja liiketoiminnan kassavirran vaihteluista johtuen.

Yhtiön maksuvalmius tulee järjestää siten, että tulevan 12 kuukauden periodin jälleerahoitustarve pystytään kattamaan 100 -prosenttisesti likvideillä varoilla ja käytettävissä olevilla pitkäaikaisilla luottolupauksilla kuitenkin siten, että kyseinen jälleerahoitustarve ei saa olla enempää kuin 45 % yhtiön koko velkaraahoituksen määrästä. Yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaava 250 miljoonan euron suuruinen valmiusluotto. Valmiusluotto erääntyy 18. huhtikuuta 2018. Valmiusluotto on nostamaton.

Yhtiön varainhankinta hoidetaan velkaohjelmien kautta. Yhtiö toimii kansainvälisillä pääomamarkkinoilla laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja Medium Term Note Programmen kautta. Tämä ohjelma on suuruudeltaan 1,5 miljardia euroa. Lyhytaikainen varainhankinta hoidetaan yritystodistusohjelmien kautta: Euro Commercial Paper -ohjelma on 600 miljoonaa euroa ja kotimainen yritystodistusohjelma on 150 miljoonaa euroa. Jälleerahoitusriskiä pienennetään rakentamalla tasainen erääntymisprofiili siten, että vuotta pidempien 12 kuukauden periodien jälleerahoitustarve ei saa ylittää 30 % yhtiön velkaraahoituksen määrästä. Lainojen lyhennykset ja korkokulut, sopimuksiin perustuen, esitetään seuraavassa taulukossa. Vaihtuvakorkoisten lainojen korkoprosentit on määritetty käyttäen 0-kuponkikäyrää. Lyhennykset ja korkosummat eivät ole diskontattuja arvoja. Valuutanvaihto- ja koronvaihtosopimuksista sekä termiineistä aiheutuvat rahoituskulut suoritetaan usein nettomääräisinä, sopimusten luonteesta riippuen. Seuraavassa taulukossa ne on esitetty bruttomääräisinä.

Fingridin voimassa olevat lainasopimukset, velka- tai yritystodistusohjelmat ovat vakuudettomia. Niihin ei myöskään liity mitään kovenantteja.

Lainojen lyhennykset ja korkokulut sekä rahoitusjohdannaisten sopimuksiin perustuvat maksut ja saatavat, joita suoritetaan käteisvaroina, 1 000 €

31.12.2013		2014	2015	2016	2017	2018	2018+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	-lyhennykset	100 081	91 535	148 000	126 285		399 475	865 376
	-korkokulut	28 115	24 930	23 476	17 879	14 117	82 004	190 521
Lainat rahoituslaitoksilta	-lyhennykset	4 000	16 424	20 710	21 662	21 662	129 541	214 000
	-korkokulut	4 573	4 603	4 704	4 584	4 350	16 309	39 123
Yritystodistukset	-lyhennykset	214 614						214 614
	-korkokulut	167						167
Valuutanvaihtosopimukset	-maksut	41 968	90 450	148 499	54 500	1 035	40 388	376 840
Koronvaihtosopimukset	-maksut	5 083	5 031	5 307	4 395	4 776	25 051	49 643
Valuuttatermiinit	-maksut	135 537	681					136 218
Takaussopimukset*	-maksut	1700						1700
Yhteensä		535 839	233 654	350 696	229 305	45 940	692 768	2 088 201
Valuutanvaihtosopimukset	-saatavat	53 840	102 119	157 804	55 565	1800	40 763	411 891
Koronvaihtosopimukset	-saatavat	5 975	5 770	6 848	6 990	6 766	20 743	53 092
Valuuttatermiinit	-saatavat	134 702	645					135 347
Yhteensä		194 517	108 534	164 652	62 555	8 566	61 506	600 330
Kaikki yhteensä		341 321	125 120	186 044	166 750	37 374	631 261	1 487 871

* Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus. Fingridille ei ole esitetty vaatimuksia maksaa takauksen johdosta.

31.12.2012		2013	2014	2015	2016	2017	2017+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	-lyhennykset	111 867	103 526	98 650	155 392	133 835	327 217	930 488
	-korkokulut	30 403	26 062	23 636	21 840	16 009	76 424	194 374
Lainat rahoituslaitoksilta	-lyhennykset	11 156	4 000	16 424	20 710	21 662	151 203	225 156
	-korkokulut	4 814	4 403	4 613	4 585	4 349	19 496	42 260
Yritystodistukset	-lyhennykset	88 910						88 910
	-korkokulut	90						90
Valuutanvaihtosopimukset	-maksut	34 761	41 765	90 394	147 961	54 041	25 036	393 958
Koronvaihtosopimukset	-maksut	5 257	3 577	3 552	3 420	2 187	14 916	32 909
Valuuttatermiinit	-maksut	1 920	325	681				2 927
Takaussopimukset*	-maksut	1 700						1 700
Yhteensä		290 878	183 659	237 951	353 909	232 084	614 292	1 912 773
Valuutanvaihtosopimukset	-saatavat	50 532	57 126	110 486	165 209	63 123	30 141	476 618
Koronvaihtosopimukset	-saatavat	5 440	4 349	4 127	4 417	4 004	16 006	38 343
Valuuttatermiinit	-saatavat	1 847	321	669				2 837
Yhteensä		57 819	61 796	115 282	169 626	67 127	46 147	517 798
Kaikki yhteensä		233 059	121 863	122 668	184 282	164 956	568 145	1 394 975

* Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus. Fingridille ei ole esitetty vaatimuksia maksaa takauksen johdosta.

Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä, että vastapuoli ei täytä sopimukseen perustuvia velvoitteitaan Fingridiä kohtaan. Näitä velvoitteita syntyy yhtiön liiketoiminnoissa ja rahoitustoiminnossa

Rahoituksen luottoriski

Fingrid altistuu rahoitustoiminnassaan luottoriskille sijoitusten ja johdannaissopimusten kautta. Yhtiö solmii johdannaissopimuksia tai sijoittaa varojaan sallittujen riskirajojen puitteissa. Jokaiselle vastapuolelle on olemassa euromääräinen yläraja. Ennen johdannaiskaupan aloittamista yhtiö solmii International Swap Dealers Associationin (ISDA) raamisopimuksen vastapuolen kanssa. Yhtiö ei ole vastaanottanut rahoitusvaroihin tai johdannaissopimukseen liittyviä luottoriskiä vähentäviä vakuuksia. ISDA:n raamisopimuksissa on vastapuolikohtaisesti sovittu johdannaissopimusten eräännyttämisestä ja johdannaissopimukseen perustuvien vastakkaisten velvoitteiden kuittaamisesta konkurssi- tai muussa vastaavassa maksukyvyttömyystilanteissa. Tilikauden aikana yhtiölle ei aiheutunut tappiota rahoitusinstrumenttien vastapuoliriskeistä.

36. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT, 1 000 €

	2013	2012
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	81 704	75 665
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot (-/+)	-1 282	-467
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-709	-845
Osakeanti Nord Pool Spot AS 30.8.2013	-360	-737
Voitot/tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen ja velkojen arvostamisesta	6 465	12 591
Yhteensä	85 818	86 206

37. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Liiketoimet omistajien kanssa sisältää Suomen valtion kanssa tehdyt liiketoimet. Muun lähipiirin tapahtumina on käsitelty Suomen valtion yli 50-prosenttisesti omistavien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet.

Fingrid-konsernin lähipiiriin kuuluvat lisäksi osakkuusyritykset eSett Oy, Porvoon Alueverkko Oy ja Nord Pool Spot AS sekä ylin johto lähipiireineen. Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja johtoryhmästä.

Yhtiö ei ole lainannut varoja ylimmälle johdolle, eikä yhtiöllä ole liiketoimia ylimmän johdon kanssa. Fingrid Oyj on antanut Porvoon Alueverkko Oy:n puolesta 1,7 miljoonan euron vastatakauksen.

Liiketoimet lähipiirin kanssa tapahtuvat käyvin markkinahinnoin.

Ylimmän johdon työsuhte-etuudet, 1 000 €	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1 582	1 536
Liiketoimet osakkuusyritysten kanssa, 1 000 €	2013	2012
Myynnit	7 824	7 153
Menonoikaisut	231	
Ostot	42 505	46 653
Saamiset	2 561	2 039
Velat	343	393
Liiketoimet omistajien kanssa, 1 000 €	2013	2012
Omistajat:		
Ostot	24	47
Velat	1	
Muu lähipiiri:		
Myynnit	82 750	66 772
Ostot	50 489	41 509
Saamiset	8 602	1 234
Velat	5 359	7 707

Yleiset hankintaperiaatteet

Konsernissa noudatetaan kolmea vaihtoehtoista hankintatapaa tavaroita tai palveluita hankittaessa. Kun hankinnan arvo on alle 30 000 euroa, tehdään yleensä suullinen tarjouspyyntö sekä kirjallinen tilaus tai hankintasopimus. Kun hankinnan arvioitu arvo ylittää 30 000 euroa, mutta jää alle erityisalojen julkisiin hankintoihin sovellettavan kynnysarvon, hankinta kilpailutetaan kirjallista tarjouspyyntömenettelyä noudattaen. Kun Fingridiä koskevat julkisten hankintojen kynnysarvot ylittävät (vuosina 2012–2013 tavarat ja palvelut noin 0,4 milj. euroa ja rakennusurakat noin 5 milj. euroa), noudatetaan erityisalojen hankintalain mukaista hankintamenettelyä.

38. PÄÄSTÖOIKEUDET

Fingridille ei ole myönnetty maksuttomia päästöoikeuksia päästökauppaudelle 2013–2020.

Päästöoikeuksienkäytöllä ei ollut tulosvaikutusta vuonna 2013.

	2013	2012
	tCO ₂	tCO ₂
Vastikkeetta saadut oikeudet		25 261
Kaikki CO ₂ -päästöt yhteensä	5 566	21 317

39. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöslaskelmiin.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

	Liitetieto	1.1.–31.12.2013 €	1.1.–31.12.2012 €
LIKEVAIHTO	2	529 973 491,76	503 662 672,10
Liiketoiminnan muut tuotot	3	3 710 950,69	3 097 722,02
Materiaalit ja palvelut	4	-256 492 919,79	-248 809 581,40
Henkilöstökulut	5	-22 847 247,60	-22 134 749,81
Poistot ja arvonalentumiset	6	-91 301 518,24	-85 272 765,56
Liiketoiminnan muut kulut	7, 8	-51 305 879,61	-53 723 489,03
LIKEVOITTO		111 736 877,21	96 819 808,32
Rahoitustuotot ja -kulut	9	-26 014 888,09	-28 942 078,44
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		85 721 989,12	67 877 729,88
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		85 721 989,12	67 877 729,88
Tilinpäätössiirrot	10		-14 355 143,94
Tuloverot	11	-20 872 258,31	-12 812 893,63
TILIKAUDEN VOITTO		64 849 730,81	40 709 692,31

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN TASE

VASTAAVAA	Liitetieto	31.12.2013 €	31.12.2012 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Liikearvo	12	23 588 356,60	30 021 544,77
Muut pitkävaikutteiset menot	13	89 081 372,20	90 971 574,48
		112 669 728,80	120 993 119,25
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	14	14 223 829,67	13 932 742,17
Rakennukset ja rakennelmat		142 018 523,70	126 339 957,54
Koneet ja kalusto		580 302 462,29	524 998 735,03
Voimajohdot		770 826 975,77	666 157 748,90
Muut aineelliset hyödykkeet		117 516,35	117 516,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		81 674 341,34	120 174 398,32
		1 589 163 649,12	1 451 721 098,31
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	15	504 563,77	504 563,77
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		8 642 260,21	6 641 360,21
Muut osakkeet ja osuudet		1 378 426,50	1 176 314,01
		10 525 250,48	8 322 237,99
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 712 358 628,40	1 581 036 455,55
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	16	11 397 077,70	10 442 615,15
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Muut saamiset	17	4 312 577,55	
		4 312 577,55	
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset		56 549 091,02	62 648 323,09
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		64 418,89	139 978,60
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	18	2 560 815,83	2 039 225,25
Muut saamiset		24 534,78	55 257,35
Siirtosaamiset	19, 20	18 225 075,59	26 629 008,48
		77 423 936,11	91 511 792,77
Rahoitusarvopaperit	21	194 354 841,08	206 833 143,48
Rahat ja pankkisaamiset	21	22 338 719,57	6 411 098,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		309 827 152,01	315 198 649,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ		2 022 185 780,41	1 896 235 105,23

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN TASE

VASTATTAVAA	Liitetieto	31.12.2013 €	31.12.2012 €
OMA PÄÄOMA	22		
Osakepääoma		55 922 485,55	55 922 485,55
Ylikurssirahasto		55 922 485,55	55 922 485,55
Edellisten tilikausien voitto		39 352 410,36	11 790 307,69
Tilikauden voitto		64 849 730,81	40 709 692,31
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		216 047 112,27	164 344 971,10
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	23	448 896 757,27	448 896 757,27
PAKOLLISET VARAUKSET	30	1 734 746,78	1 868 946,78
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Joukkovelkakirjalainat	24, 25	761 382 622,41	782 848 102,36
Lainat rahoituslaitoksilta		210 000 000,00	213 999 999,98
		971 382 622,41	996 848 102,34
Lyhytaikainen			
Joukkovelkakirjalainat	24	98 977 209,88	108 774 439,32
Lainat rahoituslaitoksilta		4 000 000,00	11 156 064,01
Ostovelat		21 119 511,21	29 315 342,32
Velat saman konsernin yrityksille	26	533 547,16	542 728,15
Velat omistusyhteisyriyksille	27	342 810,97	393 455,81
Muut velat	28	227 566 502,63	97 197 420,08
Siirtovelat	29	31 584 959,83	36 896 878,05
		384 124 541,68	284 276 327,74
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 355 507 164,09	1 281 124 430,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		2 022 185 780,41	1 896 235 105,23

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

	Liitetieto	1.1.–31.12.2013 €	1.1.–31.12.2012 €
Liiketoiminnan rahavirrat:			
Tilikauden voitto	22	64 849 730,81	40 709 692,31
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	32	90 019 528,46	99 160 604,38
Korkokulut ja muut rahoituskulut		34 218 291,68	37 961 966,04
Korkotuotot		-7 860 946,54	-7 672 856,82
Osinkotuotot		-342 457,05	-1 347 030,78
Verot		20 872 258,31	12 812 893,63
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		3 901 777,84	-22 756 802,95
Vaihto-omaisuuden muutos		-954 462,55	-3 736 433,06
Osto- ja muiden velkojen muutos		-3 347 245,17	22 751 951,30
Varausten muutos		-134 200,00	-28 500,00
Maksetut korot		-23 277 403,45	-24 924 248,03
Saadut korot		1 217 939,45	3 555 790,10
Maksetut verot	11	-22 057 738,08	-14 597 786,91
Liiketoiminnan nettorahavirta		157 105 073,71	141 889 239,21
Investointien rahavirrat:			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	14	-222 503 301,21	-134 889 618,00
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	13	-4 265 762,72	-9 785 186,55
Investoinnit muihin sijoituksiin	15	-2 203 012,49	-41 421,46
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	14	3 980 000,00	612 000,00
Saadut osingot	9	342 457,05	1 347 030,78
Investointien nettorahavirta		-224 649 619,37	-142 757 195,23
Rahoituksen rahavirrat:			
Lyhytaikaisten lainojen nostot		451 093 811,06	345 208 475,73
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-324 530 424,31	-463 553 819,40
Pitkäaikaisten lainojen nostot		77 546 059,30	298 410 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-119 967 991,86	-157 961 730,32
Maksetut osingot	22	-13 147 589,64	-10 750 886,78
Rahoituksen nettorahavirta		70 993 864,55	11 352 039,23
Rahavarojen muutos		3 449 318,89	10 484 083,21
Rahavarat tilikauden alussa		213 244 241,76	202 760 158,55
Rahavarat tilikauden lopussa	21	216 693 560,65	213 244 241,76

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Fingrid Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (Finnish Accounting Standards, FAS). Tilinpäätöksen erät on arvostettu alkuperäisen hankintamenon perusteella.

Ulkomaan valuutan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset kaupalliset tapahtumat ja rahoituserät kirjataan tapahtumapäivänä Euroopan keskuspankin keskipäivän. Korolliset velat ja saatavat ja niiden suojaukset arvostetaan tilinpäätöksessä Euroopan keskuspankin julkaise- maan tilinpäätöspäivän keskipäivän. Eräpäivänä korollisista veloista ja saatavista ja niitä vastaavista suojauksista aiheutu- vat kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Kaupallisen valuuttavirran suojaamiseen käytetyistä johdannaisista syntyvät kurssierot kirjataan oikaisemaan vastaavaa erää tuloslaskelmassa.

Korko- ja valuuttajohdannaiset

Koron- ja valuuttavaihtosopimuksia sekä valuuttatermiinejä ja korko-optioita on käytetty rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti Fingridin tase-erien korko- ja valuuttariskien sekä kaupallisten erien suojaamiseen. Johdannaissopimukset kirja- taan samoja kirjanpidon kirjausperiaatteita noudattaen kuin erät, joita johdannaiset suojaavat. Koron- ja valuuttavaihtoso- pimusten ja korko-optioiden korkoerät jaksotetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan korkotuottoihin ja -kuluihin. Korollista vel- kaa ja saatavia suojaavien valuuttatermiinien korko-osuus jaksotetaan niiden voimassaoloajalle ja kirjataan rahoitustuottoi- hin ja -kuluihin. Korko-optioista maksetut tai saadut preemiot jaksotetaan niiden suojausajanjaksolle.

Sähköjohdannaiset

Fingrid suojaa häviösähköhankintansa joko kahdenvälisillä sopimuksilla tai pörssijohdannaisilla, joita ovat mm. termiinit, futuurit ja optiot. Näistä aiheutuvilla menoilla ja tuloilla oikaistaan häviösähköhankinnan ostoja tuloslaskelmassa sillä kau- della, johon niiden suojausvaikutus kohdistuu. Optioista maksetut tai saadut preemiot jaksotetaan niiden suojausajanjak- solle.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot käsitellään vuosikuluina.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus aktivoidaan välittömään hankintamenuun. Suunnitelmapoistot lasketaan tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella. Tilivuoden aikana käyttöön otetun käyttöomaisuuden poistot lasketaan hyödykekohtai- sesti käyttöönottoaikavälien mukaan.

Poistoajat ovat seuraavat:

Liikearvo	20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Johtoalueiden käyttöoikeudet	30–40 vuotta
Muut käyttöoikeudet taloudellisen käyttöajan mukaan, enintään	10 vuotta
Ohjelmistot	3 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	
Sähköasemien rakennukset ja erilliset rakennukset	40 vuotta
Sähköasemien rakennelmat	30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitosten rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Erilliset rakennelmat	15 vuotta
Voimajohdot	
Voimajohdot 400 kV	40 vuotta
Tasasähköjohdot	40 vuotta
Voimajohdot 110–220 kV	30 vuotta
Kreosoottipylväät ja niiden hävittämiskustannukset*	30 vuotta
Voimajohtojen (400 kV) alumiinipylväät	10 vuotta
Valokuitu-ukkosjohtimet	10–20 vuotta
Koneet ja kalusto	
Sähköasemien koneet	10–30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitokset	20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3–5 vuotta

* Hävittämiskustannukset on diskontattu nykyarvoon, joka on lisätty käyttöomaisuuden arvoon ja kirjattu pakollisena varauksena.

Liikearvon poistoaika on 20 vuotta, koska kantaverkkoliiketoiminta on luonteeltaan pitkäaikaista liiketoimintaa, jonka tuotot kertyvät usean vuosikymmenen ajalta.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet käsitellään kirjanpidossa Kirjanpitolautakunnan lausunnon 1767/2005 nettomenettelyn mukaisesti.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon, sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit rahoitusomaisuudessa

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat ja pankkitilit. Rahoitusarvopaperit ovat sijoitus- ja yritystodistuksia, valtion velkasitoumuksia sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin. Markkinanoteeratut arvopaperit ja niihin rinnastettavat varat arvostetaan alkuperäiseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Korolliset velat

Pitkäaikaiset korolliset velat muodostuvat rahoituslaitoslainoista ja kansainvälisen joukkovelkakirjalainaohjelman alla liikkeeseen lasketuista velkakirjoista. Lyhytaikaiset korolliset velat koostuvat kotimaisen ja kansainvälisen yritystodistusohjelman alla liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista sekä pitkäaikaisten lainojen ja joukkovelkakirjalainojen lyhytaikaisesta osuudesta. Velkahoitomenetelmien puitteissa liikkeeseen lasketut velkakirjat ovat sekä euro- että ulkomaan valuutan määräisiä. Fingridillä on sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoista velkaa ja velkakirjoja, joissa on korkorakennelmia. Korko jaksotetaan velan laina-ajalle. Velkakirjan mahdollinen yli- tai alihinta jaksotetaan kyseisen velkakirjan laina-ajalle. Valmiusluottojen järjestelypalkkiot kirjataan pääsääntöisesti heti kuluksi ja luotonvarausprovisiot kirjataan kuluksi sopimusajalle.

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnassa noudatettavat periaatteet on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 35.

Tuloverot

Veroihin kirjataan tilikauden tulosta vastaava suoriteperusteinen vero sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Laskennalliset verot

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei kirjata tuloslaskelmaan tai taseeseen. Niitä koskevat tiedot esitetään liitetiedoissa.

2. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

Fingrid Oyj:n liiketoiminta on kokonaisuudessaan järjestelmävastuullista kantaverkkoliiketoimintaa, minkä johdosta liikevaihdon jakoa toimialoittain ei ole.

LIIKEVAIHTO, 1 000 €	2013	2012
Kantaverkkotulot	321 029	276 247
Tasesähkön myynti	158 522	152 489
Rajasiirto	13 225	10 613
Läpisiirtotuotot	8 301	9 957
Estlink pullonkaulatulot	3 701	6 469
Pohjoismaiset pullonkaulatulot	18 594	44 244
Tehoreservipalvelutuotot	261	300
Muu liikevaihto	6 341	3 345
Yhteensä	529 973	503 663

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 €	2013	2012
Vuokratuotot	1 620	1 825
Saadut avustukset	215	214
Muut tuotot	1 876	1 059
Yhteensä	3 711	3 098

4. MATERIAALIT JA PALVELUT, 1 000 €	2013	2012
Ostot tilikauden aikana	183 790	173 954
Häviösähköhankinnat	58 236	64 578
Varastojen muutos, lisäys (-) tai vähennys (+)	-954	-3 736
Aineet ja tarvikkeet	241 072	234 795
Verkkopalvelumaksut	129	40
Muut ulkopuoliset palvelut	15 293	13 975
Palvelut	15 421	14 014
Yhteensä	256 493	248 810

5. HENKILÖSTÖKULUT, 1 000 €	2013	2012
Palkat ja palkkiot	18 995	18 215
Eläkekulut	2 902	3 050
Muut henkilösivukulut	950	869
Yhteensä	22 847	22 135

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	474	418
Helena Walldén, puheenjohtaja (3.5.2011 alkaen)	42	34
Juha Majanen, varapuheenjohtaja (22.3.2012 alkaen)	26	15
Sirpa Ojala, hallituksen jäsen (22.3.2012 alkaen)	22	11
Esko Torsti, hallituksen jäsen (22.3.2012 alkaen)	23	12
Esko Raunio, hallituksen jäsen (3.5.2011 alkaen)	7	13
Matti Rusanen, hallituksen jäsen (27.5.2013 alkaen, hallituksen varajäsen 22.3.2012–27.5.2013)	15	2
Timo Ritonummi, hallituksen varajäsen (3.5.2001 alkaen)	3	3
Marja Hanski, hallituksen varajäsen (3.5.2011 alkaen)	3	4
Niko Ijäs, hallituksen varajäsen (22.3.2012 alkaen)	3	2
Jari Eklund, hallituksen varajäsen (3.5.2011 alkaen)	1	4
Ari Hakala, hallituksen varajäsen (27.5.2013 alkaen)	2	
Katja Salovaara, hallituksen varajäsen (27.5.2013 alkaen)	2	
Arto Lepistö, varapuheenjohtaja (22.3.2012 asti)		7
Elina Engman, hallituksen jäsen (29.2.2012 asti)		2
Timo Kärkkäinen, hallituksen jäsen (22.3.2012 asti)		4
Mikko Räsänen, hallituksen varajäsen (22.3.2012 asti)		1
Antti Riivari, hallituksen varajäsen (22.3.2012 asti)		1
Jukka Ruusunen, toimitusjohtaja	327	303
Yhtiön palveluksessa toimihenkilöitä tilikauden aikana:		
Henkilöstö keskimäärin	277	269
Henkilöstö vuoden lopussa	287	275

6. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT, 1 000 €	2013	2012
Liikearvo	6 433	6 433
Muut pitkävaikutteiset menot	6 156	7 145
Rakennukset ja rakennelmat	5 713	4 783
Koneet ja kalusto	39 697	36 356
Voimajohdot	33 302	30 555
Yhteensä*	91 302	85 273
* Sähköverkon poistot (liitetiedot 13 ja 14)	81 877	76 644
7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 €	2013	2012
Vieraat urakat, työsuoritukset ym.	40 190	37 851
Verkkovuokrat	231	551
Muut vuokratulot	5 943	8 166
Muut kulut	4 942	7 156
Yhteensä	51 306	53 723
8. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT, 1 000 €	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	51	35
Muut palkkiot	167	63
Yhteensä	218	98
9. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 €	2013	2012
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	-36	-12
Osinkotuotot muilta	-306	-1 335
Korko- ja muut rahoitustuotot muilta	-7 861	-7 673
	-8 203	-9 020
Korko- ja muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	1	3
Korko- ja muut rahoituskulut muille	34 217	37 959
	34 218	37 962
Yhteensä	26 015	28 942
10. TILINPÄÄTÖSSIIRROT, 1 000 €	2013	2012
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		14 355

11. TULOVEROT, 1 000 €	2013	2012
Tuloverot tilikaudelta	20 872	12 813
Yhteensä	20 872	12 813
Laskennalliset verovelat ja -saamiset, 1 000 €		
Laskennalliset verosaamiset		
Väliaikaisista eroista	347	458
	347	458
Laskennalliset verovelat		
Väliaikaisista eroista	283	364
Tilinpäätössiirroista	89 779	109 980
	90 063	110 343
Yhteensä	89 716	109 886
12. LIIKEARVO, 1 000 €		
	2013	2012
Hankintameno 1.1.	128 664	128 664
Hankintameno 31.12.	128 664	128 664
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-98 642	-92 209
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-6 433	-6 433
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 588	30 022
Kertynyt poistoero 1.1.	-30 022	-36 455
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.		
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	6 433	6 433
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-23 588	-30 022
13. MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT, 1 000 €		
	2013	2012
Hankintameno 1.1.	172 021	162 236
Lisäykset 1.1.-31.12.	4 810	9 785
Vähennykset 1.1.-31.12.	-544	
Hankintameno 31.12.	176 287	172 021
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-81 049	-73 904
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.		
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-6 156	-7 145
Kirjanpitoarvo 31.12.*	89 081	90 972
Kertynyt poistoero 1.1.	-57 111	-58 135
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	-5 525	-6 122
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	6 563	7 145
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-56 073	-57 111
* Sähköverkon nettoinvestoinnit, 1 000 €		
	2013	2012
Kirjanpitoarvo 31.12.	82 295	83 901
Kirjanpitoarvo 1.1.	-83 901	-86 802
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	4 839	5 803
Vähennykset 1.1.-31.12.	544	
Yhteensä	3 776	2 903

14. AINEELLISET HYÖDYKKEET, 1 000 €	2013	2012
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	13 933	13 671
Lisäykset 1.1.–31.12.	291	262
Hankintameno 31.12.	14 224	13 933
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	158 161	125 336
Lisäykset 1.1.–31.12.	21 392	32 825
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Hankintameno 31.12.	179 553	158 161
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-31 821	-27 038
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.		
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-5 713	-4 783
Kirjanpitoarvo 31.12.	142 019	126 340
Kertynyt poistoero 1.1.	-11 417	-9 925
Poistoeron lisäys 1.1.–31.12.	-6 626	-6 275
Poistoeron vähennys 1.1.–31.12.	5 713	4 783
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-12 330	-11 417
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	856 645	743 781
Lisäykset 1.1.–31.12.	95 236	112 864
Vähennykset 1.1.–31.12.	-235	
Hankintameno 31.12.	951 646	856 645
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-331 646	-295 290
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.		
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-39 697	-36 356
Kirjanpitoarvo 31.12.	580 302	524 999
Kertynyt poistoero 1.1.	-107 676	-100 690
Poistoeron lisäys 1.1.–31.12.	-37 424	-43 342
Poistoeron vähennys 1.1.–31.12.	39 873	36 356
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-105 227	-107 676
Voimajohdot		
Hankintameno 1.1.	1 013 374	988 334
Lisäykset 1.1.–31.12.	139 890	25 318
Vähennykset 1.1.–31.12.	-1 919	-278
Hankintameno 31.12.	1 151 345	1 013 374
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-347 216	-316 794
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.		133
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	-33 302	-30 555
Kirjanpitoarvo 31.12.	770 827	666 158
Kertynyt poistoero 1.1.	-242 671	-229 337
Poistoeron lisäys 1.1.–31.12.	-42 310	-44 450
Poistoeron vähennys 1.1.–31.12.	33 302	31 116
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-251 679	-242 671

Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	118	118
Hankintameno 31.12.	118	118
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	120 174	162 318
Lisäykset 1.1.–31.12.	-38 500	116 320
Vähennykset 1.1.–31.12.		-158 464
Hankintameno 31.12.	81 674	120 174
Yhteensä*	1 589 164	1 451 722
* Sähköverkon nettoinvestoinnit, 1 000 €	2013	2012
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 580 737	1 442 711
Kirjanpitoarvo 1.1.	-1 442 711	-1 387 391
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.–31.12.	77 039	70 840
Vähennykset 1.1.–31.12.	2 698	145
Yhteensä	217 763	126 305
Fingridin varavoimalaitokset sisältyvät sähköverkon käyttöomaisuuteen 1.1.2012 alkaen kolmannen valvontajakson mukaisesti.		
15. SIJOITUKSET, 1 000 €	2013	2012
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	505	505
Hankintameno 31.12.	505	505
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	6 641	6 641
Lisäykset 1.1.–31.12.	2 001	
Hankintameno 31.12.	8 642	6 641
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	1 176	1 135
Lisäykset 1.1.–31.12.	202	41
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Hankintameno 31.12.	1 378	1 176
Yhteensä	10 525	8 322
16. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 €	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	11 363	10 399
Keskeneräiset työt	34	44
Yhteensä	11 397	6 706
17. MUUT PITKÄAIKAISET SAAMISET, 1 000 €	2013	2012
Vakuusrahassto Nasdaq OMX, pantattu tili	813	
Vakuustili Nasdaq OMX	3 500	
Yhteensä	4 313	

18. SAAMISET OMISTUSYHTEYSRITYKSISSÄ, 1 000 €	2013	2012
Lyhytaikaiset: Myyntisaamiset	2 561	2 039
Yhteensä	2 561	2 039
19. SIIRTOSAAMISET, 1 000 €	2013	2012
Korot ja muut rahoituserät	12 201	18 075
Myynnin ja ostojen jaksotukset	5 834	8 368
Muut siirtosaamiset	190	186
Yhteensä	18 225	26 629
20. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT, KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET LAINOJEN LIIKKEESEEN LASKEMISESTA, 1 000 €	2013	2012
Pääoma-alennukset	2 361	2 928
21. RAHAVARAT, 1 000 €	2013	2012
Sijoitustodistukset	39 971	45 837
Yritystodistukset	134 384	150 996
Lyhyen koron rahastot	20 000	10 000
	194 355	206 833
Rahavarat ja pankkisaamiset	21 326	5 391
Pantatut tilit	1 013	1 020
	22 339	6 411
Yhteensä	216 694	213 244
22. OMA PÄÄOMA, 1 000 €	2013	2012
Osakepääoma 1.1.	55 922	55 922
Osakepääoma 31.12.	55 922	55 922
Ylikurssirahasto 1.1.	55 922	55 922
Ylikurssirahasto 31.12.	55 922	55 922
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	52 500	22 541
Osingonjako	-13 148	-10 751
Voitto edellisiltä vuosilta 31.12.	39 352	11 790
Tilikauden voitto	64 850	40 710
Oma pääoma 31.12.	216 047	164 345
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	104 202	52 500

Osakemäärä, kpl	Osakesarja A	Osakesarja B	Yhteensä
1.1.2013	2 078	1 247	3 325
31.12.2013	2 078	1 247	3 325

A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kolmella äänellä ja B-sarjan osake yhdellä äänellä. Valittaessa hallituksen jäseniä jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä.

B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada ennen A-sarjan osakkeita voitonjakoon käytettävissä olevista varoista jäljempänä määritelty vuotuinen osinko. Tämän jälkeen jaetaan vastaava osinko A-sarjan osakkeille. Ellei vuotuista osinkoa voida jakaa osakkeille jonakin vuonna, osakkeet tuottavat oikeuden saada jakamatta jäänyt määrä myöhempinä vuosina voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada vuotuinen osinko ja jakamatta jäänyt määrä ennen A-sarjan osakkeita. B-sarjan osakkeilla ei ole oikeutta saada muuta osinkoa.

Yhtiökokous päättää osingon maksusta.

B-sarjan osingon määrittely: vuotuinen osingon määrä lasketaan kalenterivuositain siten, että osakkeen merkintähinta, lisättyinä mahdollisissa osakepääoman korotuksissa maksetuilla määrillä ja vähennettynä mahdollisilla oman pääoman palautuksina maksetuilla määrillä, kerrotaan osinkoprosentilla, kuitenkin niin, että minimiosinko on 6 %. Osinkoprosentin määrittelyn perusteena käytetään Saksan valtion 30 vuoden obligaation tuottoa.

Vuoden 2013 B-sarjan osakkeen osinkoehdotus on määritelty 6,0 %:n mukaan.

Vähemmistöosuuksia ei ole.

23. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ, 1 000 €

	2013	2012
Kertynyt poistoero suunnitelman mukaisista ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotuksesta	448 897	448 897

24. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT, 1 000 €

				2013	2012
Valuutta	Nimellisarvo	Eräpäivä	Korko		
EUR	10 000	16.04.2013	vaihtuvakorkoinen		10 000
EUR	20 000	28.04.2013	vaihtuvakorkoinen		20 000
EUR	20 000	15.10.2013	4,30 %		20 000
EUR	24 000	02.07.2014	vaihtuvakorkoinen	24 000	24 000
EUR	18 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	18 000	18 000
EUR	8 000	11.11.2014	vaihtuvakorkoinen	8 000	8 000
EUR	10 000	20.11.2014	3,26 %	10 000	10 000
EUR	20 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	25 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	30 000	15.06.2017	3,07 %	30 000	30 000
EUR	30 000	11.09.2023	2,71 %	30 000	
EUR	300 000	03.04.2024	3,50 %	300 000	300 000
EUR	25 000	27.03.2028	2,71 %	25 000	
EUR	10 000	12.09.2028	3,27 %	10 000	
				500 000	485 000
FIM	160 000	19.08.2013	5,20 %		26 910
					26 910
JPY	3 000 000	20.04.2015	1,45 %	21 563	21 563
JPY	500 000	22.06.2017	1,28 %	4 507	4 507
				26 070	26 070
NOK	170 000	19.11.2014	4,68 %	20 166	20 166
NOK	200 000	17.10.2016	5,15 %	24 620	24 620
NOK	200 000	11.04.2017	5,16 %	24 620	24 620
NOK	200 000	10.11.2017	5,12 %	23 725	23 725
NOK	200 000	12.11.2019	5,37 %	23 725	23 725
NOK	100 000	16.09.2025	4,31 %	12 512	
				129 367	116 856
SEK	100 000	21.03.2013	vaihtuvakorkoinen		10 560
SEK	200 000	03.04.2013	3,70 %		21 305
SEK	175 000	04.04.2014	4,30 %	18 811	18 811
SEK	300 000	15.06.2015	3,195 %	31 168	31 168
SEK	100 000	17.06.2015	3,10 %	10 417	10 417
SEK	220 000	01.12.2015	korkorakennelma	24 336	24 336
SEK	100 000	15.01.2016	3,297 %	10 390	10 390
SEK	500 000	18.10.2016	vaihtuvakorkoinen	54 900	54 900
SEK	500 000	18.10.2016	3,50 %	54 900	54 900
				204 921	285 122
Joukkovelkakirjalainat, pitkäaikaiset yhteensä				761 382	782 847
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset yhteensä				98 977	108 775
Yhteensä				860 359	891 622

**25. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN
TAI SITÄ PIDEMMÄN AJAN KULUTTUA, 1 000 €**

	2013	2012
Joukkovelkakirjalainat	401 237	323 725
Lainat rahoituslaitoksilta	129 541	151 203
Yhteensä	530 778	474 928

26. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE, 1 000 €

	2013	2012
Lyhytaikaiset:		
Muut velat	534	543
Yhteensä	534	543

27. VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE, 1 000 €

	2013	2012
Lyhytaikaiset:		
Ostovelat	343	393
Yhteensä	343	393

28. MUUT VELAT, 1 000 €

	2013	2012
Lyhytaikaiset:		
Muut lainat / Yritystodistukset (kansainväliset ja kotimaiset)	215 479	88 910
Arvonlisäverovelat	8 895	5 103
Sähköverovelka	2 624	2 643
Muut velat	568	542
Yhteensä	227 567	97 197

29. SIIRTOVELAT, 1 000 €

	2013	2012
Lyhytaikaiset:		
Korot ja muut rahoituserät	15 313	16 889
Palkat ja henkilösivukulut	4 069	3 713
Myynnin ja ostojen jaksotukset	9 663	12 569
Muut siirtovelat	2 540	3 726
Yhteensä	31 585	36 897

30. PAKOLLISET VARAUKSET, 1 000 €

	2013	2012
Kreosootti- ja suolakyllästeiset puupylväät, hävittämiskustannukset	1 735	1 869
Yhteensä	1 735	1 869

31. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET, 1 000 €	2013	2012
Vuokravastuut		
Tulevan vuoden maksut	2 220	2 293
Myöhemmin	25 292	22 269
	27 512	24 563
Annetut pantit		
Tilipanttaus, kiinteistövuokrasopimuksen vakuudeksi	9	47
Tilipanttaus, tulliluoton vakuudeksi	280	280
Tilipanttaus, sähkön pörssikaupan vakuudeksi	4 313	
	4 601	327
Muut taloudelliset vastuut		
Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus	1 700	1 700
Vuokravakuus, takaus	38	
Tuleva vuosi	565	459
Myöhemmin	1 170	1 218
	3 473	3 378
32. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT, 1 000 €	2013	2012
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	91 302	85 273
Poistoeron muutos		14 355
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot (-/+)	-1 282	-467
Yhteensä	90 020	99 161

33. OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Vireillä on sähkökauppa-asetuksen (714/2009) ja uuden sähkömarkkinalain (588/2013) mukaiset menettelyt. Sähkökauppa-asetus edellyttää, että kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä päätös siirtoverkon haltijan riippumattomuuden varmentamisesta. Tämän lisäksi uusi sähkömarkkinalaki edellyttää, että Fingrid hakee uutta sähköverkkolupaa Energiavirastolta kuukauden kuluessa siitä, kun Energiaviraston päätös kantaverkonhaltijan riippumattomuuden varmentamisesta on saanut lainvoiman.

Fingrid valitti markkinaoikeuteen Energiaviraston päätöksestä 23.11.2011 Dnro 831/430/2011 - Verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevien menetelmien vahvistaminen 1.1.2012 alkaen ja 31.12.2015 päättyvälle valvontajaksolle. Markkinaoikeus hylkäsi Fingridin valituksen 21.12.2012. Fingrid on valittanut markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Muilta osin vireillä ei ole Fingridin toimintaan oleellisesti vaikuttavia oikeudenkäyntejä tai virainomaismenettelyjä.

34. SÄHKÖMARKKINALAIN MUKAINEN LIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Tase- ja säätösähkö

Jokainen sähkömarkkinatoimija on velvollinen huolehtimaan sähkötaseensa tasapainottamisesta joko sopimalla siitä Fingridin kanssa tai jonkun muun toimijan kanssa. Fingrid ostaa ja myy tasesähköä tasapainottaakseen sähkömarkkinatoimijan (tasevastaavan) tunnittaisen sähkötaseen. Tasesähkökauppa ja tasesähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen, jonka ehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Fingrid huolehtii maan hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ostamalla ja myymällä säätösähköä Suomessa. Tasevastaavat voivat osallistua pohjoismaiseen säätösähkömarkkinaan jättämällä tarjouksia käytössään olevasta kapasiteetista. Säätösähkömarkkinoille osallistumisen ehdot ja säätösähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen.

Tasevastuun hoito

Energiaviraston päätöksen mukaan Fingrid Oyj:n tulee eriyttää valtakunnallisen tasevastuun hoitoon liittyvä toiminta muusta liiketoiminnasta sähkömarkkinalain 7 luvun mukaisesti.

Tasevastuuyksikön tuloslaskelman eriyttäminen on toteutettu sisäisen laskennan avulla seuraavasti:

Tuotot	suoraan
Erilliskustannukset	suoraan
Tuotannolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Hallinnolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Poistot	aiheuttamisperiaatteella Fingrid Oyj:n poistokäytännön mukaan
Rahoitustuotot ja -kulut	laskennallisen velan perusteella
Tuloverot	laskennallisesti tuloksesta

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin vuoden 2013 aikana oli 17 (17). Liikevoitto oli 0 (-2,4) prosenttia liikevaihdosta.

TASEVASTUUN HOITO, ERIYTETTY TULOSLASKELMA	1.1.–31.12.2013 1 000 €	1.1.–31.12.2012 1 000 €
LIKEVAIHTO*	169 143	164 730
Liiketoiminnan muut tuotot	0	67
Materiaalit ja palvelut*	-165 041	-164 594
Henkilöstökulut	-1 581	-1 677
Poistot ja arvonalentumiset	-442	-653
Liiketoiminnan muut kulut	-2 151	-1 754
LIKEVOITTO	-72	-3 882
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-72	-3 882
Tilinpäätössiirrot	-272	226
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-344	-3 656

* Liikevaihto sisältää tasesähkön myyntiä 12,2 (8,5) miljoonaa euroa sekä materiaalit ja palvelut sisältävät ostoa 7,7 (8,0) miljoonaa euroa tasevastaava Fingrid Oyj:lle.

TASEVASTUUN HOITO, ERIYTETTY TASE

VASTAAVAA	31.12.2013 1 000 €	31.12.2012 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	476	417
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	539	735
	539	735
Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	2001	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 016	1 153
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	26 541	2 288
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 358	4 655
Muut saamiset	1 061	1 906
	30 960	8 849
Rahat ja pankkisaamiset	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	30 961	8 850
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 977	10 002
VASTATTAVAA	31.12.2013 1 000 €	31.12.2012 1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	32	32
Ylikurssirahasto	286	286
Edellisten tilikausien voitto	7 692	11 347
Tilikauden voitto	-344	-3 656
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 665	8 009

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	-460	-732
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma ostovelat	25 878	
Velat saman konsernin yrityksille	894	2 725
	26 772	2 725
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	26 772	2 725
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	33 977	10 002

Kantaverkkotoiminta

Kantaverkkotoimintaan on katsottu kuuluvan Fingrid Oyj:n koko liiketoiminta, mukaan luettuna järjestelmävastuu, joka sisältää tasevastuun.

Edellä mainitulla perusteella Fingrid Oyj:n tilinpäätös vastaa kantaverkkotoiminnan tilinpäätöstä.

35. SÄHKÖVERKKOTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

	2013	2012
Sähköverkkotoiminnan sijoitetun pääoman tuotto, %	6,7	6,3

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä + korko- ja muut rahoituskulut + sähköverkon leasingmaksujen ja vuokrien korko-osuudet}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat + sähköverkkoon liittyvät leasing- ja vuokravastuut (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$$

36. PÄÄSTÖOIKEUDET

Fingridille ei ole myönnetty maksuttomia päästöoikeuksia päästäkauppaudelle 2013–2020. Päästöoikeuksien käytöllä ei ollut tulosvaikutusta vuonna 2013.

	2013 tCO ₂	2012 tCO ₂
Vastikkeetta saadut oikeudet		25 261
Kaikki CO ₂ -päästöt yhteensä	5 566	21 317

3. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 13. helmikuuta 2014

Helena Walldén
puheenjohtaja

Juha Majanen
varapuheenjohtaja

Sirpa Ojala

Esko Torsti

Matti Rusanen

Jukka Ruusunen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 13. helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jouko Malinen, KHT

Tilintarkastuskertomus

Fingrid Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Fingrid Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovelletujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien sääntösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö



Jouko Malinen
KHT

PÖRSSITIEDOTTEET 2013

30. joulukuuta 2013

Fingrid Oyj ja Elering OÜ ovat saattaneet loppuun Estlink 1 -sähkökaapelin kaupan

30. joulukuuta 2013

Fingrid Oyj:n taloudelliset tiedotteet 2014

27. marraskuuta 2013

Fingrid ja Elering Estlink 1 -sähkökaapelin uusiksi omistajiksi

08. marraskuuta 2013

Fitch Ratings on vahvistanut Fingridin pitkäaikaisen velan luottoluokituksen A+ tasolle, tulevaisuuden näkyvä vakaa

23. lokakuuta 2013

Fingrid konsernin osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2013

14. lokakuuta 2013

Jan Montell Fingridin talous- ja rahoitusjohtajaksi

24. heinäkuuta 2013

Fingrid konsernin osavuosisikatsaus 1.1.–30.6.2013

27. toukokuuta 2013

Helena Walldén jatkaa Fingrid Oyj:n hallituksen puheenjohtajana

23. huhtikuuta 2013

Fingrid konsernin osavuosisikatsaus 1.1.–31.3.2013

17. huhtikuuta 2013

Fingrid Oyj:n tammi-maaliskuun 2013 osavuosisikatsauksen julkaisuaikataulu muuttunut

18. maaliskuuta 2013

Fitch Ratings päivitti Fingridin pitkäaikaisen velan luottoluokituksen A+ tasolle, tulevaisuuden näkyvä vakaa

26. helmikuuta 2013

Fingrid Oyj:n varsinainen yhtiökokous

18. helmikuuta 2013

Fingrid Oyj:n katsaus tammi-joulukuulta 2012: tulos parani merkittävästi

16. tammikuuta 2013

Standard & Poor's Rating Services muutti Fingrid Oyj:n näkymän negatiivisesta vakaaksi ja vahvisti nykyiset luottoluokitukset AA-/A-1+

Fingrid-konserni julkaisee vuonna 2014 seuraavat taloudelliset tiedotteet:

- 14.2.2014 tilinpäätöstiedote, toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2013
- 30.4.2014 osavuosisikatsaus tammi-maaliskuulta 2014
- 24.7.2014 osavuosisikatsaus tammi-kesäkuulta 2014
- 23.10.2014 osavuosisikatsaus tammi-syyskuulta 2014

Varsinainen yhtiökokous on alustavasti suunniteltu pidettäväksi 6.5.2014.

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Mainos- ja viestintätoimisto BBO Oy

Valokuvat:
Eija Eskelinen, Matti Immonen,
Valteri Kantanen, ManjaMedia,
Istock, Vastavalo

Paino:
Lönnerberg Painot Oy 2014

Paperit:
Edixion offset



QR-koodi verkkovuosikertomukseen.
Verkkovuosikertomus löytyy osoitteesta
<http://annualreport.fingrid.fi/fi/2013>

Fingrid välittää. Varmasti.